

HADOBÁS PÁL

**BÓDVA–VÖLGYI
KORTÁRS IRODALOM**

Edelény, 2007

Hadobás Pál

**Bódva–völgyi
kortárs irodalom**

2007

Edelényi Füzetek 37.

Összeállította és szerkesztette:

Hadobás Pál

Szöveggondozás, korrektúra:

Dr. M. Takács Lajos

Technikai munkatárs:

Slezsák Zsolt

A borítón: Napfelkelte a Borsodi Földvárról.

(Fotó: *Hadobás Pál*)

HU ISSN 0238–1842

ISBN 978 963 87047 2 6

Felelős kiadó: **Hadobás Pál**, az *edelényi Művelődési Központ,*
Könyvtár és Múzeum igazgatója.

3780 Edelény, István király útja 49. Tel.: (06-48) 525-080.

Készült az edelényi Művelődési Központ, Könyvtár és Múzeum
számítógépes szövegszerkesztőjén 2007-ben

© MKKM, Edelény

Nyomdai munkák: K-B Aktív Kft. Gyorsnyomda és Másolószolgálat, Miskolc.

Felelős vezető: KÁSA BÉLA

*Édesanyámnak,
Csízi Ilonának.*

Előszó

2005-ben jelent meg az Edelényi Füzetek 34. köteteként az *Edelény és környéke az irodalomban* című könyv, amely az egykori Edelényi járás ma már nem élő íróinak életével, munkáival foglalkozik. Jelen összeállításunk az egykori Edelényi járás azon kortárs alkotóit veszi számba, akik itt születtek, itt élnek, vagy rövidebb-hosszabb ideig itt éltek, és legalább egy könyvük megjelent nyomtatásban, vagy a tudomány valamely területén több publikációjuk is megjelent folyóiratban, könyvben, periodikában, vagy szépirodalmi jellegű írásokat publikálnak. Munkánkban számba vettük a szerkesztéseket, a fordításokat, az elő- és utószóval ellátott könyveket is, azonban a folyóiratokban, könyvekben megjelent szócikkek, tanulmányok ismertetésétől helyhiány miatt eltekinttünk. Szerepelnek a könyvben olyan szerzők is, akik a millennium és a millennium alkalmával megjelent helytörténeti kötetek fejezeteinek megírásában segítettek. A szócikkek a szerzők születési időrendjében követik egymást. (Az „író” fogalmát szélesen értelmeztük, úgy, ahogy *Szimyei József* tette *Magyar írók élete és munkái* című alapvető művében, vagyis mindenkit bevontunk, aki valamilyen szak- vagy szépirodalmi jellegű tevékenységet folytat, vagy folytatott.)

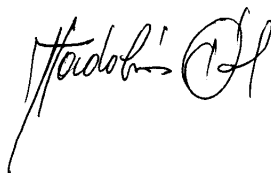
A könyv összeállításakor arra törekedtünk, hogy minél több embertől kérjünk önéletrajzot, azonban nem sikerült megszereznünk a kötetben szereplő minden személy címét (vagy nem minden esetben kaptunk választ), így maradtak a lexikonok és az internet. A teljességre törekedtünk, ennek ellenére előfordulhat, hogy kimaradtak az összeállításból arra érdemes személyek. Az egyes szócikkek tartalma és terjedelme nem feltétlenül arányos az adott szerző műszaki, tudományos vagy szépirodalmi teljesítményével, műveinek értékeivel; sokkal inkább az illető személy életfelfogását, jellemét tükrözi.

Négy olyan szerző is szerepel az összeállításban, aki az *Edelény és környéke az irodalomban* című könyv megjelenése óta sajnos elhunyt.

Bízom benne, hogy munkánk hozzájárul az egykori Edelényi járás jelenkori irodalmának árnyaltabb megismeréséhez és további érdeklődésre serkenti a tisztelt olvasót a téma iránt.

Itt mondunk köszönetet Hadobás Sándornak, Laki-Lukács Lászlónak és M. Takács Lajosnak a könyv összeállításához nyújtott segítségért, valamint mindazoknak, akik önéletrajzuk, publikációik jegyzéke és fényképük elküldésével hozzájárultak a kötet adatainak pontosságához.

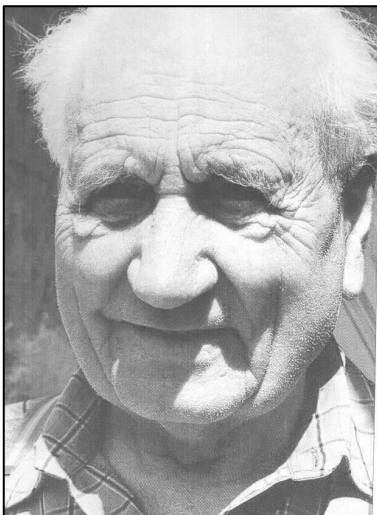
Edelény, 2007 ősze

Kisfalusi János (†)

Görög katolikus parochus, egyházi író, Istvánffy Gyula-díjas helytörténész.

Viszlón született 1920. március 24-én kisparaszti családban. Elemi iskoláit szülőfalujában végezte, majd húsz éves koráig, a katonasághoz történt bevonulásáig földművesként dolgozott Viszlón. A katonaságnál kezdte meg a polgári iskolai tanulmányait. A második osztályt már nem folytathatta, mert 1943. december 30-án felszerelték és újabb utánpótlással elindították a frontra. Tüdőbeteg lett és 1944 júliusig a miskolci kórházban, majd Budakeszin és Pelsőcön volt katonai szanatóriumban. Ez a betegség mentette meg a fronttól és a fogságtól. 1945 április végén besorozták az új hadseregbe, júliusban leszerelték, majd ősszel újra behívták. Amikor leszerelt, **Edelényben** dr. Borsovai-Lengyel Gyula ügyvéd irodájában dolgozott és magánúton folytatta tanulmányait. Jogászok biztatták, hogy tanuljon tovább és végezze el a jogot, a rakacai Bobák görög katolikus kanonok viszont arra biztatta, hogy a papi pályát válassza.

Továbbtanulásában Szemere Gyula nyugalmazott őrnagy segítette, ő készítette fel a vizsgákra. 1951-ben újra behívták katonának és féléves katonáskodás után tudta folytatni tanulmányait. Felvették Budapestre a jogi karra, de nem ment el az egyetemre, hanem a nyíregyházi görög katolikus szemináriumban kezdte meg tanulmányait, 32 éves korában.

Még tanulmányai befejezése előtt 1957-ben felszentelték és a vizsgák után **Szuhakállóba** helyezték. 1958-ban **Rakacára** került, ahol 1991-es nyugdíjazásáig szolgálta a görög katolikus gyülekezetet. A nyugdíjazás után szülőfalujában, Viszlón telepedett le és haláláig, 2007. január 27-ig volt a gyülekezet lelki atyja. Viszlóról sok zarándok csoportot vezetett különböző városokba. Aranymiséjére készült, már egy kis füzetet is elkészített, amely életútját mutatja be, amikor váratlanul elragadta a halál.

A Borsod–Abaúj–Zemplén Megyei Honismereti Egyesület Istvánffy Gyula honismereti pályázatára számtalan dolgozatot készített, melyekkel szép eredményeket ért el. Dolgozatai megtalálhatók az edelényi Városi Könyvtár helytörténeti gyűjteményében. A sikeres pályázatok serkentették arra, hogy könyveket írjon életéről, a környező településekről és az egyházáról. A Magyar Kultúra Lovagja (2000).

Munkái

1. Ne félj, veled vagyok! Északi János visszaemlékezései. Magánkiadás. 1992. 124 p. ill. Második, bővített kiadás, Kisfalusi János visszaemlékezései alcímmel, 1998.
2. Az Istenszülő oltalma alatt. / Összegyűjt.: K. J. Magánkiadás. 1993
3. Betlehemesek és pásztorjátékok. Szent Maximilián Kiadó. Bp. é.n. 1993
4. Reménységünk a könnyező Szűzanya. Magánkiadás 1994.
5. Ünnepi népszokások a Keleti Egyházban. Magánkiadás. 1995.
6. A fallóskúti (hasznosi) Mária kápolna. Magánkiadás. 1995. (Négy kiadásban jelent meg.)
7. Ismerd meg Aranyszájú Szent János liturgiáját. Magánkiadás. 1995.
8. Betlehemes és pásztorjátékok kottamelléklettel. Magánkiadás 1995.
9. „Nem ti választottatok engem...” Magánkiadás. 1996.
10. Esküvői és temetési beszédek. Magánkiadás. 1996.
11. Betlehemes és pásztorjátékok kottamelléklettel. Magánkiadás. 1997
12. Isten és a Szűzanya a földműves ember életében. Magánkiadás. 1997.
13. Fallóskúti és népének. Magánkiadás 1998.
14. Árnyékból a fény felé. Magánkiadás. 1998.
15. Szülőföldem: Debréte, Rakaca, Rakacaszend, Viszló: Lakóhelyismeret. Magánkiadás. 1999.
16. Isten, a mi gondviselő Atyánk. Magánkiadás. 2000.
17. A védett Cserehát. Magánkiadás. 2001.
18. Az Úr Jézus és az Istenanya ünnepei. Magánkiadás. 2001.
19. A szép Cserehát. Magánkiadás. 2002.
20. „Mit adott a falu?” Magánkiadás. 2003.
21. Nagyot fordult a világ! Magánkiadás. 2005.
22. Kisfalusi János görög katolikus áldozópap életútja. Magánkiadás. 2007

Irodalom

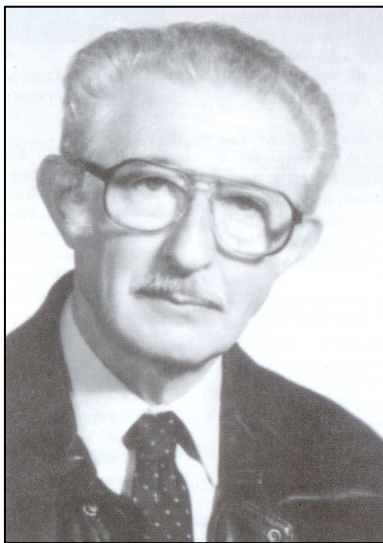
Kisfalusi János = Szülőföldünk: A megyei honismereti mozgalom közleményei. 33. 2007 március
Kiadja a Borsod–Abaúj–Zemplén Megyei Honismereti Egyesület. Miskolc. 31–32. p.
Kisfalusi János görög katolikus áldozópap életútja. Magánkiadás. 2007
A Cserehát lelkiatyja... = Új Misszió (katolikus folyóirat) 2007. március 13. p.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Dr. Dénes György

Geográfus, történész, jogász, barlangkutató. Orosházán született 1923. szeptember 3-án. Sok munkája jelent meg *Aggtelekről* és környékéről, ezért szerepeltetjük munkánkban.

A pécsi Erzsébet Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán tanult 1942–1947 között, itt szerzett jogi diplomát, majd a szegedi József Attila Tudományegyetem és a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karának volt hallgatója 1961 és 1966 között.

1948-tól 1951-ig a Honvédelmi Minisztérium előadója volt. 1951 és 1955 között a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tanársegéde volt. 1955-től 1957-ig az Országos Kisipari Szövetkezet, 1962–1966 között pedig az Áfor (Ásványolaj–forgalmi Vállalat) jogtanácsosaként dolgozott. 1966–1969 között a Budapesti Műszaki Egyetem, 1969–1984 között a Vituki (Vízgazdálkodási Tudományos Kutatóintézet) munkatársa volt.

1958-tól a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat titkára, főtitkára, társelnöke, 1991-től tiszteletbeli tagja, 1995-től tiszteletbeli elnöke. 1961-től a Magyar Barlangi Mentőszolgálat alapító elnöke. 1976-tól a Magyar Földrajzi Társaság elnökségi, 1998-tól tiszteletbeli tagja. 1979–1983 között a Nemzetközi Szpeleológiai Unió barlangi mentési bizottságának titkára, 1983–1993 között elnöke, 1993-tól tiszteletbeli elnöke. 1985-től a Magyar Természetbarát Szövetség elnökségi tagja. 1998-tól a Meteor Természettudományi Egyesület elnöke.

Kutatási területe: karsztmorfológia, barlanggenetika, karszthidrológia, izotóphidrológia, történeti földrajz, helytörténet, földrajzi névtan, tudománytörténet, barlangi

feltárások.

Munkája elismeréseként több kitüntetésben részesült: Herman Ottó-érem (1967), Emil Rakovitz-érem (1968), MTESZ-díj (Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége) (1973), Vass Imre-érem (1978), Ezüstgerely-díj (1983), Kadić Ottokár-érem (1995), Teleki Sámuel-érem (2001), Thirring Gusztáv-érem (2002), Aggtelek díszpolgára (2002), Balázs Dénes-émlékérem (2003).

Több mint 240 tudományos és ismeretterjesztő írása jelent meg tudományos folyóiratokban és könyvekben (Pl.: Karszt és Barlang, Élet és Tudomány, Karszt- és Barlangkutatói Tájékoztató, Turista stb.).

Munkái

1. Orosháza 1848–49-ben, a forradalom és szabadságharc idején. Orosháza. 1955.
2. Aggtelek és vidéke útikalauz / Társ szerzőkkel. Bp. 1957.
3. Aggtelek és környéke útikalauz / Társ szerzőkkel. Bp. 1961.
4. Vártúrak kalauza I. / Társ szerzőkkel. Sport. Bp. 1969. 2. javított kiadás uo. 1975.
5. Die Höhle als örtliche untere Erosionsbasis und die Entwicklung der Aggteleker Baradlahöhle. Verband der Deutschen Höhlen- u. Karstforscher. München. 1969.
6. Karsthydrologische Untersuchungen am Ostflügel des Aggteleker Karstgebietes. Verband der Deutschen Höhlen- u. Karstforscher. München. 1969.
7. Cserhát turistakalauz. Sport. Bp. 1970.
8. Aggteleki karsztvidék / Társ szerzőkkel) Sport. Bp. 1975.
9. Magyarország idegenforgalmi barlangjai. Bp. 1978.
10. Budai-hegység útikalauz / Társ szerzőkkel. Sport. Bp. 1982.
11. Börzsöny, Cserhát útikalauz / Társ szerzőkkel Sport. Bp. 1982.
12. A Bódvaszilasi-medence 700 éves története. Herman Ottó Múzeum. Miskolc. 1983.

13. Barlangtúrák 8 országban / Társ szerzőkkel. Sport. Bp. 1987.
14. Budai barlangok / Társ szerzőkkel. Bp. 1992. (angol, olasz és német nyelven is).
15. Aggtelek a magyar állam alapításának ezredik évében / Társ szerzőkkel. Aggtelek Község Önkormányzata. Aggtelek. 2001.
16. Budapest és a Dunakanyar. Cartographia. Bp. 2001. Magyar Tájak sorozatban.

Irodalom

(Köszöntők a 75 éves dr. Dénes György tiszteletére) = Karszt és Barlang. 1998–1999/I–II. 3–33. p.
MTI Ki kicsoda? CD-ROM. 2006. Bp.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Kiss István

Gépészmérnök. 1926-ban született *Edelényben*. Az Anyagmozgatási és Csomagolási Intézet nyugalmazott osztályvezetője, szaktanácsadó. Vezetőségi tagja volt a Gépipari Tudományos Egyesületnek. Az élelmiszeripari technológia csomagológépek és anyagmozgató-gépek építőszekrény rendszerű fejlesztésével, valamint az általános rendeltetésű folyamatos üzemű anyagmozgató-gépek és raktári berendezések fejlesztésével foglalkozott.

Hazai és külföldi szakmai fórumokon tartott előadásokat. Publikációk és szabadalmak szerzője, illetve társszerzője.

Munkái

1. Függőkonvektorok az anyagmozgatásban / Szádvári Józseffel.. Tanfolyami jegyzet. Gépipari Tudományos Egyesület. Bp. 1968.
2. A raktározás és szállítás időzerű és távlati kérdései az élelmiszeriparban: 4. Élelmiszeripari Közgazdasági Konferencia 1974. Szeptember 24–26. / Szerk. biz. vez.: Kiss István. Magyar Élelmiszeripari Tudományos Egyesület – Élelmiszeripari Gazdaságkutató Intézet. Bp. 1974.
3. Élelmiszeripari vállalatok üzem- és munkaszervezése / Debreczeni József, szerk.: Kiss István. Mezőgazdasági Könyvkiadó. Bp. 1977.

Irodalom

Természettudományos és műszaki ki kicsoda? II. Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár. Bp. 1986. 200. p.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Dr. Kiss László

Okleveles gépészmérnök, a műszaki tudományok doktora. 1926. február 24-én született *Disznóshorvát*on (1950-től *Izsófalva*). A József Nádor Műszaki Egyetemen szerzett diplomát 1949-ben.

1949-től 1989-ig a Ganz Villamossági Művekben dolgozott. 1954 és 1987 között a transzformátor-szerkesztés vezetője, 1987-től 1989-ig az igazgató tanácsadója, 1989-től műszaki tanácsadó. Vezető szerepe volt a 420 és 750 kV-os transzformátorok kifejlesztésében. 1970-ben fél évig, 1977-ben egy évig UNI-

DO-szakértő volt Indiában (Bhopálban, illetve Dzshánsziban), 1989 és 1993 között transzformátor szakértő volt az Egyesült Államokban. 1970-ben a műszaki tudományok kandidátusa, 1981-ben doktora lett. A Magyar Tudományos Akadémia Elektrotechnikai Bizottságának tagja.

1975-ben Állami-díjat, 1976-ban Zipernowsky-díjat kapott.

Ötvennégy magyar, tizenkét idegen nyelvű tudományos publikáció és három Mérnöki Továbbképző Intézeti jegyzet szerzője.

Munkái

1. Kemencetranszformátorok. Mérnöki Továbbképző Intézet. Bp. 1953.
2. Háromgombolyítású transzformátorok. Mérnöki Továbbképző Intézet. Bp. 1954. (1955)
3. Transzformátorok zérussorrendű impedenciája és mérése. Mérnöki Továbbképző Intézet. Bp. 1954. (1955)
4. Középfeszültségű hálózatok transzformátoros feszültség szabályozásának vizsgálata digitális számológép felhasználásával. Villamosenergiapari Kutató Intézet. Bp. 1964. (1965)
5. Villamos gépek és készülékek szerkezete / Társszerző. 1969.
6. Nagytranszformátorok / Társszerző. Műszaki Könyvkiadó. Bp. 1973.
7. Transzformátorok melegedése és hűtése. 1980.
8. Villamos gépek és készülékek melegedése és hűtése. / Társszerző. 1982.
9. Hálózati transzformátorok / Társszerző. Műszaki Könyvkiadó. Bp. 1984.
10. Hálózati transzformátorok üzeme / Társszerző. Műszaki Könyvkiadó. Bp. 1984.
11. Large Power Transformers / Társszerző. Akadémiai Kiadó. Bp. 1987.

Irodalom

Természettudományos és műszaki ki kicsoda? I. Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár. Bp. 1986. 216. p.

MTI Ki kicsoda? CD-ROM. 2006. Bp.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Dr. Veres Árpád

Fizikus, a fizikai tudományok doktora. 1926. szeptember 2-án született *Rudabányán*. A Miskolci Tanítóképző Intézetben szerzett diplomát 1949-ben, majd az Eötvös Loránd Tudományegyetemen 1953-ban.

1953-tól 1954-ig a Magyar Tudományos Akadémia Matematikai és Fizikai Osztályának fizikus előadója. 1954 és 1959 között a Magyar Tudományos Akadémia Központi Izotóp Bizottságának tudományos munkatársa, részt vett a mesterséges radioaktív izotóppalkalmazás hazai elterjesztésében. 1959 és 1967 között az Országos Atomenergia Bizottság Izotóp Intézetének műszaki igazgatóhelyettese. 1967-től 1977-ig a Magyar Tudományos Akadémia Izotóp Intézetének tudományos igazgatóhelyettese, 1978-tól 1987-ig az intézet igazgatója, 1988-tól 1991-ig tudományos igazgató, főigazgató helyettes, 1991-től tudományos tanácsadója.

Kutatási területe: magfizika, radioanalitika, sugárvédelem.

Tagja a Magyar Tudományos Akadémia Sugárvédelmi és Környezetfizikai Bizottságának, az Ifjúsági Bizottság alelnöke. 1989 és 2000 között a Doktorok Tanácsa fizikai és csillagászati szakbizottságának tagja. 1985-től 1990-ig az Országos Atomenergia Bizottság, a Paksi Balesetelhárítási Kormánybizottság tagja. A fizikai tudományok kandidátusa (1963), doktora (1970).

158 közlemény, könyv, könyvrészlet szerzője. Felelős szerkesztője volt 1989–1994 között az Izotóptechnika, diagnosztika című szakmai kiadványnak, melyet a Magyar Tudományos Akadémia Izotópkutató Intézete adott ki.

Munkái

1. Izotóptechnikai ismeretek: Hidrológia és vízkészletgazdálkodás szakmérnöki tagozat 1. Tankönyvkiadó. Bp. 1973.
2. Magizomerek gamma-aktivációja és alkalmazásuk / Társszerzőkkel. Akadémiai Kiadó. Bp. 1984. (1980-ban angol nyelven)
3. Level and decay schemes of Mo from (B, B'y) reaction spectroscopy / Társszerzőkkel. MTA Izin. Bp. 1982.
4. (n ,n' h) spectroscopy of transitional A-100 nuclei / Molnár G-vel. Magyar Tudományos Akadémia Izotópkutató Intézete. Bp.
5. Study of vibrational Mo and quasi-magi Zr fia (n ,n' c) reactions / Társszerzőkkel. Inst. of Isotopes of the Hung. Acad. of Sciences. Bp. 1984.
6. Investigation of Ba low spin states in the (n ,n' h) reaction ad within the shell model I. / Társszerzőkkel. Inst. of Isotopes of the Hung. Acad. of Sciences. Bp. 1984.
7. Photoactivation of Isomers of Stable Nuclei ad Recent Applications. 2002.

Irodalom

Természettudományos és műszaki ki kicsoda? I. Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár. Bp. 1986. 481. p.
MTI Ki kicsoda? CD-ROM. 2006. Bp.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Gyűlvészi Barnabásné

Református lelkész. Budapesten született 1927. március 3-án. Gyermekkorát Beregszászon töltötte édesanyjával és testvérével, mivel az édesapja kívándorolt. Később a család is utána költözött Belgiumba. Brüsszelben éltek, majd Liège-ben telepedtek le, ahol az elemi iskola öt és fél osztályát elvégezve, édesapja úgy döntött 1939-ben, hogy hazaköltöznek. Itthon a polgári iskolában, majd a Baár-Madas Református Gimnáziumban tanult, ahol 1946-ban tett érettségi vizsgát.

Beiratkozott a Budapesti Teológiai Akadémiára, ahol 1951-ben végzett. Kunszentmiklóásra került segédlelkésznek, ahol tíz hónapot töltött. 1952-ben, házasságkötése után **Damakra** került, majd Nagykőrös, Harkány-fürdő következett, ahol hitoktató volt. Egyedül maradva előbb a siklósi Kesztyűgyárban, majd később a MÁV Kórházban dolgozott, és párhuzamosan, megbízás alapján ellátta a lelkipásztori szolgálatot Pusztaszabolcson, Szabadegyházán és Sárosdon. 1973-ban Vecsésre költözött. 1976-tól rokkantnyugdíjas.

Munkája

Én vagyok: Mit mond Jézus önmagáról? Református Zsinati Iroda. Bp. 1992.

Irodalom

Gyűlvész Barnabásné = Kulturális Hírmondó. Városi Könyvtár. Edelény. 1993. Október.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Dr. Bujdosó János

Gépészmérnök. 1929-ben született *Hangácson*. A Mezőgép Fejlesztési Intézet tudományos főmunkatársa volt. A Magyar Szabványügyi Hivatal külső munkatársaként is dolgozott. Kutatásokat és kísérleti munkát végzett a mezőgazdasági gépek fejlesztése érdekében, részt vett műszaki megbízhatósági vizsgálatokban és a szakemberképzésben. Tudományos tevékenysége során szabványok kidolgozásában, honosítások megvalósításában vett részt. Publikációi jelentek meg különböző szaklapokban, könyvekben.

Munkái

1. A megbízhatósági módszerek alkalmazási lehetősége a mezőgépek fejlesztésénél. Gödöllő. 1978. 64–70. p.
2. A műszaki megbízhatóság jelentősége a mezőgazdaság gépesítésében. Gödöllő. 1979. 29–35. p.
3. Rekonstrukció alapjául szolgáló mérések korszerű elvégzése. In: Az ipari épületek hatékonysága IV. Ipari Építészeti Konferencia. Bp. 1982. Jún. 8–10.
4. Egységesített tandem futómű műanyag rugóinak szekvenciális megbízhatósági vizsgálata. In: A mezőgazdaság mérés- és számítástechnikája VI. szekció. 1982. 52–54. p.
5. Energiatakarékos gabona-betakarítási eljárás kísérlete. In: Szántóföldi növénytermesztés gépesítése. 1986. 80–82. p.

Irodalom

Természettudományos és műszaki ki kicsoda? I. Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár. Bp. 1986. 75. p.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Dr. Csorba Sándor

Orvos, immunológus, gyermekgyógyász, az orvostudományok doktora. 1929-ben született *Zubogyon*. A Debreceni Orvostudományi Egyetemen végzett 1956-ban. 1955-től az egyetem Gyermekgyógyászati Klinikáján dolgozott, 1977–2000 között a klinika igazgatóhelyettese volt. 1980–2000 között egyetemi tanár. 2000-ben vonult nyugdíjba, emeritus professzor. Kutatási területe az anya és a magzat immunológiai kapcsolata, az önálló védekezőképesség fejlődését befolyásoló tényezők.

Az orvostudományok kandidátusa (1971), doktora (1982).

Munkássága elismeréseként Schöpf-Mérei-, Bókay János- és Batthyány-Strattmann László-emlékérmeket kapott.

Munkái

1. Adatok az interstitialis (plasmasejtes) pneumónia kezeléséhez (Kövér Bélával). In: Gyermekgyógyászat. Medicina. Bp. 1959. 167–172. p.
2. Stomatitishez társuló taryngotracheobronchitis maligna. In: Gyermekgyógyászat. Medicina. Bp. 1960. 23–27. p.
3. Staphylococcus okozta pseudocroup halmozott előfordulása. In: Gyermekgyógyászat. Medicina. Bp. 1960. 362–365. p.
4. Osteogenesis Imperfecta. In: Gyermekgyógyászat. Medicina. Bp. 1961. 218–221. p.
5. Gyermekgyógyászati tünettan. Medikus jegyzet. DOTE. Debrecen. 1988.
6. Gyermekkori fertőző betegségek. Medikus jegyzet. DOTE. Debrecen. 1989.
7. Gyermekgyógyászat. Egyetemi jegyzet. Medicina. Bp. 1992.
8. Gyermekgyógyászat. Egyetemi tankönyv. Semmelweis Orvostudományi Egyetem. Bp. 1995.

Irodalom

MTI Ki kicsoda? CD-ROM. Bp. 2006.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Falucsikai Lajos

Olajmérnök. 1929-ben született *Perkupán*. A Nagyalföldi Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalatnál dolgozott, ahol olaj- és gáztechnológiai osztályvezető volt. Közreműködött az algyői olajtermelő, gyűjtő- és előkészítő berendezések, valamint a segédgázos termelési rendszer, a Szeged-móravárosi lakott településen belüli olajmező és a szeghalmi szénhidrogénmező termelő berendezéseinek tervezésében és kialakításában. Részt vett több, Argentínában levő olajmező termeltetésének ajánlati szintű kidolgozásában. Miskolcon előadásokat tartott az egyetemen mérnöktovábbképzés keretében. Tagja az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesületnek és az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesületnek.

Több írása jelent meg a Kőolaj és Földgáz című folyóiratban.

Munkája

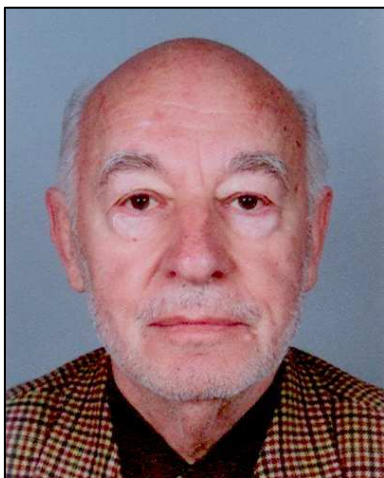
25 éves a Nagyalföldi Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalat / Társaszerzőkkel. Nagyalföldi Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalat. Szolnok. 1976.

Irodalom

Természettudományos és műszaki ki kicsoda? II. Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár. Bp. 1986. 108. p.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Dr. Sztratiev Borisz

Radiológus. Szófiában (Bulgária) született 1929. július 8-án. Az I. Szófiai Fiúgimnáziumban érettségizett 1947-ben kitűnő eredménnyel, majd a szófiai orvostudományi egyetemen szerzett orvosi diplomát 1954-ben.

1949-ben kitelepítették a családját Szófiából, mert édesapja a bolgár cári hadsereg ezredese volt. 1956 után telephettek vissza a fővárosba.

Vonzotta a tudományos munka, ezért az egyetemi évei alatt a tüdőgyógyászati egyetemi körnek volt az elnöke három évig. Az egyetem által meghirdetett tudományos pályázaton munkájával pályadíjat nyert.

Az egyetem után radiológusként Blagoevgrádban, Radomirban, majd a Szófiai Megyei Kórházban dolgozott. Radiológusi szakvizsgát 1960-ban tett.

1965 telén három hónapos tanulmányúton volt Moszkvában.

1967-ben a budapesti Semmelweis Orvostudományi Egyetem Radiológiai Klinikáján, magánúton vett részt továbbképzésen. Ekkor ismerkedett meg feleségével, akivel Szófiában kötött házasságot 1971-ben.

1970-ben már hivatalosan töltött egy hónapot a budapesti Semmelweis Orvostudományi Egyetem Radiológiai Klinikáján.

1971-ben hat hónapot **Edelényben** töltött, ugyanis ennyi időre kapott engedélyt itt-tartózkodásra a bolgár hatóságoktól. Ez alatt az idő alatt Kazincbarcikán dolgozott. 1972–1974 között Edelényben dolgozott. 1973-ban megszületett a fiuk. 1974-től 1976-ig a család Szófiában lakott. 1976-ban a felesége a gyerekekkel visszajött Edelénybe. 1976-ban kinevezték a szófiai Megyei Onkológiai Kórház röntgen osztályvezető főorvosává. Munkáját az Egészségügyi Minisztérium Kiváló dolgozó kitüntetéssel ismerte el. Felfelé ívelő orvosi pályája ellenére, a család érdekeit szem előtt tartva 1977 nyarán véglegesen Magyarországra települt.

1977-től az edelényi szakrendelő radiológusa volt, majd a kórházzal történt összevonás után a kórházhoz került az 1980-as években és osztályvezető főorvosként dolgozott. 1994-ben ment nyugdíjba. Nyugdíjasként még tíz évig vállalt helyettesítést egy-két hónapra a kórházban.

Írásai szaklapokban jelentek meg. Szakmai kongresszusokon rendszeresen részt vett. Két önéletrajzi jellegű könyve jelent meg bolgár nyelven, melyek előreláthatóan jövőre megjelennek magyarul is az edelényi Művelődési Központ, Könyvtár és Múzeum kiadásában.

1993 januárjában a bolgár állampolgárság megtartása mellett magyar állampolgár lett.

Munkái

1. Kato na film: szpomeni na edin lekar. Borisz Sztratiev. Szofija. 2002.
2. Kato na film 2: szpomeni na edin lekar. Borisz Sztratiev. Szofija. 2005.

Irodalom

Önéletrajz.

Bódis Istvánné Janka Irma

Nyugalmazott tanácselnök, helytörténeti kutató. 1930. május 27-én született *Aggteleken*. Mezőgazdasági technikumban érettségizett 1965-ben, majd államigazgatási főiskolán végzett 1972-ben.

Aggtelek Községi Tanácsának volt az elnöke 1963-tól 1985-ig. Alapító tagja az Aggteleki Népdalkörnek és a Putnokon létrehozott Gömöri Múzeum Baráti Körének.

Kutatási területe szülőfalujának, Aggteleknek honismereti, és a volt Gömör vármegye társadalmi-kulturális élete, valamint Aggtelek dalkultúrája.

Pályamunkáival rendszeresen részt vett honismereti pályázatokon. Aggtelek díszpolgára (2000). Jelenleg Sárospatakon él.

Munkái

1. Kukorica fosztó (Sokszorosított) Aggtelek. 1983.
2. Vasárnap délután (Sokszorosított) Aggtelek. 1985.
3. Aggteleki fonó (Sokszorosított) Aggtelek. 1993.
4. Besoroztak katonának (Sokszorosított). 1995.
5. Lakodalom van a mi utcánkban (Sokszorosított) 1997.
6. Csigacsináló (Sokszorosított) 1998.
7. Húsvét ünnepe (Sokszorosított) 1999.
8. Aggtelek a magyar állam alapításának ezredik évében / Dr. Dénes Györggyel és Dr. Jakucs Lászlóval. Aggtelek község Önkormányzata. Aggtelek. 2001.

Irodalom

Szülföldünk 33. 2007. március. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Honismereti Egyesület. Miskolc.
11. p. Honismereti ki kicsoda?
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Dr. Tüdös Ferenc (†)

Vegyész, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja. 1931. április 1-jén született *Szuhakállón*. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Technológiai Tanszékén tanszékvezető egyetemi tanár volt, a Magyar Tudományos Akadémia Központi Kémiai Kutatóintézetének tudományos osztályvezetőjeként dolgozott.

Több társadalmi szervezetnek és bizottságnak volt tagja: a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat alelnöke, a Nagymolekulájú Vegyületek Multilaterális Problémabizottság Magyar Nemzeti Bizottsága vezetője, a Gyökös Polimerizáció Munkacsoport vezetője, a Tudományos Minősítő Bizottság Kémiai II. Szakbizottság, az MTA Makromolekuláris Kémiai Bizottság, a Donauländergespräch über natürliche und künstliche Alterung von Kunststoffen elnöke volt.

Tudományos munkája során a makromolekuláris kémia, a gyökös polimerizáció és kopolimerizáció kinetikájának és mechanizmusának tanulmányozásával foglalkozott.

Több mint 340 tudományos közlemény és előadás szerzője, társszerzője. Nemzetközi konferenciákon előadásokat tartott. Hat külföldi és öt magyar tudományos folyóirat szerkesztőbizottságának volt a tagja.

Tudományos munkáját az Akadémiai Díj I. fokozatával (1963), a Munka Érdemrend ezüst fokozatával (1964) és Állami-díjjal (1978) ismerték el.

Budapesten hunyt el 1998. április 20-án.

Munkái

1. Gázok kémiai reakcióinak kinetikája / Kondratyev, ford.: T. F. Radics Lajossal. Akadémiai Kiadó. Bp. 1966.
2. Rassmotrenie kinetiki radikalnoj polimerizacii na osnove gipotezy goráčih radikalov. Mir. Moskva. 1966.
3. Kinetics and mechanism of polyreactions IUPAC International Symposium on Macromolecular Chemistry (Budapest, 25–30 August, 1969) Akadémiai Kiadó. Bp. 1971.

Irodalom

Ki kicsoda? Kossuth Könyvkiadó. Bp. 1981. 710. p.

Természettudományos és műszaki ki kicsoda? II. Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár. Bp. 1988. 371. p.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Mazurka Károly

Középiskolai tanár. 1931. május 30-án született *Szuhogyon*. Az elemi iskolát szülőfalujában végezte, majd Miskolcra járt polgáriba. Kecskeméten érettségizett és a szegedi egyetemen szerzett középiskolai tanári diplomát.

A tanítást Ózdon kezdte a József Attila Gimnáziumban, majd miután az 1956-os forradalom és szabadságharcban való részvétele miatt onnan eltávolították, általános iskolában folytatta a tanítást, ahonnan Tabányára került a szénbányához. 1960-ban került vissza a közoktatásba és előbb az esztergomi technikumban tanított, majd ugyanott a Dobó Katalin Gimnázium igazgatója lett, ebből a beosztásából ment nyugdíjba.

A nyelvészettel és a néprajzzal második egyetemistaként jegyezte el magát. Azóta gyűjti a szellemi és tárgyi néprajz és a népnyelv még megmaradt emlékeit, ezekből állította össze az eddig megjelent két kiadványának anyagát.

Elkészített egy pályázatot a Magyar Nyelvtudományi Társaság kiírására Szuhogyi néprajzi tájszótár címmel, melyben tízezernyi címszó és tizenkétezer-nyi példamondat van. A bíráló bizottság 2004-ben első díjjal jutalmazta és kiadásra javasolta. Most ennek a nyomdai előkészítésén dolgozik referensével, Fodor János egyetemi tanárral.

Munkái

1. Üzenet a múltból. Szuhogyi Polgármesteri Hivatal. Szuhogy. 1997.
2. Szuhogy. Szuhogyi Polgármesteri Hivatal. Szuhogy. 2000.

Irodalom

Önéletrajz.

Pribojszky Mátyás

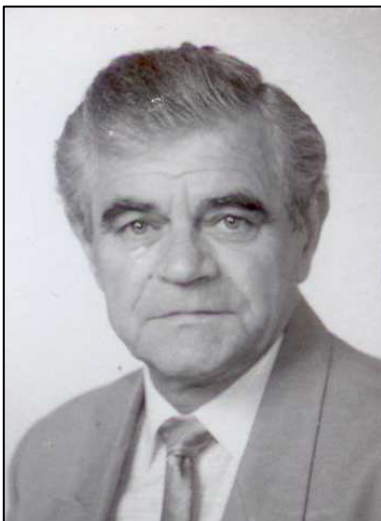
Citeraművész. Okányban született 1931. június 24-én. Szülőfalujában népszerű volt a citera, minden családi és közösségi rendezvényen előkerült. Négyéves korában kezdett citerázni. Hétéves volt, amikor Békésre költöztek, majd 1942-ben Csepel lett a család lakóhelye. A második világháborúban csepeli otthonukat lebombázták, így visszatértek Békésre anyai nagyszüleihez. Itt fejezte be a nyolc elemet. Három év múlva visszakerült a család Budapestre. Boksolni tanult és különböző szintű versenyeken indult.

Tizenhét évesen jelentkezett a Honvéd Sportszázadba, majd csapatszolgálatra kérte magát. Az óbudai Folyamőrséghez osztották be, így sportolhatott és a tényleges katonai idejét is töltötte. Leszerelés után a tűzoltóságnál vállalt munkát.

Nem kedvelte Budapestet, ezért kérte, hogy helyezték vidékre. Így került Hatvan mellé a Mátravidéki Erőműhöz. A tűzoltóságtól leszerelve minden lehetséges tanfolyamot elvégzett, ami az erőművel kapcsolatos és turbinagépész lett. Innen helyezték át az épülő tiszapalkonyai (ma Tiszaújváros) erőműhöz, majd dolgozott Oroszlányban, Gyöngyös-Visontán és a Budapesti Hőerőmű Vállalatnál. Közben az 1960-as években három évig **Rudabányán** dolgozott.

Az Oroszlányi Hőerőmű készenléti lakótelepe Bokodon volt. Itt szerveztek egy felnőtt klubot, ahol az egyik összejövetel alkalmával citerázott a közönség előtt. Annyira tetszett a játéka a jelenlévőknek, hogy néhányan összefogtak és levelet írtak a Kecskeméti Országos Népzenei Fesztivál kitalálójának és akkori főszervezőjének, Heltai Nándornak: „Van itt egy ember, aki citerázik. Hogy jobban játszik-e, mint azok, akiket hébe-hóba a rádióban lehet hallani, nem tudjuk megítélni, de hogy másként, az bizonyos. Érdemes volna meghívni a következő fesztiválra.” Így került a fesztivál szereplői közé, és az ottani siker indította el a citeraművészi karrierjét.

Az Országos Filharmóniától megkapta a hivatásos előadóművészi működési engedélyt, és évente 45–50 koncerten szerepelt. Évekig munka mellett járta az országot koncertjeivel, míg végül 1972-ben végleg a citerázás mellett döntött, mert nem bírta fizikailag a két feladatot ellátni. Nemcsak citeraművészként, hanem a citerások tanítójaként is komoly feladatot látott el.

1980-ban Fonyódon nyitotta meg kapuit az első országos Citeratábor, amely később a Magyarok Világszövetsége révén nemzetközivé vált. Jöttek a tanulni vágyó citerások az Amerikai Egyesült Államokból, Kanadából és Európa több országából. 1983-ban megalakította a Citerabarátok Klubját, melynek a határon túlról is voltak tagjai, és fénykorában kétezer tagot számlált.

A világ számos országában adott koncertet, a föld valamennyi kontinensén megfordult.

Jelenleg Tatán él, és írással tölti mindennapjait. Eddig három könyve és a citerajátékkal foglalkozó két kis kiadványa jelent meg, két könyve pedig kiadás alatt van.

Munkái

1. A citeramozgalomról. Budapesti Művészetbarátok Egyesülete. Bp. 1982.
2. Szulizni tudni kell! Folk-union. Bp. 1991.
3. Csoda Józsefvárosban. Elbeszélések. Magánkiadás. Bp. 1995.
4. Ki-ki lelke szerint. Művészetbarátok Egyesülete. Bp. 1995.
5. Zendülés New Hungáriában. Elbeszélések, kisregények. Antológia Nyomda. Lakitelek. 1997.

Irodalom

PRIBOJSZKY Mátyás: Okánytól Tokióig. Önéletrajzi elbeszélés. (Megtalálható az interneten) www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Mile Lajosné Somogyi Ilona

Ruhaipari technikus, szakíró. Debrecenben született 1931. szeptember 24-én. Édesapja 1943-ban a Don-kanyarban eltűnt és soha nem kaptak értesítést a haláláról. Édesanyja depressziós lett édesapja eltűnése miatt. Tanító szeretett volna lenni, de nagyanyja, aki nevelte, lebeszélte róla. Az általános iskola befejezése után egy szabómesterséget folytató házaspárnál tanult varrni, ahonnan, ha sok volt a munka, a szakmunkásképző iskolába nem engedték el. A szakmunkásképző befejezése után a Debreceni Ruhagyárban helyezkedett el, ahol egy félévi munka után a szakképzetlen munkaerő betanításával bízták meg.

Munka mellett elvégezte a ruhaipari technikumot, utána művezetőként, majd technikusként dolgozott. 1950-ben férjhez ment, házasságukból két fiú született. A férje a Ruhaipari Vállalatnál dolgozott vezető beosztásban.

1968-ban az *edelényi* tanács vezetői kérésére a Debreceni Ruhagyár üzemét létesített a községben. Az üzem létesítésével és vezetésével a férjét, a képzetlen munkaerő betanításával pedig őt bízták meg, így kerültek Edelénybe. 350 aszszony dolgozott az üzemben és főként a Szovjetunióba szállították a termékeket.

1976-ban elment a kazincbarcikai 112. sz. Szakmunkásképző Intézetbe tanítani. Felkérésre sok helyen tartott szabás-varrás tanfolyamot, sokszor díjazás nélkül. 1986-ban nyugdíjas lett, de a munkától nem szakadt el, továbbra is tanított tanfolyamokon. 70 éves koráig tanított, közben a Műszaki Kiadónak, a debreceni Csokonai Kiadónak, a Göttinger Kiadónak és a Z-Press Kiadónak különböző modellekkel, szabásmintákkal, anyagismerettel, varrógépismerettel stb. foglalkozó könyveket készített. Az egyik kiadó felajánlotta, hogy kiadja az élettörténetét, most ezen dolgozik.

Munkái

1. Varróiskola. Debrecen. 1990. 80 p. ill.
2. Varróiskola. Kezdőknek és haladóknak szabásminta melléklettel. Z-Press Kiadó. Miskolc. 1999. 84 p. 6 t. ill.

Irodalom

Önéletrajz.

Obbágy Miklós

Görög katolikus parochus, egyházi író. 1931. december 10-én született *Rakacán*. Pappá szentelése után 1955-től 1964-ig Perén volt parochus, majd 1964 és 1969 között kihelyezett segédlelkész volt *Edelényben*. 1970-től 1979-ig Edelényben, 1979-től 1992-ig Ózdon, 1992-től 2000-ig Miskolc-Diósgyőrben volt parochus. 1980-tól a Miskolci Apostoli Exarchátus ökonómusa. 1997–2005 között a Miskolci Apostoli Exarchátus egyetemi kollégiumának volt az igazgatója. 2001-től Miskolc-Szirmán teljesít szolgálatot.

Írásai egyházi lapokban jelennek meg.

Munkája

Párbeszéd szülőkkel. / Kiadja: Obbágy L. Nyíregyháza. 2001.

Irodalom

LAKI-LUKÁCS László: Paptermő Bódva-völgy. In: Tanulmányok a Bódva völgye múltjából. Gömöri Múzeum és Baráti Köre. Putnok. 1999. 596. p.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Dr. Diczházi Dezső

Nyugállományú alezredes. 1932. február 7-én született *Szalonnán*, szegény parasztcsaládban. Szülei, akik őt holdon gazdálkodtak, két testvérével együtt szegényen, de szeretetben nevelték. Az elemi iskola öt osztályát szülőfaluja katolikus iskolájában végezte, majd Szepsiben kezdte meg polgári iskolai tanulmányait 1943-ban. A háború és Szepsi Csehszlovákiához történő visszacsatolása miatt tanulmányait Miskolcon folytatta, majd Vácott fejezte be. A „fényes szelek” nemzedékének tagjaként a miskolci Kossuth Népi Kollégium lakójaként kezdte meg tanulmányait a Deák Ferenc Kereskedelmi Középiskolában. Szülei nehéz anyagi helyzete miatt nem tudta befejezni a középiskolát,

hiszen két testvéréről is gondoskodniuk kellett, így munka után nézett.

1948-ban, tizenhat évesen közellátási előadóként dolgozott a szalonnai körjegyzőségen, majd 1949-ben áthelyezték az abodi adóhivatalba. 1950-ben, a tanácsok megalakulása után az edelényi járási tanácsnál kapott beosztást, ahol 1952 októberéig dolgozott.

Munkaviszonya kötelező sorkatonai szolgálatra történő bevonulása miatt szakadt meg. A kaposvári lövészezredhez került, majd még abban az évben a Petőfi Tisztiiskolára vezényelték, ahol két év után hadnaggyá avatták. Az iskola elvégzése után a kiskunmajsai lövészezredhez vezényelték, és ezzel kezdetét vette hosszú katonai pályafutása. Munkája fő területe az alakulatok kulturális és közművelődési tevékenységének szervezése és irányítása volt. 1956-ban Szegedre, majd Hódmezővásárhelyre vezényelték.

Hódmezővásárhelyen vette feleségül Virág Kis Erzsébetet. Házasságukból három gyermek született, Anikó 1959-ben, Dezső 1963-ban, Mónika 1967-ben. Gyermkeik valamennyien felsőfokú végzettséget szereztek. Negyvenhét évi házasság után 2005-ben özvegyen maradt.

1961-ben beiskolázták a művelődési minisztérium által szervezett kulturális akadémiára, melynek elvégzése után teljesült régi vágya: Miskolcra helyezték, így közelebb került szüleihez és testvéreihez, könnyebben tudta segíteni őket.

1962-ben felvételizett a szegedi József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának levelező tagozatára, ahol munka mellett tanulva 1968-ban történelem szakos középiskolai tanári diplomát szerzett. A tanulást azonban

nem hagyta abba, elkezdett felkészülni a doktori szigorlatra. Disszertációjának címe: Miskolc város története 1943-tól 1945 végéig. A sikeres vizsgák után 1970. január 31-én „summa cum laude” minősítéssel a szegedi József Attila Tudományegyetem tanácsa egyetemi bölcsészdoktorrá avatta.

A katonai feladatok elvégzése mellett igyekezett a város társadalmi életébe is bekapcsolódni, főleg a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat keretén belül, mint a szervezet vezetőségi tagja és előadója. A városnak nincs olyan általános és középiskolája, ahol ne tartott volna előadást, főként Miskolc „felszabadulásáról”.

A tudományos kutatómunkába is bekapcsolódott, melynek során a második világháború katonai és polgári áldozatait gyűjtötte össze Borsod-Abaúj-Zemplén megye 320 településéről. A gyűjtőmunka eredménye egy könyv, amely a Zrínyi Kiadónál várja a megjelenést.

Közreműködött a Magyar antifasiszta ellenállási és partizánmozgalom kislexikona (Kossuth Könyvkiadó, Bp. 1987) összeállításában, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyére vonatkozó részt állította össze. Megírta Miskolc felszabadulásának történetét, amely a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat kiadásában jelent meg. Kutatásai köréből a hadsereg sem maradt ki, így került megírásra a 2. Honi Légvédelmi Hadosztály vázlatos története 1962. október 1-től 1984. július 30-ig.

1989. október 1-jén 41 évi munkaviszony után vonult nyugállományba, ebből a honvédségnél 37 évet töltött. Munkáját tizenhat kitüntetéssel ismerték el. Nyugdíjasként is folytatja a korábban megkezdett kutatásait.

Szülőfalujával nem szakadt meg a kapcsolata, gyakran tölti szabadidejét családjával a Szalonnán fenntartott házukban.

Irodalom

Önéletrajz.

Tolnai Gyuláné Spisák Ilona

Tanító, tankönyvíró, tankönyvszerkesztő. Taktaharkányban (ma Borsod-Abaúj-Zemplén megye) született 1932. május 1-jén. Ősei is ebben a faluban éltek és földműveléssel foglalkoztak. Mindkét családban sok gyermek volt, valamennyien mesterséget tanultak, iparosok lettek. Édesapja férfiszabóságot vezetett, tanulókat, segédeket, mestereket nevelt. Édesanyja varrónő volt. A háború alatt, mivel édesapja a fronton volt, majd több évig szovjet fogságban, édesanyja kitanulta a férfiszabóságot is. A családban két leánygyermek született, ő volt a fiatalabb. A falu református elemi iskolájába jártak, kitűnő tanulók voltak. A nővérét a 6. elemi után, őt pedig az egyházi előjáróság és a tanítója javaslatára a 4. elemi után beírták a szerencsi Állami Polgári Fiú- és Leányiskolába. A háború miatt négy hónapig nem volt vasúti közlekedés, így naponta 24 km-t

gyalogolt, hogy folytathassa tanulmányait, közben a 4. évfolyam alatt fel kellett készülnie a 3. évfolyam vizsgáira is, hiszen a háborús események miatt ez teljesen kimaradt.

A polgári után a miskolci Tóth Pál Református Nőnevelő Intézet líceumában tanult tovább. Édesapja a szovjet fogságból akkor érkezett haza, amikor a nővére utolsó éves volt a tanítóképzőben, ő pedig a második osztályt fejezte be. Az egyházi iskolák államosítása után átkerült a Herman Ottó Középiskola Pedagógiai Gimnáziumába. Diplomaszerezés előtt egyéves gyakorlatot kellett végezniük, így került Kesznyétenbe, ahol az 52 fős létszámú 3. osztályban tanított. 1951-ben tett összevont érettségi és képesítő vizsgát az akkor már Állami Tanítóképzőnek nevezett in-

tézményben.

Tanítói pályája során tanított Kesznyétenben (1950–), Taktaharkányban (1954–), Olaszliszván (1958–), **Boldván** (1968–), Miskolcon (1982–1990).

Egész tanítói munkássága alatt és nyugdíjas éveiben is az alsó tagozatos nevelő-oktató munka korszerűsítésével, a hangoztatásra, a zene- és mozgásterápiára épülő olvasás- és írástanítással, az etnikai kisebbségek gyermek- és felnőttoktatásával, nevelésével foglalkozott. Létrehozta a heurisztikus programot, amely iránt a világ nagy érdeklődést tanúsított. 1983-tól megközelítőleg húsz ezer magyar és külföldi pedagógus hospitált tanítási óráin. Sok hazai és külföldi meghívást kapott és kap. Részt vett az USA-ban 1990-ben a XIII. Nemzetközi Iskolapszichológiai Konferencián, 1994-ben Sydneyben (Ausztrália) a Magyarok Világtalálkozóján. Több egyetemen és főiskolán tartott előadást, a tanítási programját ismertette (pl.: Pozsonyban, Székelyudvarhelyen, Kolozsváron, Munkácson, Marosvásárhelyen), Nyitrán pedig egy évig tanított a tanítóképző főiskolán. Betegsége miatt a japán meghívásnak nem tudott eleget tenni.

Három gyermek édesanyja. Gyermekei szintén pedagógusok. Férje a boldvai általános iskola testnevelő tanára volt.

Kutatómunkáját fémjelzik a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Tanács V. B. Művelődésügyi Osztálya által kiadott újtíói tanúsítványok, melyeket az Országos Pedagógiai Intézet Tudományos Titkársága elfogadott országos terjesztésre 1984. június 15-én: 1. Környezetismereti komplex feladatközpont (1982. 11. 08.), 2. Irányító feladatközpont (1982. 11. 08.), 3. Differenciált foglalkoztatás

(1982. 11. 08.), 4. Tanulmányi séták tervezése, 2. osztály (1983. 01. 20.), 5. Tanulmányi séták tervezése, 1. osztály (1983. 01. 20.), 6. Anyanyelvi komplex munkaeszköz, 1–4. osztály (1983. 01. 20.), 7. Komplex munkaterem, magánhangzó-programfal, 1. osztály (1983. 03. 23.), 8. Komplex munkaterem, magánhangzó-programfal, 2. osztály (1983. 03. 24.), 9. Differenciált házi feladatok magánhangzó-programfal anyagának felhasználásával, 1. osztály (1983. 04. 01.), 10. Differenciált házi feladatok a magánhangzó-programfal anyagának felhasználásával, 2. osztály (1983. 04. 22.), 11. Mássalhangzó-programfal, 1. osztály (1983. 04. 22.), 12. Differenciált házi feladatok a mássalhangzó-programfal anyagának felhasználásával, 1. osztály (1983. 10. 03.), 13. Mássalhangzó-programfal 2. osztályos feladatanyaga (1983. 10. 03.), 14. Közművelődési programfal (1983. 10. 03.), 15. Differenciált házi feladatok a mássalhangzó-programfal anyagának felhasználásával, 2. osztály (1983. 10. 03.), 16. Matematikai logika a magán- és mássalhangzó programfalak komplexitásában (1983. 10. 03.).

Az oktatási eszközök, segédkönyvek és tankönyvek több kiadást is megélték, és programját ma is alkalmazzák.

Munkáját számos kitüntetéssel ismerték el: Kiváló Munkáért (1978, 1982), Kiváló Újító bronz fokozat (1982), Kiváló Feltaláló arany fokozat (1983), Kiváló Pedagógus (1987), A hét embere megtisztelő cím a Magyar Televízióban (1987), Apáczai Csere János-díj (1990), Alkotói Díj (1992), Taktaharkány Díszpolgára (1992. március 15.), Pedagógiai Díj (1994), a Magyar Köztársasági Érdemrend kiskeresztje (1994), Nívódíj (2000), Pro Caritate (2005).

Boldván lakik és az újabb tankönyvein dolgozik.

Munkái

Oktatási eszközök, segédkönyvek

(A Tankönyvesek Országos Szövetségének hirdetésében megjelent, lektorált, az OM által elfogadott heurisztikus programozás kiegészítő anyagai.)

1. Matematikai logikára épülő anyanyelvi komplex munkaterem. Nevelési és módszertani útmutató. Tempó Nyomda. Nyíregyháza. 1983.
2. Mini programfal (magyar) Borsodi Nyomda. Miskolc. 1989. (Dr. Katona Nóra elkészítette a program angol nyelvi adaptációját 1991-ben.)
3. Nevelési és módszertani kézikönyv (1–4. o.). Borsodi Nyomda. Miskolc. 1991.
4. Programfal. Borsodi Nyomda. Miskolc. 1991.
5. Applikációs készlet. Borsodi Nyomda. Miskolc. 1991.
6. Demonstrációs készlet. Borsodi Nyomda. Miskolc. 1991.
7. Matematikai logikára épülő anyanyelvi komplex munkatermi útmutató és feladatgyűjtemény. Borsodi Nyomda. Miskolc. 1991.
8. Tanmenetek: Magyar 1. o., Rajz 1. o., Rajz. 2. o. Borsodi Nyomda. Miskolc. 1991.
9. Kézikönyv (magyar) 1. o. Borsodi Nyomda. Miskolc. 1991.
10. Forog a hangkerék! 4. o. Borsodi Nyomda. Miskolc. 1991.
11. Forog a hangkerék! Munkafüzet 1–2–3. o. Borsodi Nyomda. Miskolc. 1991.
12. Kazetta az olvasókönyvekhez: 1–2–3–4. o. B.-A.-Z. Megyei Pedagógiai Intézet. Miskolc. 1991, 1992, 1993, 1994.
13. Kézikönyv és tanmenet 2. o. Borsodi Nyomda. Miskolc. 1992.

14. Piramisszavak gyűjteménye 2. o. Borsodi Nyomda. Miskolc. 1992.
15. Forog a hangkerék! Nevelői útmutató. Borsodi Nyomda. Miskolc. 1992.
16. Kézsorobáb: Nevelői útmutató. 1992.
17. Programvilág mondókákban. Munkafüzet. 1. o. I–II. rész. Borsodi Nyomda. Miskolc. 1992.
18. Programvilág mondókákban. Munkafüzet. 2. o. Borsodi Nyomda. Miskolc. 1992.
19. Mértékváltás kézsorobánnal. Munkafüzet. 1–2–3–4. o. Borsodi Nyomda. Miskolc. 1993.
20. Kézikönyv és tanmenet 3. o. Borsodi Nyomda. Miskolc. 1993.
21. Kézikönyv és tanmenet 4. o. Borsodi Nyomda. Miskolc. 1994.
22. Matematikai tanmenetek (Csak a programfalhoz, tankönyv nélkül). Borsodi Nyomda. Miskolc. 1994.
23. Felfedező matematika kézikönyv 1–3. o. Cs és T Nyomda Kft. Nyíregyháza. 1995.
24. Felfedező matematika kézikönyv 4. o. Rekord Nyomdaipari Kft. Miskolc. 1995.

Tankönyvek

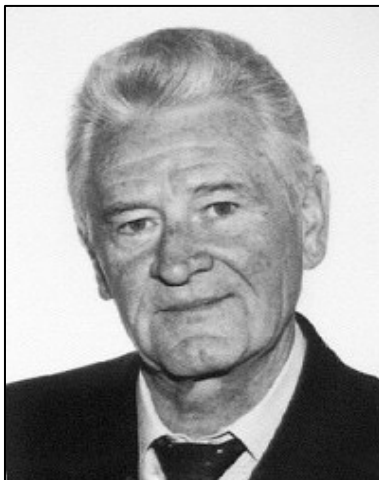
1. Első osztályos tankönyvcsalád: Ábécéskönyv, Olvasókönyv, Írásfüzet I., II., Feladatgyűjtemény 1–2. o. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp. 1991.
2. Második osztályos tankönyvcsalád: Olvasókönyv, Anyanyelvi munkafüzet. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp. 1992.
3. Harmadik osztályos tankönyvcsalád: Olvasókönyv, Olvasás-fogalmazás munkafüzet, Nyelvtan-helyesírás munkalap. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp. 1993.
4. Negyedik osztályos tankönyvcsalád: Olvasókönyv, Olvasás-fogalmazás munkafüzet, Nyelvtan-helyesírás munkalap, Környezetismereti és fogalmazás munkafüzet. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp. 1994.
5. Felfedező matematika 1. osztályosoknak. Park Kiadó. Bp. 1995.
6. Felfedező matematika 2. osztályosoknak. Park Kiadó. Bp. 1995.
7. Felfedező matematika 3. osztályosoknak. Park Kiadó. Bp. 1995.
8. Felfedező matematika 4. osztályosoknak. Park Kiadó. Bp. 1995.
9. Iskolaelőkészítő az óvodában. Rekord Nyomdaipari Kft. Miskolc. 1997.
10. A természet üzenete 1. kötet. Szalay Kiadó. 1999.
11. A természet üzenete 2. kötet. Borsodi Nyomda. Miskolc. 2000.
12. Virágvarázs: Virágábécés gyakorló olvasókönyv 1. oszt. Apáczai Kiadó. Celldömölk. 2002.

Irodalom

- SALAMON Jenő: Egy komplex heurisztikus programozott tanítás hatása a logikai és kreatív gondolkodás fejlődésére = Pedagógiai Szemle. 1989. jún. 658–664. p.
- BUGÁR Ferencné: Olvasástanítási módszerek egy megyei felmérés tükrében. Heurisztikus olvasástanítás. A Budapesti Tanítóképző Főiskola Közleményei XIII. Bp. 1992.
- „A nehézségek döntik el, hogy mit érsz” = Tanító 7. 1994. 2–3. p.
- BÁTHORY Zoltán–FALUS Iván: Pedagógiai kicsoda? Kereban Könyvkiadó. Bp. 1997.
- ADAMIKNÉ JÁSZÓ Anna: Az írás és az olvasás története képekben. Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum. Bp. 2000. 338–339. és 343–348. p.
- ADAMIKNÉ JÁSZÓ Anna: A heurisztikus programozású olvasás- és írástanítási módszer. In: A magyar olvasástanítás története. Osiris Kiadó. Bp. 2001. 254–257. p.
- SIMIGNÉ FENYŐ Sarolta: Bevezetés az alkalmazott nyelvészeti terminológiába. Miskolci Egyetem. 2002.
- ADAMIKNÉ JÁSZÓ Anna: Tolnai Gyuláné programfala. = Mentor. 2005. Április
- www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.
- Önéletrajz

Dr. Stefán Mihály

Kohómérnök, akadémikus. 1932. július 8-án született *Bódvászilason*. A Csepel Vas- és Fémművek műszaki igazgatója, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság főosztályvezetője, az Ipari Technológiai Intézet igazgatója volt. A Budapesti Műszaki Egyetem emeritus professzora. A Magyar Tudományos Akadémia Anyagtudományi és Technológiai Bizottságának és a Metallurgiai Bizottság tagja. A fémfizika, anyagtudomány, finomkohászat a kutatási területe. 1976-tól a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja. 1979-ben Eötvös Loránd-díjat kapott.

Munkái

1. A magyar-szovjet műszaki és tudományos együttműködés eredményei: A MTESZ Országos elnöksége 1977. november 1-jei ünnepi ülésének előadásai. MTESZ Bp. 1978
2. Anyagtudomány-anyagtechnológia szerepe és feladatai műszaki-gazdasági fejlődésünkben. In: Ipari Szakmapolitikai Mérnöktoábbképző Tanfolyam előadásai. Budapesti Műszaki Egyetem Mérnöki Toábbképző Intézet. Bp. 1986. 36–65. p.
3. A „Vörös Csepel” büszke kapcsolatainkra. In: A magyar-szovjet gazdasági kapcsolatok 30 éve. A Reklámújság különkiadása. Lapkiadó Vállalat. Bp. 1978. 43–45. p.
4. Az ipari tapasztalatok a műszaki szakemberképzés különböző szintjeiről, azok egymásraépüléséről. In: A szakemberképzés és toábbképzés helyzete, a fejlesztés lehetőségei, különös tekintettel az üzemmérnök képzésre. Az 1981. augusztus 31. – szeptember 2. között Pécsen rendezett szeminárium anyaga. MTESZ Központi Oktatási és Közművelődési Bizottság és a Gépipari Tudományos Egyesület Bp. 1982. 85–95. p.

Irodalom

MTI Ki kicsoda? CD-ROM 2006

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Dr. Gyárfás Ágnes

Könyvtáros, tanár, helytörténeti író. Miskolcon született 1932. szeptember 7-én. Édesapja Gyárfás Samu főjegyző, édesanyja Mőga Margit postamester volt *Edelényben*. A gimnáziumot Miskolcon végezte a Tóth Pál-ban, de „osztályidegen” volta miatt évekig nem tanulhatott tovább. 1965-ben az Eötvös Loránd Tudományegyetem magyar-könyvtár szakán szerzett diplomát, majd 1970-ben bölcsészdoktori címet. 1963-ban felkérték a

Miskolci Központi Orvosi Könyvtár vezetésére. A könyvtárban országos hírné, nemzetközi kapcsolatokkal rendelkező kutatóműhelyt hozott létre, ennek köszönhetően az intézményt 1984-ben tudományos könyvtárrá nyilvánították; Gyárfás Ágnes pedig a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Kórház-Rendelőintézet tudományos főmunkatársa címet kapta.

Mindig érdekelte az oktatás, előadott az Egészségügyi Főiskolán, majd létrehozta élete fő művét, a Miskolci Bölcsész Egyesületet, amelynek keretében működik a Nagy Lajos Király Magánegyetem.

Kutatási területe: Miskolc kultúrája (színház, iskolák), a magyar bölcséleti irodalom története, miskolci orvosi pályák. A Magyar Irodalomtörténeti Társaság Petőfi-plakettel jutalmazta 1989-ben. Több önálló kötete jelent meg az elmúlt évtizedekben, több mint kétszáz írása a megyei napilapokban, szakfolyóiratokban, évkönyvekben és országos szakfolyóiratokban. Több bibliográfiát állított össze különböző témakörökben.

Munkái

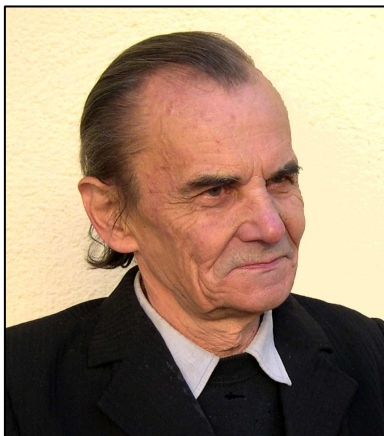
1. Bibliográfiák, indexek, katalógusok: bevezetés az orvostudományi kutatómunka gyakorlatába. Központi Orvosi Könyvtár. Miskolc. 1964. (Hampó Jenőné néven)
2. Színházi kultúra Miskolcon: 1891–1897. Városi Könyvtár. Miskolc. 1967. (Hampó Jenőné néven)
3. Miskolc a századfordulón: 1897–1907. Városi Könyvtár. 1974.
4. 75 éves a Miskolc Vasgyári Kórház (A történeti részt írta és az anyagot szerkesztette) Vasgyári Kórház. Miskolc. 1976.
5. Borsod / Társzerzőkkel. Idegenforgalmi és Propaganda Iroda. Bp. 1977.
6. Miskolc / Társzerzőkkel. Idegenforgalmi és Propaganda Iroda. Bp. 1979.
7. Természet- és környezetvédelem 10 éves irodalmának válogatott bibliográfiája / Összeáll. Czier Zsuzsával. Borsod Megyei Kórház és Rendelőintézet Központi Orvosi Könyvtár. Miskolc. 1979.
8. A nagyüzemi központok kórházainak második tudományos találkozója: Miskolc, 1979. aug. 23–24.: Eger, 1979. aug. 25. Sajtó alá rendezte Gy. Á. Megyei Kórház-Rendelőintézet. 1980.

9. Égés: Magyar szerzők közleményei, 1975–1980. Burns. The Hungarian authors published, 1975–1980. / Szerk. többekkel. Borsod Megyei Kórház és Rendelőintézet Központi Orvosi Könyvtár. Miskolc. 1981.
10. Syndromák: Magyar szerzők magyar és idegen nyelvű, külföldi szerzők Magyarországon megjelent syndromatológiai munkái és a legfontosabb „kór”-ok 1970–1981. / Szerk. többekkel. Borsod Megyei Kórház és Rendelőintézet Központi Orvosi Könyvtár. Miskolc. 1981.
11. Kórház a Vasgyárban / Társ szerzőkkel. Vasgyári Kórház. Miskolc. 1985.
12. Magyar Rehabilitáció: Magyar szerzők magyar és idegen nyelvű, külföldi szerzők Magyarországon megjelent rehabilitációs tárgyú munkái 1975. január 1-től 1985. január 1-ig. / Szerk. többekkel. Borsod Megyei Kórház és Rendelőintézet Központi Orvosi Könyvtár. Miskolc. 1985.
13. Korvinus Mátyás: egy vitéz, nemzeti, szomorúval elegyes vígjáték 1790-ből Werthws Frigyes-től / Magyarul kidolgozta Bárány Péter; közzéteszi, tanulmánnyal ellátta Gy. Á. Szerzői kiadás. Miskolc. 1986.
14. Az első magyar bölcséleti mű és története: Bárány Péter: Jelenséges lélek-mény. Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára. Bp. 1990. 375 p.
15. Bárány Péter: Ének...-e Miskolci Bölcsész Egyesület. Miskolc. 1996.
16. Fejezetek a magyar lélektanból. Egyetemi segédkönyv. / Szerk. Gy. Á. Miskolci Bölcsész Egyesület. Miskolc. 1998.
17. Az aranyhajú lány. Magyar népmese. / Elemzi: Gy. Á. Miskolci Bölcsész Egyesület. Miskolc. 2000.

Irodalom

Dr. Gyárfás Ágnes: bibliográfia / Összeáll.: Eszenyi Miklós, szerk.: Laki-Lukács László. Városi Rendezvények Háza és Könyvtár. Edelény. 1995. Edelényi Füzetek 9.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Viktor Gyula (†)

Könyvtáros, helytörténész. 1933. június 17-én született *Alsótelekesen*. A négy polgári elvégzése után villanyszerelő szakmát tanult. *Rudabányán* a vasércbányánál helyezkedett el. Fiatalon lett rokkant nyugdíjas. Később a községi könyvtárban helyezkedett el és leérettségizett a miskolci Földes Ferenc Gimnáziumban, majd elvégezte az Eötvös Loránd Tudományegyetem Szakszervezetek Országos Tanácsa Központi Iskolájába kihelyezett főiskolai levelező tagozatán a könyvtár-népművelés szakot.

Könyvtárosként kezdett el foglalkozni helytörténettel. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Honismereti Egyesület által meghirdetett Istvánffy Gyula honismereti gyűjtőpályázaton rendszeresen jelentkezett pályamunkáival. Többször lett díjazott és az Istvánffy Gyula-díjat (1983) is kiérdemelte.

Írásai a Szülőföldünkben és az Érc- és Ásványbányász című havilapban jelentek meg. 2007. december 16-án elhunyt.

Munkái

1. Negyven éve történt... Rudabányai visszaemlékezések 1944–45-ből. Érc- és Ásványbányászati Múzeum. Rudabánya. 1984. Érc- és Ásványbányászati Múzeumi Füzetek 14.
2. Murvai László élete és munkássága 1918–1984. Érc- és Ásványbányászati Múzeum. Rudabánya. 1985. Érc- és Ásványbányászati Múzeumi Füzetek 15.
3. Gvadányi József. Bibliográfia / Hadobás Sándorral. Érc- és Ásványbányászati Múzeum. Rudabánya. 2000. Érc- és Ásványbányászati Múzeumi Füzetek 21.

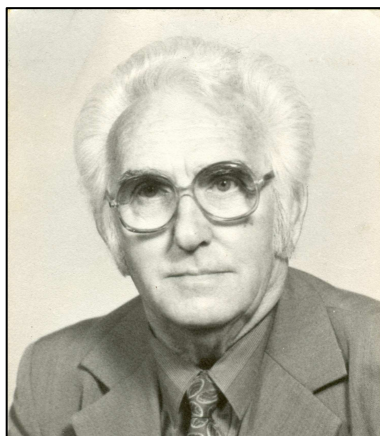
Irodalom

BENEDEK Miklós: A rudabányai amatőr helytörténész. Viktor Gyula Istvánffy-díjas. = Észak-Magyarország, 39. évf.. (1983. okt. 8.) 4. p.

LOVÁSZ Aladárné: Rudabányán is készül bányász türelem-üveg. = Déli Hírlap. 1984. febr. 2.

Dr. Demjén István

Tanár, neveléstörténész, költő. Alsóábrányban (ma Bükkábrány) született 1933. augusztus 17-én. Elemi iskolai tanulmányai után beiratkozott a Sárospataki Tanítóképzőbe. Később Egerben földrajzrajz, majd az Eötvös Loránd Tudományegyetemen pedagógia szakon szerzett diplomát és neveléstörténeti doktorátust. Tanított Tardon, Négyesen, **Martonyiban**, **Edelényben**. Negyven évet töltött a pályán úgy, hogy közben volt tanító, iskolagazgató, szakfelügyelő és tanácsadó, dolgozott a **szendrői** Közművelődési Központ igazgatójaként. Nyugdíjba vonulása (1994) után Cserépfalura költözött feleségével. Nyugdíjasként dolgozott a mezőkövesdi Városi Galériában (1995) és Cserépfalu művelődésszervezőjeként (1996–1998).

Tagja a Magyar Pedagógiai Társaság Neveléstörténeti Szakosztályának (1969), a Magyar Comenius Társaságnak (1990), melynek 2000-től választmányi tagja, valamint a Társaság Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Művelődés- és Neveléstörténeti Kutatócsoportjának 2003-tól elnöke. A Magyar Pedagógiai Múzeumok Eötvös József Baráti Körének alapító tagja (2004).

Szerkeszti az általa létrehozott Művelődés és Pedagógia című, Borsod-Abaúj-Zemplén megyei periodikát.

Helytörténeti kutatásainak fő területe Borsod-Abaúj-Zemplén megye honismerete, neveléstörténete, iskolatörténete, Bükkalja helytörténete. Festményeiből rendszeresen rendez kiállításokat.

Szakmai folyóiratokban, helyi újságokban rendszeresen publikál. Az 1960-as évektől jelennek meg versei napilapokban, folyóiratokban és antológiákban, de van verse, amely az általános iskolai második osztályos Anyanyelvünk tankönyvben jelent meg.

Munkája elismeréseként Kiváló Munkáért kitüntetést (1986), Comenius-emlékérmet (1993), Honismereti-emlékérmet (1996), Népművelésért Millenniumi-emlékérmet (2001) és Comenius Emlékplakettet (2006) kapott.

Munkái

1. Kőkapu. Versek. Új Kilátó Irodalompártoló Egyesület. Bp. 1991.
2. Kemény úton. Versek. Városi Könyvtár. Edelény. 1992.
3. Szivárványos. Versek. Felsőmagyarország Kiadó, Miskolc. 1994.
4. Cserépfalu, látnivalók, értékek. Tájak Korok Múzeumok Egyesület. Bp. 1997. Tájak, Korok, Múzeumok Kiskönyvtár.
5. Református népiskolák, népoktatás Borsod-Abaúj-Zemplén megye területén 1565–1670. Legatum Kiadó Mezőkövesd. 2000.
6. Ipiapacs. Versek. Szerző kiadása. Cserépfalu. 2001.
7. Kődöböcz József / a kísérő tanulmányt írta, a szöveget válogatta: D. I. Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum. Bp. 2003. Tudós tanárok – Tanár tudósok sorozat.

Irodalom

Demjén István. Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum. Bp. 2002. Tudós tanárok – Tanár tudósok sorozat.

Dr. Demjén István. In: Szülőföldünk 33. 2007. március Honismereti ki kicsoda? 17–18. p.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Maucha László

Geológus, barlangkutató. Budapesten született 1934. december 23-án. A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat alapító tagja. Már diákkorában bekapcsolódott a barlangkutatásba. A *jósvafői* Vass Imre-barlang egyik felfedezője és legnagyobb részének első bejárója. Az ÉKME Ásvány- és Földtani Tanszéke, majd a VITUKI Jósvafői Kutatóállomásának (ma Papp Ferenc Kutatóállomás) vezetőjeként sok éven át biztosította a magas szintű kutatómunkát: ő alapozta meg a Kutatóállomás, nemkülönben a Papp Ferenc Barlangkutató Csoport tudományos hírnevét.

Miután gyermekei iskoláztatása érdekében visszaköltözött Jósvafőről Budapestre, azután a VITUKI központjában dolgozott. Több mint 80 publikációt tett közzé.

Jelentős eredményei a karsztos beszivárgáshoz, a szivornyás forrásműködéshez, a karszt és a karsztvíz árapályához és a cseppkövek növekedésének vizsgálatához kapcsolódnak.

1975-ben Herman Ottó-, 1994-ben Kadić Ottokár-érmet kapott.

Munkái

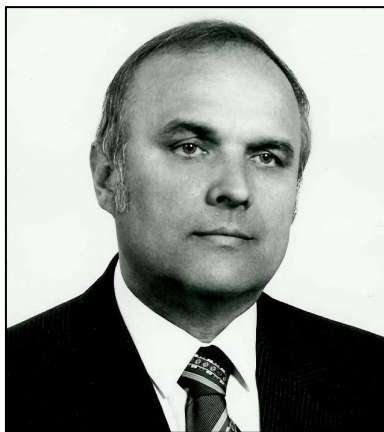
1. A Vízrajzi Intézet hidrológiai kísérleti területeinek adatkatalógusa / Társszerzőkkel. VITUKI. Bp. 1979 (1980)
2. Az Aggteleki-hegység karszthidrológiai kutatási eredményei és zavartalan hidrológiai adatai, 1958–1993 / Társszerzőkkel. Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Rt. Hidrológiai Intézete. Bp. 1998.
3. A balatoni régió hidrogeológiája. Balaton Akadémia. Balatonboglár. 1998.

Irodalom

Maucha László = Karszt és Barlang 1994/I–II. 82. p.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Dr. Földy Ferenc

Nevelépszichológus, főiskolai tanár.

1935. január 5-én született **Felsőkelecsényben**. Az általános iskolát szülőfalujában végezte. A gyermekkori élmények során olyan értékek épültek személyiségébe, mint a szeretet, becsület, kitartás, együttérzés. Nagy szerepe volt ebben családjának, korán özvegyen maradt édesanyjának, aki nővérével együtt féltő szeretettel és gondoskodással nevelte. Ez az indíttatás egész életére hatással volt.

Középiskolai tanulmányait Sárospatakon végezte, ahonnan az útja újra szülőfalujába vezetett. Máig kötelezi az a bizalom, amellyel a falu népe tanítónak fogadta. A kisiskola minden igazgatójaként csodálatos tizenöt évet töltött itt. 1956 és 1971 között vasárnaponként bántódás nélkül kísérhette harmóniumon a gyülekezet énekét a templomban, tizenhét színdarabot mutattak be a falu fiataljaival községükben és környékén, új iskolát építettek. Nemcsak gyermekeik tanítását bízták rá a kelecsényiek, hanem ők is beültek a padokba, hogy tudásukat gyarapítsák. Nem is sejtették, hogy mennyi tapasztalatot szerzett, életbölcsséget tanult akkor tőlük.

Kétszer érkezett Sárospatakra, mindkétyszer Felsőkelecsényből. Sárospatakat szellemi szülőföldjének tekinti. Ez a város az ifjúkor és a felnőttkor színhelye, mindkettő a tanítóképzőhöz kötődik. Először tanulni érkezett Patakra 1952-ben, majd tanárnak hívták vissza a főiskolára 1971-ben. Ugyanis a tanítói diploma mellé a debreceni egyetemen pszichológus képesítést és bölcsészdoktori címet szerzett. A főiskolán tanszékvezető főiskolai tanárként dolgozott 1982-től 1996-ig, de közben három évig főigazgató-helyettes és nyolc éven át főigazgató volt. A főiskolát ebben az időben nagyfokú nyitottság jellemezte. Számítalan sikeres tudományos és művészeti tanácskozássra, nemzetközi kapcsolatok kiépítésére került sor ebben az időben.

Nyugdíjasként is folyamatosan dolgozik. Jelenleg a Miskolci Bölcsész Egyesület Nagy Lajos Király Magánegyetemén a pszichológia tanszék vezetője.

Sok szép társadalmi és közéleti elfoglaltsága volt és van. 1985-ben Sárospatak és környéke országgyűlési képviselőjének választották meg. Az Országgyűlésben elhangzott felszólalása alapján kezdeményezésére alakult meg a Magyar Tudományos Akadémia és a Térképészeti Intézet gondozásában a Külső Helység- és Földneveket Gyűjtő Társaság. Ő vetette fel először a Himnusz és a Szózat parlamenti éneklésének fontosságát, valamint a koronás címer visszaállítását és a Korona Parlamentben való elhelyezését 1989-ben. Két ízben ülésezett országgyűlési bizottság ez időben Sárospatakon – az oktatási törvényt megvitató Kulturális Bizottság, valamint a bodrogközi és hegyközi vasút visszaállítását tárgyaló Közlekedési Bizottság –, az üléseknek képviselőként szervezője volt. Általa került Sárospatakra a Várkertbe Somogyi József „Rákóczi lovas szobra”.

Nagy része volt az óvóképző intézetek önálló főiskolává válásában. Közel két évtizeden át volt a Magyar Pedagógiai Társaság Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Tagozatának elnöke, az országos választmánynak jelenleg is tagja. A Miskolci Akadémiai Bizottság Társadalomtudományi Szakbizottságának munkájában is részt vesz.

Az 1986-ban alakult Magyar Comenius Társaság alapítója, titkára, jelenleg pedig elnöke. Több mint 100 tanulmánya jelent meg a Borsodi Szemlében, a Felsőoktatási Szemlében, a Borsodi Művelődésben, a Sárospataki Pedagógiai Füzetekben, a Pedagógus Képzésben, stb. 1981 és 1990 között a Sárospataki Tanítóképző Főiskola által kiadott Sárospataki Pedagógiai Füzeteket szerkesztette, 1986-tól pedig a Magyar Comenius Társaság által megjelentetett Bibliotheca Comeniana című kiadványt szerkeszti. Főbb kutatási témái: az alsó tagozatos tanulók gondolkodásra nevelése, tehetséges gyermekek gondozása, a pszichésen sérült gyermekek fejlesztése, nevelése, valamint neveléstörténeti témák feldolgozása.

Több hazai és külföldi elismerésben részesült, többek között Munka Érdemrend ezüst fokozat (1985), Magyar Pedagógiai Társaság Emlékérme (1985),

Karl Jannack-díj (NDK, 1987), Comenius Emlékérem (1989, 1992), Felsőkelecsény díszpolgára (2001), Magyar Felsőoktatásért Emlékplakett (2002).

Fontosabb munkái

1. A Sárospataki Comenius Tanítóképző Főiskola évkönyve, 1965–1981 / Szerk.: F. F. Sárospataki Comenius Tanítóképző Főiskola. Sárospatak 1981. (1982)
2. Bibliotheca Comeniana: a Magyar Comenius Társaság / Sorozatszerk.: F. F. Magyar Comenius Társaság. Sárospatak. 1986.
3. Orbis pictus In Hungaricum et Germanicum translatus... A világ le-festve; Die Welt in Bildern In die ungarische und deutsche Sprache übersetzt und hin und wieder verbessert Joann. Comenii magyarra fordította, és helyel-hellyel megjobbított Sz. J. által... / Szerk. Csorba Csabával. Magyar Comenius Társaság. Sárospatak. 1986.
4. Oktatóink publikációs tevékenysége, 1959–1987. / Fel. szerk.: F. F. Comenius Tanítóképző Főiskola. Sárospatak. 1987.
5. Comenius és Magyarország. / Szerk. biz. tag.: F. F. Magyar Comenius Társaság. Sárospatak. 1990.
6. Comenius és a magyar művelődés / Szerk. biz. tag. : F. F. Magyar Comenius Társaság. Sárospatak. 1994.
7. Comenius és a sárospataki iskola / Szerk. biz. tag.: F. F. Magyar Comenius Társaság – Comenius Tanítóképző Főiskola. Sárospatak 1997.
8. Művelődésünk múltjából: Comenius, I. Rákóczi György és más tanulmányok / Szerk. biz. tag.: F. F. Magyar Comenius Társaság. Sárospatak. 1999.
9. Comenius és a magyar iskola / Szerk. biz. tag.: F. F. Magyar Comenius Társaság. Sárospatak. 1999.
10. Comenius példája / Szerk. biz. tag.: F. F. Magyar Comenius Társaság. Sárospatak. 2004.
11. Comenius és az utókor / Szerk. biz. tag.: F. F. Magyar Comenius Társaság. Sárospatak. 2006.

Irodalom

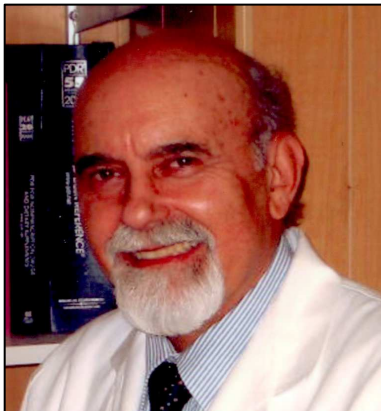
Pedagógiai Ki kicsoda? Keraban Könyvkiadó. Bp. 1997. 75. p.
Magyar és nemzetközi ki kicsoda. Biográf. Bp. 1997. 334. p.
Révai Új Lexikona VII. kötet. Babits Kiadó. Szekszárd. 2001. 642. p.
Napút Évkönyv. Napkút Kiadó. 2005. 4–6. p.
Ki kicsoda a magyar oktatásban? II. kötet. FISZ. 2006. 159. p.
MTI Ki kicsoda? CD-ROM. Bp. 2006.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.
Önéletrajz

Dr. Bartalos Mihály

Orvos, akadémikus. 1935. május 27-én született Pozsonyban (akkor Csehszlovákiához tartozott, ma Szlovákiához tartozik). Családját 1939-ben kitelepítették Csehszlovákiából magyarságuk miatt. *Edelényben* telepedtek le, ahol édesapja járási tisztiorvos volt.

Orvosi tanulmányait 1953-ban kezdte meg Budapesten, de az 1956-os forradalomban való részvétele miatt elmenekült Budapestről és tanulmányait Heidelbergben fejezte be. 1960-ban az Amerikai Egyesült Államokban telepedt le.

A forradalom alatt részt vett a Corvin-köz és a Kilián laktanya orvosi ellátásának megszervezésében, az Orvostudományi Egyetem forradalmi bizottságának munkájában, fegyverek szállításában és szétosztásában, majd a forradalom leverése után mint az edelényi járási forradalmi bizottság munkatársa, a borsodi bányászstrájkok megszervezésében segédkezett. A forradalomban való részvételért megkapta az 1956-os Emlékérmet 1991-ben.

30 éves korában felkérték egy orvos-genetikai kutatási és oktatási program megszervezésére az Egyesült Államok fővárosában lévő Howard Egyetemen, ahol két évvel később intézetvezető tanár lett. Az 1970-es évek elején New Yorkban alapított és vezetett két magán járóbeteg rendelőt. 1976-ban megalapította a Columbia Egyetemhez tartozó Születési Rendellenességek és Genetikai Betegségek Központot.

Kutatásokat végzett és több mint száz közleményt írt a biokémia, histokémia, citogenetika és orvos-genetika területéről. 1967-ben felismert és leírt egy addig ismeretlen örökletes betegséget, amelyet az egészségügyi világszervezet róla nevezett el (Ectodermal dysplasia, Bartalos type). Számos tudományos szervezet választotta tagjai sorába, többek között 2001-ben a Magyar Tudományos Akadémia.

1965–1968 között a washingtoni Howard Egyetemen tanított humángenetikát, majd New Yorkban a Columbia Egyetemen tanított orvos-genetikát. Előadásokat tartott a betegségek társadalmi-lelki vonatkozásairól, az orvos-beteg közötti kapcsolat sajátos voltáról, valamint a haldokló és halott beteggel kapcsolatos orvosi teendők humánus ellátásáról (1971-től az 1990-es évek végéig).

Vezetője volt az Egyesült Államokban a Baltimore-i és Washington-i magyarok egyesületeinek, társelnöke volt az Amerikai Magyar Szabadságharcos Szövetségnek, elnöke volt a Semmelweis Scientific Society-nak, valamint a Society for Medical Jurisprudence-nek, igazgatósági tagja volt az Amerikai Magyar Orvos Társaságnak.

Öt éven keresztül igazgató főorvosa volt egy nagy járóbeteg rendelőintézetnek New York Harlem negyedében. Amikor 1998-ban ezen munkaköréből visszavonult, az Egyesült Államok képviselő-testülete „Certificate of Special Congressional Recognition” (A közösségnek tett kiváló és felbecsülhetetlen értékű szolgálatért) kitüntetéssel jutalmazta.

2001-ben Szap, édesapja szülőfaluja díszpolgárrá választotta.

Munkái

1. Medical Cytogenetics. The Williams & Wilkins Company. Baltimore. 1967.
2. Genetics in Medical Practice. J. B. Lippincott Company. Philadelphia and Toronto. 1968.
3. Citogenetica Medica United States of America. Manufactured in the United States of America. 1972.
4. Zetetics. Magánkiadás. 1999.

Irodalom

The Washington Daily News. June 24. 1966. page 5.
New York Medicine March. 1973. page 105.
University Seminars Newsletter (Columbia University). Fall 1994. 6. p.
Katolikus Magyarok Vasárnapja (Cleveland) July 1989. page 3.
www.bartalosmk.com Dr. Bartalos Mihály honlapja.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.
Önéletrajz.

Dr. Urvári Sándor

Tanár, tornászedző, sportvezető.

1935. május 31-én született *Szendrőn*. Középiskolai tanulmányait az esztergomi Temesvári Pelbárt Testnevelési Gimnáziumban kezdte, majd miután a gimnázium átköltözött Kiskunfélegyházára, az ottani tanítóképző testnevelési tagozatán érettségizett. 1953-ban felvették a Testnevelési Főiskolára, és itt szerzett diplomát. Az 1956-os forradalmat főiskolásként érte meg, és az ifjúság delegáltjaként részt vett a forradalmi bizottságban. Ez sokáig akadályozta előmenetelét. Válogatott tornászként Budapesten helyezkedett el középiskolai tanárként.

1969-től 1989-ig a Magyar Tornaszövetség országos szakfelügyelője volt. 1976-ban beválasztották a Nemzetközi Tornaszövetség technikai bizottságába. Ebben a tisztségében a világ valamennyi földrészén angol és német nyelven előadásokat, tanfolyamokat tartott. A tornasport „szürke eminenciásaként” járta a világot és szerzett elismerést és megbecsülést a magyar népnek.

Hét olimpián képviselte a magyar érdekeket a tornász versenyeken. Tíz évig szakmai tanácsadója volt a World Gymnastics Magazin szaklapnak. A Nemzetközi Tornaszövetség megbízásából tornaoktató filmet készített, melyet angol nyelven a világ számos részén felhasználtak. A sporttorna technikája címen könyvet írt, amit szintén számos országban lefordítottak.

1989-ben egy évre Kanadában vállalt oktatói munkát. 1991-ben a Közgazdaságtudományi Egyetem diplomáciai fakultására nyert felvételt. Posztgraduális képzés keretében 'Master of Degree' fokozatot szerzett. Egyidejűleg doktori diplomáját is sikeresen megvédte. 1992–1993-ban a Ritmikus Sportgimnasztika Szövetség elnöke volt. 1994-ben a sportot felügyelő belügyminiszter tanácsadója lett sportügyekben. Innen ment nyugdíjba 1998-ban.

Nyugdíjas éveiben sem pihen. 2000-ben magánereből, talán az országban egyedülálló millenniumi parkot hozott létre Balatonakarattyán. Ugyanitt egy tornásmúzeumot is alapított 2003-ban. Az avatáson a Nemzetközi Tornaszövetség is képviseltette magát.

Tagja a Magyar Speciális Olimpia Szövetség Felügyelő Bizottságának. Családjában a sport és a testnevelés mindig meghatározó szerepet játszott. Felese Saly Borbála, a ritmikus sportgimnasztika első bajnokai közé tartozott, a sportág úttörője, tízszeres magyar bajnok, a válogatott vezető edzője volt. Mindkét gyermeke a Testnevelési Egyetemen szerzett diplomát, s az unokák sem estek messze a sport szeretetétől.

A Testnevelési és Sport érdemérem és az Ifjúságért érdemérem tulajdonosa, szülővárosa, Szendrő díszpolgára.

Munkái

1. A tornamozgások rávezető gyakorlatai. Testnevelési Főiskola. Bp. 1955.
2. Torna szabálykönyv. Sportpropaganda. Bp. 1972. (1976, 1980, 1984, 1988)
3. A Nemzetközi Tornaszövetség szabálykönyve. / Szerk.: U. S. Svájc. 1986.
4. A sporttorna technikája. Sportpropaganda. Bp. 1988.
5. Aerobik szabálykönyv fordítása angol nyelvről. Magyar Olimpiai Bizottság. Bp. 1991.

Irodalom

MTI Ki kicsoda? CD-ROM. é.n.

Napút évkönyv 2005. 54–55. p.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Önéletrajz.

Baksy István

Református lelkész. 1936-ban született. Gyermekkorát Sárospatakon töltötte, és a helyi református elemi iskolába járt. A háború elől a családja Kassára menekült anyai nagyapjához, ahonnan rövid időn belül tovább indultak nyugat felé. Drezdában átéltek a nagy légítámadást, majd visszatértek Magyarországra, Sárospatakra.

Az ötödik tanévet még a református kollégiumban kezdte meg, de a közben lezajlott államosítás miatt már az Állami Rákóczi Gimnáziumban érettségizett 1955-ben. Édesapját osztályidegennek nyilvánította a hatalom, így munka után kellett néznie. Első munkahelye az Állami Földtani Intézet Sárospataki

Kirendeltsége volt. A sárospataki gyülekezet lelkésze, Darányi Lajos javaslatára jelentkezett a teológiára Debrecenbe. A teológia elvégzése után Sárospatakon volt második református segédlelkész. 1964-től Miskolcon a református püspöki hivatalban volt segédlelkész, és délutánonként a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem kihelyezett tagozatán végezte az angol szakot. 1965-től újra Sárospatakon szolgált. 1973-ban Vámosújfalura került, de 1975-ben már újra Sárospatakon van és a Vízügyi Szakasztechnológián dolgozik, kezdetben a Vízügyi Múzeumban, majd munkavédelmi előadóként és munkaverseny-felelősként. 1976-tól a **boldvai** református gyülekezet lelkésze.

Munkája

Emlékezzetek a régi napokra! Szerzői kiadás. Debrecen. 2007.

Dr. Kisida Elek

Orvos, általános és mellkas-sebész szakorvos, egyetemi magántanár. 1936. július 22-én született **Viszlón**. A Budapesti Orvostudományi Egyetemen (1954–1961) és a Tufts Egyetemen (USA, 1975–1976) tanult.

1961–1963 között a Magyar Tudományos Akadémia Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézetében baktériumgenetikai kutató orvos, 1963-tól 1986-ig a Budapesti Orvostudományi Egyetem, illetve a Semmelweis Orvostudományi Egyetem II. Sz. Sebészeti Klinikáján tanársegéd, adjunktus, docens, 1986–2000 között az Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézet, 2000-től a Budai Irgalmasrendi Kórház sebészeti osztályvezető főorvosa. 1997-től egyetemi magántanár.

A Magyarok Világszövetsége Százak Tanácsának tagja. Az orvostudomány kandidátusa (1976), habilitált (1994). Több mint ötven tudományos közlemény szerzője.

Munkája

Hivatás és hitvallás. 1998.

Irodalom

MTI Ki kicsoda? CD-ROM. Bp. 2006.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja

Dr. Géczi László, PhD.

Kertészmérnök, szakíró, főiskolai tanár. Kupa községben született 1937. március 16-án. Édesapja Selyeb, Tomor és Lak községben dolgozott. Általános iskolai tanulmányait **Lakon**, a középiskolát Sátoraljaújhelyen a Mezőgazdasági Technikumban végezte. 1957-ben felvételt nyert a budapesti Kertészeti Egyetemre, ahol 1962-ben szerzett diplomát. 1962 és 1989 között a Debreceni Agrártudományi Egyetem Kertészeti Tanszékén dolgozott különböző beosztásokban. 1968-ban megvédte doktori disszertációját, 1986-ban kandidátusi fokozatot szerzett, 1987-ben egyetemi docenssé nevezték ki, 1994-ben PhD fokozatot szerzett. 1999-ben a Nyíregyházi Főiskola Kertészeti és Élelmiszertechnológiai Tanszékének tanszékvezetője lett. Több mint ötven tudományos publikációja és több mint száz népszerűsítő szakmai cikke jelent meg.

Főbb kutatási területei: zöldségnövények tápanyag- és vízellátásának összefüggései; zöldségnövények fajtafenntartó nemesítése; paradicsom alakú paprika nemesítése és génrezerv fenntartása; a tormanemesítés és agrotechnikai problémáinak kutatása (tápanyagellátás, növénykórtani kérdések); tormafajták és vonalak összegyűjtése és fenntartása; szárazságtűrő káposztafajták nemesítése, a hajdúsági és nyírségi változatok összegyűjtése és fenntartása.

Munkái

1. Bogyógyümölcsűek / Papp J. 1984. Közreműködött: Géczi L. a fekete-, a pirosribizke és a köszméte azon szaporítási és termesztéstechnikai módjainak megírásában, amely Debrecen környéki specialitás.
2. Fontosabb gyümölcs- és szőlőfajták jellemzése / Szerk.: Dr. Pethő Ferenc. 1984. Közreműködött: G. L. a szőlőfajták jellemzése rész megírásában. Egyetemi jegyzet.
3. A torma termesztése. Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó. Bp. 1998.
4. A köszméte, a ribizke és a josta termesztése. Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó. Bp. 2000.
5. Zöldségtermesztés I. Nyíregyházi Főiskola Műszaki és Mezőgazdasági Főiskolai Kara. Nyíregyháza. 2000. Főiskolai jegyzet.
6. Zöldségtermesztés II. Nyíregyházi Főiskola Műszaki és Mezőgazdasági Főiskolai Kara. Nyíregyháza. 2002. Főiskolai jegyzet.
7. Szőlőtermesztési és borászati alapismeretek. / Társ szerzők: Polyák D. és Szabó M. Nyíregyházi Főiskola Műszaki és Mezőgazdasági Főiskolai Kara. Nyíregyháza. 2003. Főiskolai jegyzet.
8. Piacos zöldségtermesztés. Szaktudás Kiadóház Rt. Bp. 2003.

Irodalom

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.
Önéletrajz (2004)

Dr. Emódi Gyula

Tanár, író, költő. 1938. január 10-én született *Kurityánban*. A miskolci Földes Ferenc Gimnáziumban érettségizett. Az érettségi után a Színház- és Filmművészeti Főiskola filmoperatőr szakára jelentkezett, de nem nyert felvételt és a tanári pályát választotta. 1961-ben az egri Pedagógiai Főiskola nappali tagozatán magyar-orosz szakos, 1967-ben az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara levelező tagozatán magyar nyelv és irodalom szakos tanári oklevelet szerzett. 1978 és 1981 között Moszkvában, az SZKP Társadalomtudományi Akadémiáján tanult és filozófiatudományból megvédte kandidátusi disszertációját, amelyet a Magyar Tudományos Akadémia honosított.

Aktív pályafutása alatt fizikai, irodai, oktató-nevelő, tudományos kutatómunkát, politikai és közéleti tevékenységet végzett. 1956–1958 között a Szuhavölgyi Bányaüzemnél, 1961–1964 között a kurityáni, a rudolftelepi általános iskolában (később az *edelényi* gimnáziumban) tanított, 1964–1977 között az egykori Edelényi járás pártapparátusában a közművelődés területén, 1981–1989 között az MSZMP Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Oktatási Igazgatóság tanácskezelőjeként dolgozott. A rendszerváltozáskor az Igazgatóság jogutód nélküli megszűnése után 1990–1992 között a Miskolc-perecesi Debreczeni Márton Szakmunkásképző, Szakiskola és Gimnáziumban tanított, majd 1992–1997 között, korengedményes nyugdíjazásáig a miskolci Szemere Bertalan Szakmunkásképző, Szakközépiskola és Gimnázium kollégiumában nevelőtanár volt.

1990 és 2002 között Miskolc Megyei Jogú Város munkáspárti önkormányzati képviselője volt és az oktatási bizottság tagja, valamint a jogi, igazgatási és közbiztonsági bizottság alelnöke volt. A Magyar Tudományos Akadémia Köztestületének tagja, elnöke a Miskolci Operabarátok Egyesületének. 2005-től párton kívüli, alapítója a Pártoktól Függetlenek Miskolci Egyesületének.

Közel 300 különböző jellegű publikációja jelent meg. Történettudományi és szépirodalmi (regény, vers) könyvei jelentek meg.

Munkái

1. Borsod-Abaúj-Zemplén megye munkásmozgalma történetének főbb szakaszai. MSZMP B.-A.-Z. Megyei Oktatási Igazgatósága. Miskolc. 1987. (Az MTA Miskolci Bizottsága által kiírt pályázaton harmadik díjat nyert munka.)
2. Emlékezés egy forradalmárra. (Münnich Ferenc) MFT B.-A.-Z. Megyei Szervezete. Miskolc. 1989. (Az MTA Miskolci Bizottsága által kiírt pályázaton első díjat nyert munka.)
3. Miskolci históriák. '96 Stúdió Kiadó Kft. Miskolc. 2004.
4. A diósgyőri vár aranykora. Regény. '96 Stúdió Kiadó Kft. Miskolc. 2004.
5. Miskolci Agora. '96 Stúdió Kiadó Kft. Miskolc. 2004. (Számozott miniatűr könyv.)
6. A diósgyőri vár hősei. Verses elbeszélő költemény. '96 Stúdió Kiadó Kft. Miskolc. 2004.
7. Honvágy. 2005. Szövegkönyv: (Koncertjáték, melyet az Artisjus Magyar Szerzői Jogvédő Iroda szakmai műként, azaz új zenés, színpadi műfajként 050127003T azonosító szám alatt elfogadott, nyilvántartásba vett, Budapest.)
8. Barátom a vers. Versek. '96 Stúdió Kiadó Kft. Miskolc. 2005.
9. Amit mondanom kell (a Miskolci Nemzetközi Operafesztivál idejéből) Versek. Press Team Kiadó Kft. Miskolc. 2005.
10. Szárguld velem az idő. Versek. Press Team Kiadó Kft. Miskolc. 2006.
11. Karmazsinsző – '56. Versek. Press Team Kiadó Kft. Miskolc. 2006.
12. Láng és hamu 1956 (Dráma-verspár két részben). Morális forradalom Magyarországon 2006. Verscsokor. Press Team Kft. Miskolc. 2006.
13. Miskolc kedves város nekem. Press Team Kft. Miskolc. 2007.
14. Könnyes szemek. Regény. Press Team Kft. Miskolc. 2007.
15. Határon innen, határon túl. Versek. Press Team. Miskolc. 2007.

Irodalom

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Önéletrajz

Papp András

Népművelő. Nyíregyházán született 1938. november 29-én. Édesanyja cseléd volt, édesapja, aki a második világháborúban eltűnt, a fronton kőműves volt. Nagyon nehéz körülmények között nevelkedett. Az általános iskolát és a középiskolát szülővárosában végezte. A Kossuth Lajos Gimnáziumban megszerzett érettségi után, néhány év kihagyással a miskolci Bányaiipari Technikum levelező képzésén folytatta tanulmányait, majd ugyancsak néhány évet kihagyva az egri Tanárképző Főiskola levelező tagozatán tanult tovább

népművelés szakon. Megnősült, két fiúgyermekük született. Élete során sok dologgal foglalkozott: volt kőművesek, majd asztalosok mellett segédmunkás, lőszerraktárban betanított munkás, bányában csillás, bányafelmérő segéd, bányamérő technikus, gépészeti előadó, legvégül nyugdíjazásáig, mintegy 25 éven keresztül **Alberttelepen** (ma **Múcsony** része) a Bányász Szakszervezeti Művelődési Házban igazgató. A népművelői munkája során elvégezte az amatőr színjátszó rendezői tanfolyamot, melyen „B” kategóriás (középfokú) oklevelet szerzett. 1962-től Izsófalván, majd Alberttelepen vezetett színjátszó csoportot. 1990-ben munkahelyi elfoglaltsága miatt hagyta abba a színjátszó csoport vezetését. A közel harminc év alatt több mint 350 előadást tartottak a környező bányászok lakta településeken. Olyan nagysikerű darabok szerepeltek a repertoárjukban, mint Szigligeti Liliomfija, Illyés Gyula Bolhabálja, Csehov Leánykérése, Hans Sachs Vásári komédiái, Vasziljev Csendések a hajnalok című színműve, és több mai tárgyú, főleg falun játszódó komédia. 1971-ben bemutatták a Nobel-díjas Kertész Imre Csacsifogat című zenés vígjátékát, Fényes Szabolcs zenéjével. A Csendések a hajnalok című színművet az amatőr színjátszók közül az általa vezetett csoport játszotta először az országban.

Több mint ötven éve ír verset, novellát, kroit, riportot. Közel húsz évig volt külső munkatársa a Borsodi Bányász című hetilapnak. Jelenleg a Bányamunkásban és az Észak-Magyarországban jelennek meg időnként írásai. Művei ez idáig huszonöt irodalmi füzetben és antológiában jelentek meg. 2004-ben jelent meg első verseskötete, a második Sorsok és álmok címmel kiadásra vár.

Sokáig tagja és előadója volt a kazincbarcikai SZIRT-nek, jelenleg aktív tagja és előadója a Miskolci Irodalmi Rádióknak. Nyugdíjasként is aktív közösségi életet él, az alberttelepi Hunyadi Művelődési Házban vezetője az Őszikék nyugdíjas klubnak és a RIMEK (Rímfaragók, Irodalmárok és Megszállott Ecsetkezelők Klubja) nevezetű költői és festői csoportnak, ahol a feltűnő tehetségek útját igyekezik egyengetni.

Munkája

Embernek maradni. Versek. Rím Könyvkiadó. Bp. 2004.

Irodalom

A munkáséletéről – verseskötetben = Észak-Magyarország. 61. évf. 27. sz. (2005. febr. 2.) 6. p.
Arcok és énekek. Verses antológia – 2007. Rím Könyvkiadó. Bp. 2007. 275–277. p.
Önéletrajz

Bogsán Gyula

Üzemmérnök, helytörténeti kutató.

Aradon született 1939. március 14-én. Diósgyőrben, a Kilián György Gimnáziumban érettségizett 1957-ben, majd a 100. sz. Pataki István Szakmunkásképző Intézetben univerzális marós szakmát szerzett. 1974-ben gyártástervező és -szervező üzemmérnöki diplomát szerzett.

Munkáscsaládból származik. Felesége nyugdíjas középiskolai tanár. Két felnőtt, egyetemet végzett gyermekük van.

A Diósgyőri Gépgyárban kezdett dolgozni előbb mint szakmunkás, majd termelésirányító csoportvezető, később osztályvezető volt. 1974–1977 között Miskolc város Tanácsa Művelődési Osztályának munkatársaként rendezvényszervezéssel, ifjúsági klubok, nyugdíjas klubok szervezésével és irányításával bízták meg. A városban számos ifjúsági klub (Fiatal Utazók Klubja, Világjárók Klubja, Honismereti Ifjúsági Klub stb.) szervezését és irányítását látta el a város művelődési és közösségi házaiban.

Ezek közül több elnyerte az Arany Jelvényes Ifjúsági Klub kitüntető címet.

Egyik alapítója, majd 1962–1964 között titkára volt a Miskolci Egyetemi Alpin Klubnak, ezzel is hozzájárult a magashegyi túrázás és a hegymászás sport népszerűsítéséhez. Ebben az időben számos túrát tett a Magas Tátrában és az erdélyi havasokban. A diósgyőri természetjáró szakosztály tagjaként országos bronz és ezüst jelvényes túravezetői fokozatot szerzett. Később a belföldi idegenvezetői és utazásszervezői képesítést is megszerezte, amelynek eredményeként számos belföldi és külföldi autóbuzos kirándulást vezetett. Aktívan részt vett a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat, ezen belül a miskolci Marcel Loubens Barlangkutató Egyesület munkájában, majd később a kazincbarcikai főiskola tanárának, dr. Nébli Vendel professzornak az irányításával az **eszt-ramosi** barlangok feltárásában, térképezésében.

Az idegenvezetői, klubvezetői és sporttevékenysége során szerzett ismereteit a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat miskolci és megyei szervezete Földrajzi Szakosztálya tagjaként szervezett előadások tartásával hasznosította. Közel harmincéves előadói tevékenységét több országos és helyi kitüntetéssel ismerték el.

A Miskolcon induló nyugdíjas klubmozgalom során elsőként alapította meg a Diósgyőri Vasas Nyugdíjas Klubot, mely a két nagyüzem, a Diósgyőri Gépgyár és a Lenin Kohászati Művek nyugdíjasait fogta össze a diósgyőri Vasas

Művelődési Központban. Az 1976. évi alapítást követően számos lakótelepi nyugdíjas klubot is alapítottak. A vasas nyugdíjas klub ma is sikeresen működik.

1977 és 1979 között a Hazafias Népfront városi, majd 1980-tól megyei szervezete munkatársaként dolgozott.

1989-ben a Magyar Falusi és Tanyai Vendégfogadók Szövetsége tagjaként előbb a **Galyaságban**, majd a megye területén népszerűsítette a falusi turizmust. Alapítója és elnöke volt a Falusi Vendégfogadók Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Egyesületének, amely pénz és kellő támogatás hiányában 1994-ben megszűnt.

1991-ben kezdeményezésére megalakult, az országban másodikként, a Galyasági Településszövetség, melynek elnöke, majd titkára volt. Útjára bocsátotta a Galyaság című, negyedévenként megjelenő periodikát, valamint a Galyasági Füzetek kiadványsorozatot 1998-ban.

Több galyasági szervezet létrehozását kezdeményezte, szorgalmazta a terület eurorégiókhoz való csatlakozását.

Munkái

1. A Cserehát turistakalauza / Társszerzőkkel. Bfbor Bt. Miskolc. 1998.
2. Tájjellegű ételek. Galyasági Településszövetség. Perkupa. 2000. Galyasági Füzetek 1.
3. Gombatartósítás házilag. Galyasági Településszövetség. Perkupa. 2000. Galyasági Füzetek 2.

Irodalom

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.
Önéletrajz.

Dr. Hatvani Zoltán

Közgazdász. 1939. szeptember 15-én született Mohácson. Édesapja, dr. Hatvani Viktor Majs (Baranya megye) jegyzője volt, édesanyja, Liska Kornélia ugyanott írnok. Édesapja Máramaroszigetről származott, édesanyja Dobsináról. A felvidék visszacsatolása után (1938) édesapját a kárpátaljai Bustyaházára nevezték ki körjegyzőnek, Ildikó testvére itt született. A front elől 1944 őszén **Szendrőbe** menekültek anyai rokonaikhoz, de rövid idő után **Edelénybe** költöztek, ahol édesapját járási szolgabírónak nevezték ki. Édesapja a Független Kisgazdapárt megalakulásától volt tagja a pártnak, annak különböző tisztségeit töltötte be Észak-Magyarországon egészen a párt felszámol-

lásáig. 1949-ben a letartóztatás elől Jugoszláviába menekült, de onnan visszatoloncolták és itthon a bíróság elítélte. 1955-ben szabadult. Édesapja sorsa az egész család sorsát meghatározta.

Elemi iskolai tanulmányait 1945-ben az Edelényi Református Elemi Iskolában kezdte, majd **Borsodon** folytatta és Szendrőben fejezte be 1953-ban. A miskolci Zalka Máté Gépipari Technikumban érettségizett 1957-ben. A forradalom alatt részt vett a miskolci diáktüntetésekben, majd a szendrői nemzetőrség tagja volt. Édesapja az Edelényi járás munkástanácsának volt az elnöke, ezért 1957-ben életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték, de 1967-ben szabadon bocsátották.

Érettségi után a budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemre jelentkezett, de férőhely hiányában háromszor elutasították. 1961-ig gépész-technikusként sem tudott elhelyezkedni, addig az **ormosbányai** szénbányánál dolgozott különböző fizikai munkakörökben.

1959-ben „megbízhatatlansága” miatt még alkalmatlannak találták a sorkatonai szolgálatra, de később ez a minősítése megváltozott és 1962–1964 között sorkatona volt. Katonai szolgálata után az egyetemre is felvették és 1965–1970 között elvégezte a közgazdaságtudományi egyetemet levelező hallgatóként. Később szakközgazdász diplomát is szerzett, majd ledoktorált 1977-ben. Dolgozott a Volánnál, az Avas Bútorgyárban, a VIMELUX-nál és az ÉGSZI-nél Miskolcon. Korábban édesapja miatt, később a párttagság hiánya miatt kellett változtatnia a munkahelyeit.

1988-ban Lakiteleken belépett a Magyar Demokrata Fórumba. 1989-ben kilépett az MDF-ből és a Szabad Demokraták Szövetsége tagja lett. 1990–1994 között az Edelényi választókerület országgyűlési képviselője. 1994–1998 között az SZDSZ megyei választási listáján lett országgyűlési képviselő, és a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Közgyűlés alelnöki tisztét is betöltötte.

Felnőttként többnyire Miskolcon lakott és ott alapított családot. Felesége Hidvári Katalin, 2007-es nyugdíjba vonulásáig szociális gondozóként dolgozott. Három fiuk, Viktor, Gábor és Zoltán szintén Miskolcon él. Sorsa erősen kötődik a Bódva-völgyhöz, ezért vett **Galvácson** házat, ahol egyre több időt tölt feleségével.

1998-tól, nyugdíjba vonulásától vállalkozásban területfejlesztési és pályázati ügyekkel foglalkozó irodát vezet, melyhez néhány éve fiai is csatlakoztak.

2006-ban megalapította az „'56-os Bódva-völgyi Munkástanácsok” Közhasznu Alapítványt, amelynek elsődleges célja: „Elősegíteni az 1956-os forradalom és szabadságharc edelényi, és a valamikori Edelényi járás községeiben történt forradalmi események feltárását és emlékének megőrzését.”

2006-ban, a család birtokában lévő dokumentumok segítségével feldolgozta az 1956-os forradalom idején az Edelényi járásban történeteket és a megtorlást.

Munkája

Forradalom és megtorlás. „'56-os Bódva-völgyi Munkástanácsok” Közhasznú Alapítvány. Edelény. 2006.

Irodalom

MTI Ki kicsoda? CD-ROM. 2006.
Önéletrajz.

Dr. M. Takács Lajos

Szlavista és magyar filológus, szerkesztő, esszéista. Miskolcon született 1940. március 14-én. Anyja Pácza Erzsébet, „amerikás” parasztpolgár sajkópólnai születésű, „hat gimnáziumot” végzett lánya; apja Takács Lajos, az I. világháborúban elpusztult rudabányai „vaskőbányász” szuhogyi születésű hadiárvája, a DIGÉP (Diósgyőri Gépgyár) kovács csoportvezetője volt.

Az általános iskolát Diósgyőrben, a 13., majd a 21. sz. fiúiskolában végezte. 1958-ban érettségizett a diósgyőri Kilián György Általános Gimnázium reál tagozatán, megkapta a Művelődésügyi Minisztérium „Kitűnő tanuló” érdemérmét. 1963-ban Debrecenben, a Kossuth Lajos Tudományegyetemen szerzett magyar-országi szakos középiskolai tanári diplomát, jeles eredménnyel. Egyetemi hallgatóként 1959-ben német, 1961-ben bolgár nyelvvizsgát tett; mindkettőt jeles eredménnyel. A kortárs magyar költészetéről írott tanulmánya az 1962. évi, V. Országos Tudományos Diákköri Konferencián harmadik díjat kapott. Szabó Pál kisepikájáról készített szakdolgozatát Kardos Pál professzor jelesre értékelte, az egyetem pénzjutalomban részesítette.

1963 februárjától júniusáig, ötödéves hallgatóként, teljes óraszámában tanított a Balmazújváros-szigetkerti Általános Iskolában. 1963 augusztusától az új **edelényi** gimnázium tanára, az osztályfőnöki és az idegen nyelvi munkaközösség vezetője, megbízott igazgatóhelyettes. 1968–69-ben vezette az edelényi bányászklub irodalmi színpadát és „külsőzött” a Magyar Rádió miskolci stúdiójánál (Borsodi Rádió). 1968 augusztusában az Edelényi Járási Rendőrkapitányság „államellenes szervezkedés” gyanújával őrizetbe vette.

1969 novemberétől az Észak-Magyarország c. megyei napilap újságíró-gyakornoka Miskolcon. A belpolitikai rovat tagja, de gyakran ír a kulturális és a gazdasági rovatnak is. 1971 februárjától, Papp Ferenc professzor – a későbbi

nemzetközi tekintélyű akadémikus – meghívására a KLTE újonnan szervezett, strukturalista-generativista szemléletű, a kutatásban számítógépet is használó, orosz és szláv nyelvészeti tanszékének tanársegéde lett. A számítógépes nyelvészek 1971-es debreceni, IV. nemzetközi konferenciájának (CLIDE) előkészítésében végzett munkájáért a KLTE rektori tanácsa dicséretben részesítette.

Az 1971–72-es tanévet Moszkvában, a Lomonosov Egyetemen (MGU) tölti; a magyarországi ötödéves orosz szakos részképzős hallgatók vezetőtanáraként. Néhány tanítványával előadásokat tartanak Magyarország történetéről és gazdasági életéről a Lomonosov Egyetem közgazdász és újságíró hallgatói számára. Ezért az egyetem bölcsész kara írásbeli dicséretben részesíti.

1976-ban „summa cum laude” minősítéssel bölcsészdoktori diplomát szerez, az orosz szóhangsúlykutatás egyes kérdéseiről készített disszertációjával. 1977 januárjától egyetemi adjunktus. 1979 nyarán felvételi vizsgabizottsági elnök a KLTE Bölcsészkarán.

1976 augusztusától 1978 júniusáig a kijevi Tarasz Sevcsenko Egyetem (KGU) magyar lektora. Népszerűsíti a kortárs magyar költészetet, magyar nyelvtanfolyamot tart két kijevi vállalatnál. 1977 őszén kezdte kiépíteni kapcsolatait a kárpátaljai magyar – és részben a ruszin – értelmiség képviselőivel. Hosszabb időt tölt az odesszai és az ungvári egyetemen.

1981 ősztől egy szemeszteren át a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem nyelvtanára. 1982 februárjában visszatér Debrecenbe; a KLTE orosz irodalmi tanszékének adjunktusa lesz. Az orosz irodalom 1860-1941 közötti korszakai történetét oktatja. Másfél évtizeden át tanít kiscsoportokban magyar nyelvet, illetve tart nyelvészeti és irodalmi előadásokat a Debreceni Nyári Egyetemen. Alkalma nyílt megismerni a bolgárokat is: fentebb említett bolgár nyelvvizsgálója jutalmaként, 1962 őszén a szófiai Kliment Ohridszki Egyetem nappali tagozatán, 1980-ban pedig ugyanott a nyári egyetemen vett részt egy-egy hónapos tanulmányúton.

Szakirodalmat, verset és szépprózát fordított oroszból, ukránból és bolgárból; illetve magyarról oroszra. (Pl. oroszra fordította Magyar Lajos erdélyi költő: Csoma Sándor naplója c. poémáját, amely Debrecenben, egy hétnyelvű kötetben jelent meg, két kiadásban, 1976-ban és 1978-ban.)

1987 augusztusa és 1988 januárja közötti, a Művelődési Minisztériumtól elnyert hungarológiai ösztöndíja hónapjait a kárpátaljai magyar irodalom, sajtó, iskolaügy és a magyar ajkú lakosság polgárjogi mozgalma megismerésének szentelte. 1988-tól – Magyarországon elsőként – előadásokat, irodalmi esteket tart Debrecenben, Budapesten, de pl. Edelényben és Kazincbarcikán is; a kárpátaljai magyarság sorsáról, küzdelmeiről, irodalmáról. Az 1991–92-es tanév második félévében szakszemináriumot hirdetett a KLTE negyed- és ötödéves magyar szakos hallgatói számára, a kárpátaljai magyar irodalomról és művelődésről.

1991 őszén Ungváron megkapta a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Kovács Vilmos Irodalmi Díját. Ugyanebben az évben „közfelkiáltással” megválasztják a Magyarországi Ukrainisták Egyesülete elnökévé; de a megtiszteltetést nem fogadja el. Megszünteti tagságát a budapesti székhelyű Kárpátaljai Körben. Kilép a Magyar Nyelvtudományi Társaságból (amelynek 1973 novemberétől tagja volt), és a MAPRJAL-ból (az orosz nyelv- és irodalomtanárok nemzetközi társasága) is.

Alapító tagja volt 1977-től a Nemzetközi Magyar Filológiai Társaságnak (2002-től: Nemzetközi Magyarasággutató Társaság). Tagságát 2003-ban szüntette meg; az aktív társasági munkához szükséges feltételek hiánya miatt. 1989-ben a Debreceni Ellenzéki Kerekasztal tanácskozásain képviselte a Magyar Néppártot (a nemzeti Parasztpárt és az '56-os Petőfi Párt jogutódját). Debrecenből saját akaratából távozik: az elrontott „rendszerváltozás” nyomán bekövetkezett erkölcsi és szellemi hanyatlás, felhígulás, valamint az újraéledt kontrasztelekció miatt érzett keserűségben.

1992 augusztusától Edelényben az Izsó Miklós Gimnázium igazgatója lesz; „öt év alatt a hatodik”. 1996 elején saját elhatározásából nyilvánosan lemond állásáról; de augusztus végéig még ellátja feladatait. 1997-ben munkanélküli, majd előnyugdíjas, 2000-től nyugdíjas. Évszázados parasztházában él **Borso-**
don, hatezer könyve társaságában.

1992 októbere és 2007 decembere között több mint ötven edelényi és Bódva-völgyi kiadvány megjelenését segíti. Munkáját az esetek nagy többségében ingyen végzi; sokszor név nélkül, máskor „szöveggondozás, korrektúra” megjelöléssel; valójában azonban szaklektori és társszerkesztői feladatokat is ellát. (E könyv megjelenésével önkéntes munkáját végleg befejezte.)

18 éves kora óta publikál, megszakításokkal. Első könyvkritikája 1962-ben jelent meg az Alföldben. Több mint 300 újságcikke, esszéje és tanulmánya jelent meg; kb. 15 napi- és hetilapban, 30 folyóiratban, évkönyvben, sokszerzős tanulmánygyűjteményben. A munkáival kapcsolatos hivatkozások, annotációk és recenziók száma megközelíti az ötvenet.

Egyetemi oktatóként az elméleti és az alkalmazott nyelvészet, az irodalom és a művelődéspolitikai viszonya, valamint a szláv-magyar irodalmi kapcsolatok kérdéskörében, illetve kárpátaljai témákban publikált. Munkatársa volt a Kortárs Magyar Írók Kislexikonának (1989) és a háromkötetes Új Magyar Irodalmi Lexikonnak (1994; 1999).

1991-ben az MKHB Universitas Alapítványának ösztöndíját kapta meg, 1992-ben Pro Renovanda Cultura Hungariae ösztöndíjat kapott.

Dr. Görömbei András, a Debreceni Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára, Kossuth-díjas irodalomtörténész írja 1994. július 27-én kelt, M.T.L. egyik pályázati kérelmét támogató ajánlásában:

„A kárpátaljai magyar irodalmat és művelődéstörténetet ma Magyarországon M. Takács Lajos ismeri legjobban. Közel két évtizedes fáradhatatlan kutatómunkája során

hatalmas ismeretanyagot sajátított el, s többszöri áldozatos kárpátaljai tartózkodása, kutatóútja során testközelből is minden körülményt és figyelemre érdemes értéket megismert. Tájékozottsága a legapróbb részletekre is kiterjed. A kárpátaljai magyar kultúra ismeretében hozzá mérhető szakembert Kárpátalján sem ismerek.

M. Takács Lajos már eddig is sok értékes önálló publikációval és egyéb kiadvánnyal hívta fel magára a kárpátaljai magyarság iránt érdeklődők figyelmét:

Ő adta ki a legjobb kárpátaljai magyar regény (Kovács Vilmos: Holnap is élünk) teljes szövegű, cenzúrázatlan eredeti szövegét (1989); Vergődő szél címmel pedig a kárpátaljai magyar irodalom legteljesebb, legjobb antológiáját jelentette meg 1990-ben; Résnyire nyílt ajtók című (1991), saját cikkeiből válogatott gyűjteményének jelentős része szintén a kárpátaljai magyar kultúra értékeit veszi számba; Aprópénz a történelem színpadán címmel pedig 1994-ben a kárpátaljai magyar nyelvű sajtó sajtótörténeti szöveggyűjteményét jelentette meg.

Mindezek a művek a kárpátaljai magyar irodalom- és kultúrtörténet számbavételének alapmunkái.”

1995-től a Magyar Írószövetség tagja. Eddig kilenc önálló kötete jelent meg.

Munkái

1. Élőszó – Zsivoje szlovo.: Az orosz és a szovjet irodalom hangos antológiája. Tankönyvkiadó. Bp. 1985. 316 p. ill. (Egyetemi és főiskolai segédkönyv, orosz nyelven, 360 percnyi, magnetonfonkazettákra felvett archív hangzó anyag melléklettel.)
2. Kovács Vilmos: Holnap is élünk. Regény. 2., átdolg. kiadás. / Szerk., kíséző tanulmány, bibl., borító: M.T.L. Csokonai-Kárpáti. Debrecen–Ungvár. 1989. 216 p.
3. Vergődő szél: A kárpátaljai magyar irodalom antológiája, 1953–1988. Magvető–Kárpáti. Bp.–Ungvár. 1990. 608 p. ill. (Összeáll., szerk., jegyzetek, kíséző tanulmány.)
4. Résnyire nyílt ajtók: Irodalom, művelődés, nyelvészet. Debrecen–Ungvár. 1991. 200 p. ill.
5. Aprópénz a történelem színpadán: A kárpátaljai magyar nyelvű sajtó, 1945–1948. Intermix. Ungvár–Bp. 1994. 328 p. ill. Kárpátaljai Magyar Könyvek, 40. (Összeáll., szerk., bevezető.)
6. Izsó Miklós Gimnázium – 30. (Emlékkönyv. Összeáll., szerk., bevezető, társszerző). Edelény. 1993. 128 p. ill.
7. „A sírás nélküli emberi életért”: Szabó Pál kisepikája. Városi Rendezvények Háza és Könyvtár. Edelény. 1993–95. 76 p. ill.
8. Törődésben: Sorsok, művek, históriák. Városi Rendezvények Háza és Könyvtár. Edelény. 1999. 136 p. ill. Edelényi Füzetek 19.
9. Madarak a szuterénban: Takács Lajos újságíró-gyakornok cikkei 1970-ből. Művelődési Központ, Könyvtár és Múzeum. Edelény. 2002. 166 p. ill. Edelényi Füzetek 27.
10. Még: Cikk, tanulmány, fordítás. Művelődési Központ, Könyvtár és Múzeum. Edelény. 2005. 104 p. ill. Edelényi Füzetek 33.

Irodalom

Új magyar irodalmi lexikon. P–Zs. (Második javított, bővített kiad.) Akadémiai Kiadó. Bp. 2000. 2190–2191. p.

Kortárs Magyar Írók. 1945–1997. K–Z. Enciklopédia Kiadó. Bp. 2000. 391. p.

A magyar irodalom évkönyvei: 1998-tól. Széphalom Könyvműhely. Bp.

Tanulmányok a Bódva völgye múltjából. Putnok. 1999. 584–585. p.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Szakmai önéletrajzai: 1967–1996.

Sebők János

Tanár, költő. 1941. február 24-én született Sajókápolmán. Szülei négy hold földön gazdálkodó szegényparasztok voltak. Az általános iskola alsó tagozatát szülőfalujában, a felső tagozatot a közeli sajószentpéteri 1-es számú Általános Iskolában végezte, ahol már tizenéves korában verseket írt.

A mezőkövesdi I. László Gimnáziumban érettségizett, majd az ELTE Bölcsészettudományi Karán, magyar-országon szerzett tanári diplomát. Egyetemi tanulmányai alatt az Egyetemi Lapok közölte néhány versét.

Ötödéves korában, 1963-ban egyetemi tanulmányait levelező tagozaton folytatta,

mert tanítani kezdett az akkor induló **ormosbányai** gimnáziumban. 1963 nyarán megnősült. Munkája mellett bekapcsolódott Ormosbánya kulturális életébe is. Nyelvtanfolyamokat vezetett, részt vett az irodalmi színpad munkájában, stb.

A feszített, hétköznapi munka minden erejét lekötötte, így több mint harminc éven át nem írt verset.

Az ormosbányai gimnázium bezárása miatt tanári pályáját a 105. sz. Lékai János Szakmunkásképző Intézetben folytatta, ahol később megindult a szakközépiskolai képzés is. Munkája során módszertani újításokat és korszerűsítéseket végzett, melyekre felfigyeltek a szakfelügyelők és az igazgatóhelyettes, így rábízták az iskolában a magyar-történelem-idegennyelvi munkaközösség vezetését több mint tíz évig. Többször volt érettségi elnök is.

1996-ban egészségi okok miatt nyugdíjazták. 1999-ben meghalt a felesége, és úgy érezte, ki kell írnia magából a fájdalmat, ezért kezdett el újra verseket írni.

2000-től évente részt vesz az „Ősszel is nyílik még virág” című nyugdíjas vers- és prózaíró pályázaton Tatabányán, ahol több esetben díjat nyert. 2002 tavaszán lett a SZIRT tagja, és ebben az amatőr művészeti csoportban kezdődött el újra versírói szárnypróbálgatása. Azóta több irodalmi és közéleti jellegű folyóiratban (Új Szárnypróba, Hajnali Fény, Szárnyaló Képzlet, Kristály, Váci Polgár, stb.) jelennek meg írásai és több antológia közölte verseit (2002 éjszaka meséi, Őselemek, Tükörképeink, Múzsák tánca, Mindörökké szerelem, stb.).

Több irodalmi pályázatban sikerrel szerepelt.

Tagja az Ormosiak Baráti Körének, az Alkotó Képzőművészek és Írók Országos Szövetségének (AKIOSZ, Budapest), a Szabadon Szárnyaló Írók és

Rímfaragók Társaságának (SzIRT, Kazincbarcika), a Rímfaragók, Irodalombarátok és Megszállott Ecsetkezelők Klubjának (RIMEK, Alberttelep), az Irodalmi Rádiónak (Miskolc).

Munkái

1. Vargabetű. Versek. Magánkiadás. Ormosbánya. 2004.
2. Négy fa. Versek. Rím Kiadó. Tokaj. 2005.
3. Vasmacska. Versek. Irodalmi Rádió. Miskolc. 2007.

Irodalom

1993–2003: a hagyományápolás-lokálpatriotizmus-közösségteremtés 10 éves története. Helytörténeti kiadvány Ormosbánya önálló községgé alakulásának és az Ormosiak Baráti Köre 10 éves jubileuma alkalmából. Ormosbánya. 2004. 40. p.

Arcok és énekek. Verses antológia – 2007. Rím Könyvkiadó. Bp. 2007. 306–309. Önéletrajz.

Dr. Nagy Endre

Fogorvos. Székelykeresztúron (Erdély) született 1941. június 8-án, Nagy László gazdálkodó és György Iona gyermekeként. Alap- és középfokú tanulmányait szülővárosában végezte. 1959-ben tett gimnáziumi érettségit, majd felvételt nyert a marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Felsőoktatási Intézet orvosi karára, ahol fogorvosi diplomát szerzett. Az egyetem utolsó évében a kötelező védőoltás beadása után súlyosan megbetegedett végtagbénulási tünetekkel. Betegsége elviseléséhez és részleges gyógyulásához nagyban hozzájárult akkori barátnője, későbbi felesége kitartó támogatása.

1965-ben, a fogorvosi diploma megszerzése után Szovátára került, ahol huszonöt évet dolgozott fogorvosként. 1974-ben fogászati szakfőorvosi vizsgát tett, sikeresen. 1990-ben Magyarországra települt át családjával. **Edelény** lett a második otthonuk.

Az életéről szóló Székelykeresztúrtól Edelényig című könyvéről Máriás József a következőket írja: „Nem hinnénk, hogy ez a könyv valaha is megszületik, ha dr. Nagy Endre ma is a szovátai fogorvosi rendelőben dolgozik. Miért is írta volna meg, hisz ott az ő élete semmiben sem rítt ki a közösségből. Edelényben azonban híradás egy olyan világból, világról, amely – 2004. december 5-e is bizonyítja – jobbra kiesett a közlemlekezetből, köztudatból. Nem született volna

meg, ha írója nem éli át a szülőföldből való kiszakadás görcseit, az áttelepülés lelki traumáját, amely, akár az életét végigkísérő fizikai, testi szenvedés, makacsul befészkelte magát gondolataiba, életébe.”

Munkái

1. Székelykeresztúrtól Edelényig. Magánkiadás. Edelény. 2003. 2. bővített kiadás uo. 2005.
2. Vadrózsa virága: Székelykeresztúri diákok népköltészeti gyűjtéséből. / Összeáll., szerk. Péter Sándorral.. Magánkiadás. Edelény – Sepsiszentgyörgy. 2004. 2. kiadás uo. 2006.

Irodalom

Fogorvosi Almanach. Magyar Mediprint Szakkiadó Kft. Bp. 1995. 191–192. p.
MARIÁS József: Székelykeresztúrtól Edelényig = Hargita Népe (Csíkszereda). 17. évf. 151. sz. (2005. júl. 1.) 4. p.
Önéletrajz.

Dr. Bagdy Emőke, PhD.

Klinikai pszichológus, pszichoterapeuta, egyetemi tanár. Tiszafüreden született 1941. augusztus 18-án. Általános iskolai tanulmányait *Ládbesenyőn*, *Edelényben* és *Borsodon* végezte. Miskolcon érettségizett. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán szerzett diplomát 1968-ban pszichológia, klinikai pszichológia szakon.

1968-ban lett az Országos Ideg- és Elmegyógyászati Intézet pszichológusa, 1982-től vezető pszichológus, klinikai pszichológiai osztályvezető, klinikai pszichológiai és pszichoterápiás szakigazgató. A Haynal Imre Egészségtudományi Egyetem pszichológiai tanszékvezető egyetemi tanára. 2000-tól a Károli Gáspár Református Egyetem tanára.

1999–2002 között Széchenyi professzori ösztöndíjas. 1984-től az International Journal Psychosomatics nemzetközi lektori testületének tagja. Az Európai Relaxációs Szövetség alapító tagja, magyarországi képviselője (1991). A Magyar Relaxációs és Szimbólumterápiás Egyesület elnöke. A Magyar Tudományos Akadémia Pszichológiai Bizottságának tagja.

Kutatási területe: relaxációs eljárások, dramatikus pszichoterápiás módszerek, valamint a hivatásszemélyiség fejlesztésére irányuló módszerek kimunkálása.

A pszichológiai tudományok kandidátusa (1982), habilitált (1995).
 Számtalan tanulmánya jelent meg szakfolyóiratokban, könyvekben. Könyvei közül sok több kiadást is megélt.

Munkái

1. Klinikai próbák 4. : pszichológiai próbák funkciókiesés és pszichopatológiai állapotok vizsgálatahoz / Szerk. B. E. Orvostovábbképző Intézet. Bp. 1975.
2. A testi fogyatékosok nevelésana / Társ szerzőkkel. Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola. Bp. 1978.
3. Relaxációs módszerek / Koronkai Bertalannal. Medicina. Bp. 1978.
4. Gyógytorna az ideg- és elmegyógyászatban / Társ szerzőkkel. Medicina. Bp. 1978.
5. Szemelvénygyűjtemény a testi fogyatékosok iskolájának alsó tagozatos tantárgy-pedagógiáihoz / Szerk. Csásás Dezsőnével. Tankönyvkiadó. Bp. 1978.
6. Pszichoterápia / fordítás többekkel. Gondolat. Bp. 1981.
7. Az intelligencia mérése. / Társ szerző. Akadémiai Kiadó. Bp. 1983.
8. Rodinná socializácia a poruchy osobnosti / ford.: Alžbeta Filipová. SPN. Bratislava. 1983.
9. Az önismeret művészet / Vlagyimir Levi, ford.: Láng Rózsa, előszó: B. E. Gondolat. Bp. 1983.
10. Szempontok az iskolapszichológiai munka elméleti és gyakorlati kérdéseihöz. Egy korszerű „iskolapszichológia”-rendszer körvonalai, feladatai és fejlődési perspektívái. Országos Pedagógiai Intézet. Bp. 1984.
11. Pszichológia. Orvostovábbképző Intézet Egészségügyi Főiskolai Kar. Bp. 1985.
12. Az MMPI-próba: elmélet és alkalmazás. Akadémiai Kiadó. Bp. 1986.
13. A dohányzásnak és abbahagyásának pszichológiai kérdései / Császár Gyulával. MÁOTE – MPT. Bp. 1987.
14. A pszichológiai labirintus: Fondorlatok és kerülőutak a lelki életben / Szerk.: Mérei Ferenc, előszó, zárótanulmány: B. E. Pszichoteam. Bp. 1989.
15. Pszichológia a gyógytornász képző szak hallgatói számára. Orvostovábbképző Egyetem. Bp. 1989.
16. Mérei Ferenc (1909–1986) Emlékkönyv születésének 80. évfordulója alkalmából / Szerk.: Forgács Péterrel és Pál Máriával. MPT Animula Egyesület. Bp. 1989.
17. Pszichoterápiás esettanulmányok (Az Orvostovábbképző Egyetem jegyzete) ... az eseteket véleményezte B. E....MPT Animula Egyesület. Bp. 1990.
18. A Pszichoterápiás Relaxáció Első Európai Kongresszusának előadásai Budapest. 1991. Május 30. – június 1. / Szerk. többekkel. Magyar Relaxációs és Szimbólumterápiás Egyesület. Bp. 1991 (angolul is megjelent)
19. Felvételi felsőfokon /Társ szerzőkkel. Tankönyvkiadó. Bp. 1992.
20. Személyiség- és Klinikai Pszichológiai Tanszék tanulmányai / Szerk.: B. E. és szerző többekkel. Kossuth Lajos Tudományegyetem. Debrecen. 1995.
21. „Művészetek – szimbólumok – terápiák” / Szerk. többekkel. Pszichagógosz Bt. Bp. 1995.
22. Testszimbólika / Szerk.: B. E. Magyar Pszichiátriai Társaság. Bp. 1996
23. A pedagógus hivatásszemlélyisége: egy pályaszocializációs kísérlet tanulságai / Szerk.: B. E. Kossuth Lajos Tudományegyetem Pszichológiai Intézete. Debrecen. 1996.
24. Testnevelés és sport műveltségterület tantárgyi programja: alsó tagozat 1–4. osztály / Társ szerzőkkel. Csajka I. Sárospatak. 1997.
25. Pszichofitness: kacagás, kocogás, lazítás. Animula. Bp. 1997.
26. Az iskola szociálpszichológiai jelenségtvilága. Tankönyv. / Társ szerzőkkel. Eötvös. Bp. 1997.
27. A klinikai pszichológia és a mentálhigiéné szakmai protokollja / Szerk.: B. E. Animula. Bp. 1998.
28. Mentálhigiéné: elmélet, gyakorlat, képzés, kutatás / Társ szerzőkkel. Animula. Bp. 1999.
29. A rák visszafelé is haladhat: történetek rákos betegekről. / Előszó Kovács Lajossal. Ignác Kiadó. Eger. 2000.

30. Addikciók / Társ szerzőkkel. Medicina. Bp. 2000.
31. Életút: fejlődéslélektan a fogantatástól a halálig. / Társ szerzőkkel. Baktay és Bernáth Bt. Bp. 2001.
32. Párkapcsolatok dinamikája: interakció-dinamikai vizsgálatok a Közös Rorschach teszttel / Szerk.: B. E., tanulmányok társ szerzőkkel. Animula. Bp. 2002.
33. Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában / Telkes Józseffel. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp. 2002. (6. kiadás)
34. Családi szocializáció és személyiségzavarok. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 2004. (7. kiadás)
35. Klinikai pszichológiai esettanulmányok / Társ szerzőkkel. Animula. Bp. 2004
36. Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága. Tankönyv. / Társ szerzőkkel. ELTE Eötvös K. Bp. 2004. (3. kiadás)
37. Laudációk. Magyar Pszichiátriai Társaság. Bp. 2004
38. Az értelemkérdés sodrában: Viktor Frankl születésének centenáriumán / Társ szerzőkkel. Jel. Bp. 2005.
39. Öröm, harmónia, boldogság / Társ szerzőkkel. Saxum Bp. 2005.
40. Szupervízió: egyén, csoport, szervezet / Szerk. többekkel. Print-X Budavár Bp. 2005.
41. Alkalmazott pszichológia / Szerk. Klein Sándorral. Edge. Bp. 2006.
42. Szeretet, szerelem, szexualitás / Társ szerzőkkel. Saxum. Bp. 2007
43. A család: harcmező és békesziget / Társ szerzőkkel. Saxum. Bp. 2007.

Irodalom

Biográf ki kicsoda? Poligráf Kiadó. Bp. 2004. 66–67. p.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Dr. Varga Gábor

Főiskolai tanár, szakíró. 1941. december 28-án született **Lakon**. Szikszón kezdte tanulmányait, majd Sárospatak, Debrecen lett tanulmányainak színhelye. 1960-ban a sárospataki tanítóképzőben, majd a Debreceni KLTE történelem-pedagógia szakán szerzett diplomát. 1960–61-ben a felsőodobszai általános iskolában tanított, majd egyetemi tanulmányait végezte. 1966–70 között Karcagon közművelődési felügyelő, 1970–78 között a hajdúböszörményi Óvóképző Főiskola tanára volt. 1978-ban bölcsészdoktori címet szerzett. 1978–81 között Nyíregyházán tanított a tanárképző főiskolán, majd 1981–97 között a debreceni Kölcsey Ferenc Református Tanárképző Főiskola tanára volt. Hajdúböszörményben él. Nyugdíjas.

Több mint ötszáz publikációja jelent meg különböző kiadványokban, folyóiratokban, periodikákban. Tagja a Magyar Néprajzi Társaságnak (1973), a Magyar Pedagógiai Társaság Neveléstörténeti Szakosztályának (1976), a Magyar

Tudományos Akadémia Neveléstörténeti Albizottságának (1981), a Magyar Bibliofil Társaságnak (1985) és a Magyar Comenius Társaságnak (1989). Alapító szerkesztője a Tanulmányok Debrecenből című kiadványnak (1981), a Böszörményi Szemlének (2000), szerkesztője a Tanítóképző Főiskolák Tudományos Közleményeinek (1977).

Istvánffy Gyula-díjas helytörténész, tulajdonosa a Kiváló Munkáért (1985), Tanítóképzésért (1989) kitüntetésnek, a Szabó Endre- (1991), a Dr. Molnár István-díjnak (2003), valamint a Kölcsény- és a Millenniumi emlékéremnek.

Munkái

1. Az óvodai környezetismeret oktatásának módszertana / Társ szerzők: Bábodi Béláné, Dávid Imre. Tankönyvkiadó. Bp. 1973. 119 p. Főiskolai tankönyv (1994-ben a 22. kiadása jelent meg.) (Japán nyelven: Meiji Toshó Kiadó. Tokió. 1977.)
2. Az óvodai foglalkozások módszertana: környezetismeret. Tankönyvkiadó. Bp. 1981. Szak-középiskolai tankönyv.
3. Tanulmányok a debreceni kollégiumi tanítóképzés történetéből. / Társ szerző: dr. Szekerczés Pál. Debrecen. 1990.
4. A szőlő és a bor a Bibliában. / Ill.: Bozsik István. Debrecen. 1992. 22 p. Debreceni Bibliofil Műhely 1.
5. A Debreceni Református Kollégium szikszói szőlőbirtoka 1776–1842 / Ill.: Bozsik István. Debrecen. 1993. Debreceni Bibliofil Műhely 2.
6. A Debreceni Református Kollégium szikszói szőlőbirtokának története (1772–1842) / Ill.: Bozsik István. Debrecen. 1994.
7. Le raisin et le vin dans la Bible / Ford.: Sipos Gyöngyvér. Debrecen. 1994.
8. Szilágyi Imre exlibrisei. Debrecen. 1994. 22 p. Debreceni Bibliofil Műhely 3.
9. A neveléstörténet forrásai. Debrecen. 1994. Főiskolai tankönyv.
10. Cs. Uhrin Tibor tollrajzai. Debrecen. 1995. Debreceni bibliofil Műhely 4.
11. Érdekességek a reformkori Debrecenből. Debrecen. 1995. Debreceni Bibliofil Műhely 5.
12. Tanulmányok Lak történetéből / Ill.: Bozsik István és Cs. Uhrin Tibor. Debrecen. 1995.
13. A Tanítóképző Főiskolák Tudományos Közleményeinek bibliográfiája (1963–1995) Debrecen. 1995.
14. Segédkönyv a neveléstörténet tanulmányozásához. Debrecen. 1997.
15. Lak helytörténeti kronológiája és bibliográfiája. Debrecen 1998.
16. A Bocskai Néptáncegyüttes története 1952–2002. Hajdúböszörmény. 2002.
17. Maradjon örök emlékezetben. / Laki-Lukács Lászlóval. Lak Község Önkormányzata. Lak. 2004.

Irodalom

Dr. Varga Gábor: bibliográfia / Összeáll., szerk.: Laki-Lukács László. Városi Rendezvények Háza és Könyvtár. Edelény. 1995. Edelényi Füzetek 12.

Dr. Varga Gábor = Szülőföldünk 33. 2007. március. Miskolc. 68. p.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Önéletrajz.

Molnárné dr. Kisida Erzsébet, PhD.

Ügyvéd, helytörténeti író, néprajzi gyűjtő. 1942. január 11-én született *Viszlón*. Az általános iskola elvégzése után a miskolci Zrínyi Ilona leánygimnáziumba járt, ott érettségizett 1960-ban. A szegedi József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán szerzett diplomát 1971-ben. A diploma megszerzése után a Fővárosi Bíróságon dolgozott fogalmazóként, majd 1974-től, az ügyészi-bírói szakvizsga letétele után, titkárként dolgozott bírói kinevezéséig. 1976. február 1-jétől a Pesti Központi Kerületi Bíróságon ítélezett büntetőügyekben. 1983-ban felmentését kérte a bírói tisztség alól, és szellemi szabadfoglalkozásuként dolgozott, néprajzi gyűjtést végzett. Több írást

publikálta ez időben, honismereti pályázatokat írt, egyházi lapokban morális értékeket érintő írásai jelentek meg. Több pályázatot nyújtott be a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Honismereti Egyesület által meghirdetett Istvánffy Gyula pályázatra, ahol rendre szép sikereket ért el.

1992 februárjától a Művelődési és Köznevelési Minisztérium köztisztviselője volt 1999-es nyugdíjazásáig. Iskolajogászként dolgozott. Jelenleg ügyvéd.

Kevés ideje marad a „kedvtelésére”, de nem szakadt el a falujától, a néprajztól. Jelenleg édesanyja néprajzi adatokkal megalapozott élettörténetét rendezi sajtó alá.

Az edelényi Városi Könyvtár több honismereti pályázatát őrzi.

Munkái

1. Állampolgári ismeretek: Olvasókönyv középiskolásoknak. Calibra. Bp. 1995
2. A furulyás fiú. Mese. / Ill.: Kisida Krisztina. Bp. Molnár Gy. 1995.
3. Drága Kristályka. Bp. Molnár Gy. 1995.
4. Pedagógusok jogi kézikönyve. Országos Bünt megelőzési Központ. Bp. 2003. (2. átd. kiad.)
5. Szülők jogi kézikönyve. Országos Bünt megelőzési Központ. Bp. 2003. (2. átd. kiad.)
6. Diákok jogi kézikönyve. Országos Bünt megelőzési Tanács. Bp. 2003. (2. átd. kiad.)

Irodalom

Molnárné dr. Kisida Erzsébet = Szülőföldünk 33. 2007. március. Miskolc. 32. p.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Dr. Sándor Miklós, PhD.

Honvédtiszt, nyugállományú ezredes. 1942. június 11-én született *Abodon* (Valójában *Galvácson* született, csak Abodon anyakönyvezték). Iskoláit Szarvason és Békéscsabán végezte. 1961-ben érettségizett és 1962-es sorkatonai szolgálatra történő bevonulásáig dolgozott. A sorkatonai szolgálat alatt felvételizett az Egyesített Tiszti Iskolába, ahol 1966-ban szerezte meg a katonatiszti oklevelet, valamint a távközlési szaktechnikusi oklevelet.

Első tiszti beosztását Keszthelyen egy légvédelmi tüzér alakulatnál látta el. Az évek során mind beosztásban, mind rendfokozatban előrelépve 1971-ben kinevezték az ezred híradófőnökévé, s ezt a beosztását 1974-ig látta el. Ebben az időben kezdett tudományos tevékenységgel foglalkozni. 1968-ban két fejezetet írt a „Tankönyv a csapatlégvédelmi híradó katonák részére” című, a Honvédelmi Minisztérium által megjelentetett kiadványba.

Feletteseivel kiválóra értékelték munkáját, így felvételi vizsga nélkül felvették a Zrínyi Miklós Katonai Akadémiára, ahol 1977-ben szerzett oklevelet. Az akadémia elvégzése után híradó zászlóaljparancsnoki beosztásba került Ercsiben, majd 1978-ban kinevezték az 5. Hadsereg légvédelmi híradófőnökévé. Ezt a beosztását 1982-ig látta el. 1979-ben két társával megtervezte és kivitelezte a HDSLÉF vezetési pont gépkocsiját, mely 1980-ban H-1M néven került rendszeresítésre. 1980-ban megtervezte és kivitelezték a harcálláspont rendező gépkocsiját, melyet 1981-ben rendszeresítettek. 1982-ben a harcálláspont gépkocsit át kellett tervezni, mert az új követelményeknek megfelelően a légvédelem mellett a repülőerő vezetését is innen kellett megvalósítani. Így készítették el az ELÉREH (egyesített légvédelmi és repülő harcálláspont) gépkocsit. 1982-ben kidolgozta a H-7 légvédelmi harcálláspont gépkocsi módosítási és a V-10 vevőgépkocsi harcászati-műszaki követelményeit.

1982-ben áthelyezték a Honvédelmi Minisztérium Híradó- és Automatizálási Csoportfőnökségére, kiképző főtiszti beosztásba. Itt részt vett a híradó katonák különböző kiképzési programjainak kidolgozásában. A kiképzés két szakterületét önállóan dolgozta ki. Társ szerzője volt a kiképzés végrehajtásához szükséges normagyűjtemény kidolgozásának. A munkaköri feladatain túl hat kezelési utasítás, illetve szakutasítás szerkesztője, illetve lektor-szerkesztője volt, és több cikket írt a honvédségi kiadványokba.

1986. február 1-jén kérésére áthelyezték a Zalka Máté Katonai Akadémia Híradó Tanszékére főtanári beosztásba. A gyakorlatiasabb képzés érdekében, a tanszék vezetésétől szabad kezet kapva, teremtette meg a „Híradó katonák, parancsnokok és törzsek felkészítése” című tantárgy oktatásának alapjait, tananyagbázisát. Ezzel párhuzamosan pedagógiai tanulmányokat folytatott és 1988-ban pedagógia tanári diplomát szerzett. 1987-ben egyetemi adjunktussá nevezték ki. 1989-ben orosz nyelvből középfokú nyelvvizsgát tett. Munkája során folyamatosan kutatta a híradó szakkiképzés, a híradó parancsnokok és törzsek felkészítésének új, járható útjait. Ezeket összegyűjtve, értékelve írta meg egyetemi doktori értekezését, melyet 1991. november 24-én sikeresen megvédett. 1992. március 15-ikén avatták egyetemi doktorrá. 1992. július 1-jén egyetemi docenssé nevezték ki. 1992. szeptember 18-tól megbízták a helyettes tanszékvezetői feladatok ellátásával. 1993-ban pályázat útján elnyerte a tanszékvezetői beosztást, melyet tizenkét évig többszöri pályázat útján 2005. április 1-jéig töltött be. 1994-ben szakmai tananyaggal bővített C típusú középfokú nyelvvizsgát tett ukrán nyelvből, majd alapfokú nyelvvizsgát tett német és angol nyelvből. 2005-ben már nem pályázott, átadta a tanszék vezetését egy tehetséges fiatal kollégájának. Ebben az időben teremtették meg a híradó tiszttek egyetemi képzését a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem keretein belül. A munkájából adódó lekötöttsége miatt nem tudott szándékának megfelelő mértékben publikálni. Egyetemi oktatói feladatain felül előadásokat tartott a tisztképzés jelenéről és jövőjéről, a várható korszerűsítésekről és azok hatásairól. Felkérésre előadásokat tartott a magyar tisztképzés helyzetéről, a továbbfejlesztés lehetséges módjairól francia, osztrák, görög, olasz és ukrán szakembereknek.

1995. május 21-én léptették elő ezredessé. 1997-ben mondta ki a Doktori Tanács a doktori disszertációja PhD egyenértékűsítését. 1997. március 15-én a köztársasági elnök a Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjével tüntette ki. 1997. június 11-én a honvédelmi miniszter nyugállományba helyezte és közalkalmazottként folytatta oktatói tevékenységét. 1996-tól 2006-ig tagja volt a Kari Tanácsnak, 2002 és 2006 között az egyetem Doktori Tanácsának. 2001-ben habilitált. 2005-ben Puskás Tivadar-díjjal ismerték el tevékenységét.

Tagja a Hírközlési és Informatikai Tudományos Egyesületnek, a Hadtudományi Társaságnak, a Magyar Tudományos Akadémia Köztestületének, a Magyar Rádióamatőr Szövetségnek, a Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesületnek.

Oktatói tevékenységén felül részt vesz a doktori képzésben is. A Hadtudományi és a Katonai Műszaki Doktori Iskolában vannak meghirdetve tárgyai, illetve témavezetőként segíti a doktoranduszok felkészítését.

2000-től az évenként megrendezésre kerülő KOMMUNIKÁCIÓ nemzetközi szakmai tudományos konferencia szervezőbizottsági elnökéként, 2006-tól tagjaként tevékenykedik. A konferencia lehetőséget biztosít hazai és nemzetközi gyártók és a szakmai közvélemény információ-cseréjére, a kutatási eredmények bemutatására, megismertetésére.

Eddigi munkáját tizenegy kitüntetéssel ismerték el. Nős, két gyermeke és két unokája van.

Jelenleg a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Híradó Tanszékének oktatója.

Munkái

1. Tankönyv a csapatlégvédelmi híradó katonák kiképzéséhez. / Társszerző. Honvédelmi Minisztérium. Bp. 1969.
2. Normagyűjtemény a híradó szakkiképzés értékeléséhez. / Társszerző. MN MH Híradó és Automatizálási Csoportfőnökség. Bp. 1985.
3. A híradócsapatok kiképzése és a törzsek felkészítése. Jegyzet. Zrínyi Miklós Katonai Akadémia. Bp. 1988.
4. A gépesített lövész-(harckocsi) dandár híradása. Jegyzet. Zrínyi Miklós Katonai Akadémia. Bp. 1992.
5. A híradócsapatok kiképzése és a törzsek felkészítése. Jegyzet. Zrínyi Miklós Katonai Akadémia. Bp. 1993.
6. A tábori hadsereg híradása. Jegyzet. / Társszerző. Zrínyi Miklós Katonai Akadémia. Bp. 1994.
7. A válságkezelés híradása. Tanulmánykötet. Zrínyi Miklós Katonai Akadémia. Bp. 1995. 110–135. p.
8. A gépesített lövészdandár analóg híradása. Jegyzet. Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem. Bp. 2002.
9. A híradócsapatok kiképzése, a parancsnokok és a törzsek felkészítése Jegyzet. Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem. Bp. 2002.

Irodalom

MTI Ki kicsoda? Bp. CD-ROM. én.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Önéletrajz.

Buzetzký Győző

Vízügyi mérnök, hidrológus. Szabadkán (ma Szerbiához tartozik) született 1942. augusztus 8-án. A Gépjárműközelkedési Főiskola tengerhajózási szakán végzett 1969-ben, majd a BME Vízgazdálkodási Főiskolai Karán (Baja) tanult, ahol 1974-ben szerzett diplomát.

1960–1962 között a bajai Villamosipari Gyárban, majd a Kőbányai Gyógyszerárugyárban volt munkás, 1962–1964 között sorkatonai szolgálatát töltötte. 1966–1971 között a Mahartnál tanulmányozó, majd kormányos matróz, 1971–1972 között az Alsó-Dunavölgyi Vízügyi Igazgatóság felmérő technikus, mérésveze-

tője. 1974-től 1985-ig a Kiskunsági Nemzeti Park vízügyi felügyelője, 1985-től 1991-ig az Aggteleki Nemzeti Park igazgatója (*Jósvafőn* lakott a családjával). 1991–1996 között a bajai természetvédelmi kirendeltség vezetője, feladata a Gemenci Tájvédelmi Körzet nemzeti parkká fejlesztése. 1996-tól a Duna-Dráva Nemzeti Park gemenci tájegységének vezetője, 2000-től a nemzeti park vízügyi szakfelügyelője.

A Magyar Szánhúzókutya SE alapítója, 1991–2003 között elnöke. 1998-tól a Magyar Kutyafogathajtó Sportszövetség tiszteletbeli elnöke.

Számos expedíción vett részt (Irak, Mongólia, Jugoszlávia, Franciaország, Málta).

Írásai különböző szakfolyóiratokban, könyvekben jelennek meg.

Munkái

1. Kiskunsági Nemzeti Park / Társszerzőkkel. Országos Természetvédelmi Hivatal. Bp. 1976.
2. Nemzeti park a Kiskunságban / Társszerzőkkel. Natura. Bp. 1979.
3. A vízrendezések hatása a Duna-Tisza köze természeti viszonyaira. Kerekasztal-beszélgetés 1980 / Összeáll.: B. Gy. Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság. Kecskemét. 1984.
4. Látogatás az Aggteleki Nemzeti Parkban / Társszerzőkkel. Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal. Bp. é.n.

Irodalom

MTI Ki kicsoda? CD-ROM. Bp. 2006.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Dr. Bankovics Attila

Zoológus. 1944. február 12-én született *Jákfalván*. A szegedi József Attila Tudományegyetem Természettudományi Karán végzett biológia-földrajz szakon 1969-ben.

1969–1971 között a pusztaszeri általános iskola tanára, 1971-től 1974-ig a zirci Bakonyi Természettudományi Múzeum egyik alapítója, zoológusa. 1974–1981 között a Kiskunsági Nemzeti Park egyik alapítója, zoológusa, természetvédelmi felügyelő. 1981–1986 között az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal Madártani Intézetének igazgatója, 1987-től a Magyar Tudományos Akadémia alkalmazásában a Magyar Természettudományi Múzeum madárgyűjteményének vezetője.

A Magyar Madártani Egyesület faunisztikai szakosztályának elnöke, 1986-tól Nemzetközi Ornitológiai Bizottságának tagja.

Tudományos munkássága: a Bakony, a Balaton, a Kiskunsági Nemzeti Park stb. madárvilágának feltárása, Brazília, Kuba, Mongólia, Tanzánia, Vietnam madárvilágának kutatása.

Írásai tudományos és ismeretterjesztő folyóiratokban jelennek meg.

1992-ben Entz Géza-díjat, 2007-ben Pro Natura-díjat kapott.

Munkái

1. Parkismertető / Társszerzővel. MÉM Veszprémi Állami Erdőgazdaság. Veszprém. 1975.
2. Kiskunsági Nemzeti Park. Országos Természetvédelmi Hivatal. Bp. 1976.
3. A Bakony természeti képe. Veszprém megyei Múzeumi igazgatóság. Zirc. 1978.
4. Nemzeti park a Kiskunságban. 1979.
5. Magyarország fészkelő madarai. Natura. Bp. 1984.
6. Tudományos kutatások a Kiskunsági Nemzeti Parkban 1975–1984. Hungexpo. Bp. 1985.
7. Kiskunság, Péteri-tó, természetvédelmi terület. Tájak Korok Múzeumok Egyesület. Bp. 1987.
8. Kiskunságtól a Sárrétig. 1987.
9. Magyarország madárrendjei. 1988.
10. Vörös könyv – Magyarországon kipusztult és veszélyeztetett növény- és állatfajok. 1989.
11. Madarak 3. 1991.
12. A madárvonulás atlasza / Ford. B. A. Cser Kiadó. Bp. 1996.
13. Magyarország madarai. Mezőgazda. Bp. 2000.
14. Európa madárkalauza / Ford. B. A. Magyar Könyvklub. Bp. 2000.
15. Európa madarai / Ford. és magyar vonatkozású részekkel kieg. B. A. Panem. Bp. 2000.
16. A madarak. Press Publica. Bp. 2004.
17. A Kárpát-medence madarai / Szöveg: B. A. Magyar Természettudományi Múzeum. Bp. 2007.

Irodalom

MTI Ki kicsoda? CD-ROM. 2006.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Dr. Fodor János

Matematika-fizika szakos tanár, kandidátus (Moszkva-Minszk). 1944-ben született *Rudabányán*. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karának Alkalmazott Analízis Tanszékén adjunktus volt az 1980-as évektől.

Tudományos tevékenysége során a stabilitás-elmélet néhány kérdésével és a Ljapunov I. és II. módszerrel foglalkozott. Oktatott a Budapesti Műszaki Egyetemen, a szegedi József Attila Tudományegyetemen, valamint a moszkvai, minszki és brémai egyetemeken is. Több tudományos dolgozat szerzője, külföldi és hazai konferenciák résztvevője.

Munkája elismeréseként kétszer kapta meg az Oktatásügy Kiváló Dolgozója kitüntetést.

Munkái

1. Matematikai feladatok az egyetemi és főiskolai felvételi vizsgára készülnők számára. Tankönyvkiadó. Bp. 1976. (4. kiad.)
2. Matematikai kaleidoszkóp / Hugo Steinhaus, ford. Pataki János, megjegyzések a magyar kiadáshoz F. J. Gondolat. Bp. 1984.

Irodalom

Természettudományos és műszaki ki kicsoda? II. Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár. Bp. 1988. 117. p.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Dr. Kollarik István

Közgazdász. 1944. június 19-én született *Hangács*-on. A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem terv-matematika szakán végzett 1967-ben. 1976-ig a Pénzügyminisztériumban az adórendszer matematikai modellezésével foglalkozott, területe a piacgazdaság kiépítéséhez szükséges pénzügyi politika kialakítása, fejlesztése volt, dolgozott a bankrendszer reformjában és az adóreform megszervezésében, részt vett a tőkepiac feltételeinek megteremtésére és az állami költségvetés megreformálására irányuló munkákban, a közgazdasági és költségvetési főosztály előadója, főelőadója, gazdasági tanácsadója, főmunkatársa volt, 1976–1977 között a nehézipari, 1977–1988 között a közgazdasági osztály vezetője, főosztályvezető-helyettes, főosztályvezető, 1988–1989 között miniszterhelyettes. 1989–1990 között az Országos Tervhivatal elnökhelyettese, 1990–1992 között az Iparbankház Rt. Vezérigazgatója, 1993-tól saját tanácsadó cégét vezette, 1995–1997 között a Magyar Beruházási és Fejlesztési Bank Rt. igazgatója, 1997–1999 között a Szabó B. és Tsa Bt. vezető tanácsadója, 2000–2003 között a Metro Holding Hungary Kft. Belső audit vezetője, 2003-tól az OTP Országos Egészségpénztár ügyvezető igazgatója.

1989-től a Magyar Tudományos Akadémia Pénzügytani Bizottságának tagja. 1990-ben a Hazafias Választási Koalíció országgyűlési képviselőjelöltje. 1991–1996 között a Magyar Sí Szövetség elnöke. A Magyar Olimpiai Bizottság tagja. 1991–1997 között a Solens Kulturális Alapítvány kuratóriumának elnöke. 1997–2003 között a Magyar Életmódklubok Szövetségének elnöke.

1976-ban és 1982-ben Ifjúságért Érdeméremmel, 1987-ben Lengyel Gyula-emlékéremmel tüntették ki.

Írásai szakmai lapokban jelennek meg.

Munkái

1. Az Ágazati Kapcsolatok Mérlege és pénzügyi modellek alkalmazása a vállalatok jövedelmének szabályozásában / Antal Lászlóval. (Sokszorosított) Pénzügykutató Intézet. Bp. 1974.
2. Gazdaságirányítás / Szerk. Pulai Miklóssal, Vissi Ferencsel, társszerzőkkel. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. Bp. 1984.
3. A forint konvertibilitásáról / Szerk. többekkel. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. Bp. 1989.
4. Az antiinflációs gazdaságpolitika lehetőségéről. 1989.

Irodalom

MTI Ki kicsoda? CD-ROM. 1986.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Dr. Sárkány Mihály, PhD.

Etnográfus. 1944. július 20-án született **Boldván**. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem néprajz-történelem szakán végzett 1968-ban. Jelenleg főállásban a Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutatóintézetének tudományos főmunkatársa és osztályvezetője, mellékállásban az ELTE TáTK Kulturális Antropológia Szakcsoportjának egyetemi docense.

PhD fokozat: néprajz, 1977/1996.

1968–1984 között a Magyar Tudományos Akadémia Kutatócsoportjában ösztöndíjas gyakornok, 1970-től tudományos segédmunkatárs, 1980–1981-ben osztályvezető, 1987-től tudományos munkatárs, 1988-tól az Etnológiai Osztály vezetője

(1989–1990-ben megbízott igazgatóhelyettes).

1973-tól a következő témakörökben oktat: a kulturális antropológia elméletei; gazdasági antropológia; szociálintropológia; Afrika kulturális és szociálintropológiája; a kikujuk szociálintropológiája; a magyar paraszttársadalom; közösségtanulmányok.

Oktatói tevékenysége az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi karán: előadó a Szociológia Tanszéken (1973–1976); előadó, 1984-től adjunktus a Folklore Tanszéken (1975–1989); mellékállásban egyetemi adjunktus (1990–1996), posztgraduális szociálintropológiai program vezetője a Tárgyi Néprajz Tanszéken (1991–1993); oktató a Kulturális Antropológia Szakcsoportban (1990–1993); a tanulmányok irányítóinak egyike az ELTE BTK Atelier társadalomtörténeti iskolában; az Európai Etnológia doktori iskola oktatója a Tárgyi Néprajz Tanszéken (1996-tól), 2001-től a Néprajzi Intézetben; 1996-tól mellékállásban egyetemi adjunktus, 1998-tól egyetemi docens (1999–2000-ben megbízott tanszékvezető-helyettes) a Kulturális Antropológia Szakcsoportban.

2003-tól egyetemei docens az ELTE Társadalomtudományi Karán a Kulturális Antropológia Szakcsoportban.

1993-ban előadó volt a Janus Pannonius Tudományegyetem Néprajz Tanszékén, 2004-ben vendégelőadó volt a Debreceni Tudományegyetem Néprajzi Intézetében (Gazdasági antropológia).

Vendégelőadó volt a következő külföldi egyetemeken: a berlini Humboldt Egyetem Volkskunde Tanszékén (Magyar néprajz (1992); a Kolozsvári Babes-Bolyai Egyetem Magyar Nyelv és Kultúra Tanszékén (Afrika néprajza) (1994); a kolozsvári Babes-Bolyai Egyetem Magyar Nyelv és Kultúra Tanszékén (Gaz-

dasági antropológia) (1999); a kolozsvári Babes-Bolyai Egyetem Magyar Nyelv és Kultúra Tanszékén a Sapientia Alapítvánnyal szerződésben (gazdasági antropológia) (2002); a kolozsvári Babes-Bolyai Tudományegyetem Európa Tanulmányok Tanszékének Komplex Kultúrákutató programjában (gazdasági antropológia) (2006).

Folyamatosan oktat az ELTE TáTK Kulturális Antropológia Szakcsoportjában (szociálintropológiát, gazdasági antropológiát, Afrika kulturális és szociálintropológiáját, terepmunka gyakorlatokat, szigorlati és szakdolgozati szemináriumokat vezet), valamint az ELTE BTK Néprajzi és Kulturális Antropológiai doktori iskolájában (brit szociálintropológiát, közösségtanulmányokat).

Terepmunkák: megszakításokkal terepmunka Varsányban (Nógrád megye), a gazdaság átalakulásának vizsgálata (1971–1975); hat hónap Tanzániában, Kenyában, Ruandában, Burundiban, Zaire-ban a Magyar Tudományos Afrika Expedíció tagjaként (1987–1988); 1993-ban három, 1995-ben egy hónap Kenyában, Rititi faluban a kikuju parasztgazdaságok és a kávégazdaságok vizsgálata; terepmunka Varsányban megszakításokkal; az 1970-es évek óta bekövetkezett társadalmi változások vizsgálata (2001).

Hosszabb tanulmányúton vett részt 1979–1980-ban (öt hónap) Nagy Britanniában, a Cambridge-i Egyetem Szociálintropológia Tanszékén; 1988-ban DAAD ösztöndíjas volt (egy hónap) a Német Szövetségi Köztársaságban (Hamburg, Bréma, Braunschweig); 1991-ben (hat hónap) a CNRS Laboratoire d'Ethnologie et Sociologie Comparative-ban (Université de Paris X, Nanterre).

Tudományos, szakmai tevékenységének és nemzetközi kapcsolatainak köszönhetően több hazai és külföldi konferencia szervezésében vett részt.

Több hazai és nemzetközi tudományos társaság tagja, tisztségviselője: a Magyar Néprajzi Társaság tagja, jelenleg Választmányi tagja (1970-től); a Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Bizottságának tagja (1981–2002), 1981–1985 között titkára; a European Association of Social Anthropologists tagja (1990-től); az International Union of Anthropological and Ethnological Sciences magyar nemzeti bizottságának titkára (1993–2005); az International Union of Anthropological and Ethnological Sciences Commission on Theoretical Anthropology közép- és kelet-európai összekötője (1994-től); a Magyar Afrika Társaság alelnöke (1994-től); a Kulturális Antropológiai Társaság alelnöke (1996–2000, 2006-tól); az Európai Folklór Központ Egyesület tagja (1997-től).

Széleskörű ismereteit alapítványok kuratóriumi tagjaként is kamatoztatja. Hazai és nemzetközi tudományos folyóiratok szerkesztőbizottsági tagja. Főszerkesztője 1998-tól az *Africana Hungarica* folyóiratnak, valamint szerkesztette a Magyar Tudományos Akadémia Nyelv- és Irodalomtudományok Osztályának Közleményeit (1978–1980); az *Acta Ethnographica*-t (1981–1990) és főszerkesztője volt az *Anthropolis*-nak (2004–2005).

Tanulmányai hazai és nemzetközi szakfolyóiratokban, könyvekben jelennek meg. Több mint kétszáz tanulmány, könyvrészlet, fordítás, könyvismertetés stb. készítője.

Munkái

1. Vadászok, törzsek, parasztok / E. Service, M. Sahlins, E. Wolf, ford.: S. M., Nagy Géza, Takács Ferenc. Kossuth Kiadó. Bp. 1973.
2. A világ őstörténete / Grahame Clark, ford.: S. M., utószó: Hoffmann Tamás. Gondolat. Bp. 1975.
3. Messzi népek magyar kutatói: Az egyetemes néprajz előfutárai és művelői / Szerk. és a bevezetőt írta: Bodrogi Tibor, válogatta, az életrajzokat és a jegyzeteket írta Bodrogi Tibor et al. Gondolat. Bp. 1978. (Jegyzeteket írt többekkel S. M.)
4. Tanulmányok egy észak-magyarországi falu társadalomnéprajzához / Társszerzőkkel, szerk.: Bodrogi Tibor. Akadémiai Kiadó. Bp. 1978. Tanulmánya címe: A gazdaság átalakulása, 63–150. p.)
5. A gazdasági antropológia tárgya és módszerei / Ford.: Verebéli Kincső, Maurice Codelier, szerk. és a bevezetést írta: S. M. Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutató Csoport. Bp. 1981.
6. Régi amerikai művészet: Ősi indián és spanyol gyarmati kor / Kelemen Pál. Ford.: S. M. Corvina. Bp. 1981.
7. Stammeskunst. Von Tibor Bodrogi et al., aus dem Ungarischen übertragen: Mátyás Esterházy. Zeichnungen im Text: Zsolt Csalog. Karten: Zoltán Kemény. Corvina. Bp. 1982. (S. M. is társszerző) (Magyar nyelven 1981-ben jelent meg.)
8. A magyar etnológia válogatott bibliográfiája / Összeáll. többekkel. Bp. 1991.
9. Egyetemes néprajz / Hunfalvy János. Kéziratos litográfiából kiadja, szerk., előszó, jegyzetek, S. M és Vargyas Gábor. MTA Néprajzi Kutatóintézet. Bp. 1995.
10. Az ősi jog összefüggése a társadalom korai történetével és kapcsolata a modern eszmékkel / Henry Sumner Maine. Ford.: S. M., ...az utószót írta: Hamza Gábor. Gondolat: '96. Bp. – Pilis-szántó. 1997.
11. A közösségek közötti csere. MTA Néprajzi Kutatóintézet. Bp. 1998. Magyar Etnológia 2.
12. Kalandozások a 20. századi kulturális antropológiában. L'Harmattan. Bp. 2000.
13. Társadalom / Főszerk.: Paládi Kovács Attila, szerk.: S. M. többekkel. Martonvásár. 2000.
14. Magyar Néprajz VIII. / Főszerk.: Paládi Kovács Attila, szerk.: S. M. és Szilágyi Miklós. Akadémiai Kiadó. Bp. 2000. (A tanulmánya címe: A társadalomnéprajzi kutatás hazai története, 29–66. p.)
15. Jankay Tibor, 1899–1994 / Bellák Gábor, az etnológiai gyűjteményről a tanulmányt írta S. M. Jankay Tibor Művészeti Közalapítvány. Békéscsaba. 2003.
16. Motogoria tanulmányok Sárkány Mihály 60. Születésnapjára / Szerk.: A. Gergely András, Kemény Márton. Magyar Tudományos Akadémia Politikai Tudományok Intézete – Eötvös Loránd Tudományegyetem Kulturális Antropológia Szakcsoport. Bp. 2004.
17. Fehéren, feketén: Varsánytól Rititiig: tanulmányok Sárkány Mihály tiszteletére / Szerk.: Borsos Balázs, Szarvas Zsuzsa, Vargyas Gábor. L'Harmattan. Bp. 2004.
18. Studying Peoples in the Peoples Democracies: Socialist Era Anthropology in East-Central Euopa. / Szerk.: többekkel. LIT Verlag. Münster. 2005. (Az írása címe: Hungarian Anthropology in the Socialist Era: Theories, Methodologies, and Undercurrents, 87–108. p.)
19. Mérföldkövek a kulturális antropológiában / Szerk. és a bevezetést írta Paul Bohannon és Mark Glazer, a magyart kiadást szerk.: S. M., ford.: Ádám Péter et al. Pare. Bp. 2006. 2. jav. kiadás.

Irodalom

MTI Ki kicsoda? CD-ROM. 2006.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja
Önéletrajz.

Dr. Szabó Imre, PhD.

Mérnök-geológus, egyetemi tanár.

1944. október 23-án született *Szendrőben*. A miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen végzett 1967-ben, majd a Budapesti Műszaki Egyetemen alapozási szakmérnök diplomát szerzett 1971-ben. Dr. techn. (1979), a földtudományok kandidátusa (1989), PhD (1999). 1997–2001 között Széchenyi Professzori Ösztöndíjas, 2002–2005 között Széchenyi István ösztöndíjas volt.

1967-től a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem (ma Miskolci Egyetem) tanársegédje, 1975-től adjunktusa, 1990-től docense, 1997-től a hidrogeológiai-mérnökgeológiai tanszék tanszékvezetője.

Több tudományos és szakmai szervezet tagja: az Igazságügyi Műszaki Szakértői Bizottság Bányamérnöki Albizottságának tagja (1988-tól), a Magyar Szabványügyi Testület tagja (1990-től), a Mérnöki Kamara Geotechnikai Tagozatának vezetőségi tagja (1990-től), a Mérnöki Kamara Környezetvédelmi Tagozatának vezetőségi tagja (2000-től), az ISSMGE, TC-5 Environmental Geotechnics nemzeti képviselője (1995-től), az ISSMGE Nemzeti Bizottságának tagja (1995-től), az International Society of Rock Mechanics tagja volt 1993–1998 között, az International Mine Water Association tagja volt 1993–1998 között.

Kutatási területe a kőzetek fizikai tulajdonságainak vizsgálata, nyírószilárdsági problémák, egyszerű nyírás, felszínmozgásos területek mérnökgeológiája, építésföldtan, hulladék elhelyezés, a hulladék elhelyezés geotechnikai kérdései, természetes anyagú szigetelőrétegek, szennyezett területek vizsgálata, környezeti hatásvizsgálatok.

Több szakmai pályázatban, nemzetközi együttműködésben és projekt elkészítésében vett részt. Konferenciákon volt előadó, írásai szaklapokban és szakönyvekben jelennek meg.

Munkái

1. Alapozás. Egyetemi jegyzet. Tankönyvkiadó. Bp. 1988. (2. kiad.)
2. Hulladékelhelyezés I–IV. kötet. Ipar a Környezetért Alapítvány. 1995. I. köt.: A terület kiválasztása, a geotechnikai vizsgálatok. II. köt.: Tervezés, méretezés, kialakítás. III. köt.: A lerakóban lejátszódó folyamatok. A monitoring rendszer. A kármentesítés. IV. köt.: A szennyezőanyagok terjedése. A modellezés elmélete és gyakorlata (Társszerző: Kovács B.)

3. A környezetvédelem menedzsmentje / Társ szerzőkkel, szerk.: Kun Szabó Tibor. Műszaki Könyvkiadó. Bp. 1999.
4. Hulladékkehelyezés. Egyetemi tankönyv. Miskolci Egyetemi Kiadó. Miskolc. 1999.
5. Tervezési segédlet a települési szilárd hulladéklerakók beruházásához, üzemeltetéséhez és bezárásához / Társ szerzőkkel. KVVH honlapján. Kézirat. 2001.
6. Szennyezett területek kármentesítése. Egyetemi tankönyv. Miskolci Egyetemi Kiadó. Miskolc. 2002.
7. Tervezési segédlet a 22/2001. (X. 10.) KÖM rendelet alkalmazásához. (Veszélyes hulladéklerakók) KVVH honlapján. Kézirat. 2002.
8. Hulladékgazdálkodás. Egyetemi tankönyv. TERITA Kiadó Bt. Bp. 2003
9. Kármentesítési beruházások műszaki ellenőrzése. / Társ szerzőkkel, főszerk.: Németh T. Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium. Bp. 2003. Kármentesítési Útmutató 5.
10. Tényfeltárás és monitoring / Társ szerzőkkel, főszerk.: Németh T. Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium. Bp. 2003. Kármentesítési Útmutató 6.

Irodalom

MTI Ki kicsoda? CD-ROM. 2006.

www.hidrotanszek.hu/oktatok

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Dr. Cs. Varga István, PhD.

Irodalomtörténész, kritikus, szerkesztő, az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanára. 1946. február 11-én született Kapuváron. A győri Bencés Gimnáziumban érettségizett, a debreceni egyetemen szerzett magyar-országi szakos diplomát. Három éven át tanított az **edelenyi** gimnáziumban (1970–1973), öt éven át az egri tanárképző főiskolán. 1978-tól 1984-ig a debreceni egyetem orosz irodalmi tanszékének oktatója.

1974-ben egyetemi doktori címet, 1984-ben kandidátusi, 1995-ben pedig PhD fokozatot szerzett. 1999-től habilitált professzor. 1984-től tanít az Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanárképző Főiskolai Karának Irodalomtudományi Tanszékén, amely beolvadt az ELTE BTK Irodalomtörténeti Intézetébe. 1978-tól tí-

zenkét éven át a miskolci Napjaink, 1984-től nyolc éven át a tatabányai Új Forrás, 1986-tól pedig a hatvani Délsziget, majd pedig az egri Új Hevesi Napló szerkesztésében működött közre. Az ars sacra, irodalmunk szakrális vonulatának kutatója. 1996-tól a Református Egyetemen négy szemeszteren át speciális

kollégiumot vezetett Németh László életművéről. 1985-től kezdve számos egyetemi doktori, kandidátusi, PhD-disszertáció, habilitáció opponensi, titkári feladatát látta el. Számos hazai és nemzetközi konferencián vett részt előadóként és szervezőként.

Harmincöt megjelent könyvet szerkesztett és lektorált. Tanulmányokat publikált német és orosz nyelven. A Magyar Írószövetség, a Magyar Katolikus Újságíró Szövetség, a Magyar Hungarológiai Társaság tagja, a Németh László Társaság alapító titkára, a Tokaji Írótábor kuratóriumának volt, a Szláv Történeti és Filológiai Társaságnak tagja, és az Oroszország Népei Történeti Sorozat, a DUNA-PART szerkesztőség munkatársa. A csuvas irodalom magyarországi kutatásáért, fordításáért, népszerűsítéséért – Cseh Károllyal együtt – a Csuvas Írószövetségtől 1989-ben Vaszlej Mitta-díjat kapott; az ELTE 1997-ben Pro Universitate kitüntetésben, 2006-ban pedig Eger városa Pro Agria díjban részesítette.

Munkái

1. Találkozások Jeszenyinnel / Jekatyerina Alekszandrovna Jeszenyina, ford.: Bán Péter, Gellért György, Cs. V. I., az utószót írta és a jegyzeteket összeáll.: Cs. V. I. Európa. Bp. 1981.
2. Csuvas szó. Irodalmi antológia / Vál., szerk.: Cs. V. I., ford.: Cseh Károly. Megyei Könyvtár. Eger. 1985.
3. Jeszenyin világa. Európa Kiadó. Bp. 1986.
4. Utak és távlatok. B.-A.-Z. Megyei Tanács Művelődésügyi Osztálya és a Magyar Írók Szövetségének Észak-Magyarországi Csoportja. Miskolc. 1986.
5. Tanújelek: Tanulmányok Németh Lászlóról. Magvető Kiadó. Bp. 1987.
6. Emlékek köligete. A Soproni Fiatalok Művészeti Kollégiumának versantológiája / Szerk. Bősze Balázssal. Soproni Fiatalok Művészeti Kollégiuma. Bp. [Sopron] 1987.
7. A kultúra ökológiája. Tanulmányok / Szerk. az utószót írta és a jegyzeteket összeáll.: Cs. V. I. Komárom Megyei Tanács. Tatabánya. 1987.
8. Hazatérés. Válogatott versek / Pálos Rozita, vál. és szerk.: Cs. V. I. Komárom Megyei Tanács. Tatabánya. 1987.
9. Az ínség zsoltárai / Mihail Szeszpel, vál., szerk., az előszót írta: Cs. V. I., ford.: Cseh Károly, Képes Géza, Matúz Julianna. Eger. 1989.
10. Mint az apostolok. Versek / Moldvay Győző, előszó: Cs. V. I. Délsziget Szerkesztőbizottság. Hatvan. 1991.
11. Irodalomtörténet, irodalomértés / Szerk. Vilcsek Bélával. Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanárképző Főiskolai Kar. Bp. 1995.
12. Kihunyó augusztus: török, tatár és csuvas költők versei / Ford.: Cseh Károly, utószó: Cs. V. I. Barbaricum Könyvműhely. Karcag. 1996.
13. Hevesi és borsodi tájházában. Felsőmagyarország Kiadó. Miskolc. 1997. 145 p.
14. Szent művészet II.: Tanulmányok költészetünk szakrális vonulatából. Édes hazánkért, Magyarországért. Xénia Kiadó. Bp. 2000. 303 p.
15. Költő a Bódva-völgyben. (Kalász László) Városi Rendezvények Háza és Könyvtár. Edelény. 2000. 137 p. Edelényi Füzetek 17.
16. Mi mindenre emlékezett Kodály? / Nádasi Alfonz, előszó: Szokolay Sándor, utószó: Cs. V. I., szerk., szövegmond.: Lukácsi Márk. Felsőmagyarország Kiadó. Miskolc. 2000.
17. Adósságtörlesztés. Felsőmagyarország Kiadó. Miskolc. 2002. 550 p.
18. Az élet útjain / Slezsák Imre, utószó: Cs. V. I. Művelődési Központ, Könyvtár és Múzeum. Edelény. 2002. 297. p. Edelényi Füzetek 26.

19. Feje fölött a pallos árnyéka: Dobó István regényes életrajza / Apor Elemér, szerk. és utószó: Cs. V. I. Gonda Könyvkiadó. Eger. 2002.
20. Bibliás föld: Válogatott versek és műfordítások, 1992–2001. / Cseh Károly, utószó, pályakép: Cs. V. I. Gonda Könyvkiadó. Eger. 2003.
21. Rokonföldön: Szellemi utazás – Erdélyben és Csángóföldön. Xénia Kiadó. Bp. 2004. 368 p.
22. Folyóba hulló égi kék: Tanulmányok Szergej Jeszenyin költészetéről / Szerk.: Cs. V. I. Szláv Történeti és Filológiai Társaság. Szombathely. 2004.
23. Cum honore – Cs. Varga István. (A 60 éves Cs. Varga István köszöntése) Segít a Város Alapítvány. Eger. 2006.

Irodalom

Kortárs magyar írók kislexikona 1959–1988. Magvető Könyvkiadó. Bp. 1989. 446–447. p.
 Új magyar irodalmi lexikon P-Zs. Akadémiai Kiadó. Bp. 2000. 2379. p.
 Kortárs magyar írók K-Z. Enciklopédia Kiadó. Bp. 2000. 451. p.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.
 Önéletrajz.

Hajdu Imre

Újságíró, író. 1947. március 12-én született a dél-borsodi Bogácson. 1952-ben szüleiivel Miskolcra költözött. Ott járt általános iskolába (Martintelep), és ott is érettségizett a Földes Ferenc Gimnáziumban. Mezőgazdasági főiskolát végzett Putnokon, tanárképző főiskolát (magyar-történelem szak) Egerben, újságíró iskolát és politikai főiskolát Budapesten.

1968-ban az akkori Edelényi járáshoz tartozó **Rudolftelepre** került, mint pedagógus. Ott mindössze két hónapot tanított, ugyanis sorkatonai szolgálatra hívták be. Leszerelése után, 1970-ben visszakerült járásunkba, és **Szin** község iskolájában

tanított két tanévet.

1975-től újságíró. Az Észak-Magyarország szerkesztőségében először a belpolitikai rovat, majd az akkor alakult mezőgazdasági rovat munkatársa, később vezetője. Egy éven át a kulturális rovat vezetői tisztét is betöltötte. 1988-tól az Észak-Magyarország főszerkesztő-helyettese, egészen 1995. november 2-ig. Akkor tizennyolc társával elhagyta az Észak-Magyarországot és Új Észak néven új megyei napilapot alapított, amelynek főszerkesztője volt. A nehéz anyagi körülmények miatt a lapot csak egy évig tudták fenntartani.

1996. december elsejétől – Tiszaújváros akkori polgármesterének felkérésére – a dél-borsodi város hetilapjának, a Krónikának lett munkatársa, majd a

lap átszervezése után, 1997. július elsejétől a Tiszaújívárosi Krónika főszerkesztője, maig.

Újságírói munkássága mellett – különösen az utóbbi tíz évben – jelentős írói tevékenységet is kifejt. Eddig (2007. október 17.) harminchárom könyvet írt különböző témákban és műfajokban, és kettőnek volt társszerzője. Önálló könyvkiadói tevékenységet is folytat Hajdu-Vinpress Kiadó néven.

Hajdu Imre újságírói és írói tevékenysége erősen kötődik Edelényhez, a Bódva völgyéhez. Több száz riportot, interjút, tudósítást készített a térségből, s több könyvében megtalálhatók környezetünk nevezetességei, híres emberei, s a ma élők mindennapi életét bemutató írások.

Munkái

1. Bogács története I-IV. kötet. 1984.
2. Nem üztettünk ki a paradicsomból. A miskolci kertbarát-mozgalmak története. 1984.
3. Emberközvetlen. Interjúk híres emberekkel. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 1996.
4. Irodalmi barangolások Abaújtól-Zemplénig. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 1997.
5. A miskolci Szent Ferenc Kórház évkönyve 1996. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 1997.
6. Nekem nem térkép e táj 1. Barangolás Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 1997.
7. Emberarcok. Interjúk híres Borsodiakkal. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 1998.
8. Egy korty Magyarország. Könyv a borról és a szőlőművelő emberről. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 1998.
9. A miskolci Szent Ferenc Kórház évkönyve 1997. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 1998.
10. Fecsegő demokrácia? Két választás Észak-Magyarországon 1945–47. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 1998.
11. Nekünk Bogács a világ közepe. Hajdu Vinpress (Bogács község önkormányzata megbízásából). Miskolc. 1998.
12. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórház 1958–1998. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 1998.
13. Nekem nem térkép e táj 2. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 1998.
14. Martintelepi álmok. Gyermekkori emlékek. Hajdu-Vinpress. 1999.
15. Házam, hazám Tiszaújíváros. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 1999.
16. A miskolci Szent Ferenc Kórház évkönyve 1998. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 1999.
17. Miskolci gyógyítók. 23 főorvos életútja. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 1999.
18. A miskolci Szent Ferenc Kórház évkönyve 1999. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 2000.
19. A Krónikás fütytye. Kisvárosi napló 1997–2001. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 2001.
20. Embermesék a Berzevizzyből. Egy híres iskola jeles tanárai. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 2001.
21. A miskolci Szent Ferenc Kórház évkönyve 2000. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 2001.
22. Férfiszó és hölgyválasz. Ember(pár) beszédek. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 2001.
23. Borország szíve: Bogács. Antológia / Társszerző. 2001.
24. A miskolci Szent Ferenc Kórház évkönyve 2001. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 2002.
25. Álomidő. Lírai esszék Mezey István rajzaival. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 2002.
26. Új város született. Tiszaszederkény 1951–66. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 2002.
27. Álmodtunk egy új világot. Leninváros – Tiszaújíváros 1990–1991. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 2004.
28. A demokrácia tanulóévei. Tiszaújíváros 1992–1994. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 2004.
29. Kincses földek. Tiszaújíváros 1995–1996. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 2005.
30. Az irigyelt város. Tiszaújíváros 1997–1998. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 2005.
31. Általuk híres e föld. / Társszerző. 2005.
32. Hegyemenetben. Tiszaújíváros 1999–2000. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 2006.

33. Otthon, Európában. Tiszaújváros 2001–2004. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 2006.
34. Az út végén Lenin is eltévedt. Leninváros 1978–1989. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 2007.
35. Regényes Dél-Borsod. Szubjektív útikönyv. Hajdu-Vinpress. Miskolc. 2007.

Irodalom

Szülőföldünk 33. Honismereti ki kicsoda? Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Honismereti Egyesület. Miskolc. 2007 március. 24–25. p.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.
Önéletrajz.

Dr. Barnóczki Attila

Kertészmérnök, növénygenetikus szakmérnök. Egyetemi doktor. 1947-ben született *Disznóshorvát*on (1950-től *Izsófalva*). A Zöldségtermesztő Kutatóintézet Fejlesztési Vállalat Makói Kutatóállomásán volt igazgatóhelyettes. Szakmai tevékenysége során a vöröshagymafajták előállításával, fajtafenntartó nemesítéssel foglalkozott.

Publikációi szakmai folyóiratokban és könyvekben jelennek meg, számtalan előadást tartott és tart.

Munkája

Zöldségtermesztés szabadföldön. Mezőgazda. Bp. 2004.

Irodalom

Természettudományos és műszaki ki kicsoda? I. Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár. Bp. 1986. 40. p.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Fecske Csaba

Költő, publicista. 1948. március 10-én született *Szögligeten*. Családi indítatása nem a legszerencsésebb: édesapja csendőr volt, édesanyja kulák családból származik, ez némiképp meghatározta sorsát. Az általános iskolát Szögligeten végezte, annak befejeztével Miskolcra került, a Gábor Áron Kohó- és Öntőipari Technikumban tette le az érettségit, öntő szakon. Származása és egy rosszul sikerült diákcserny miatt nem jelentkezhetett egyetemre, kis híján kicsapták a középiskolából. Fasisztának minősítették, emiatt egy ideig rendőrségi megfigyelés alatt állt.

Gyerekkorában kezdett verselni. Első versét, A madárijesztő dala címűt, tizennégy éves korában a Szabad Föld közölte, jelent meg verse a Pajtás Újságban is. Még általános iskolás korában megkereste verseivel Weöres Sándort, aki biztatta a további versírára.

1966–1968 között sorkatona volt. 1968-tól 1990-ig a Kohászati Gyárápító Vállalatnál dolgozott különböző beosztásokban. 1990-ben agyembólia következtében féloldala megbénult, és rokkantsági nyugdíjba helyezték.

1973-ban megnősült, két gyermekük született: Hajnalka és Zoltán. Tizenkilenc könyve jelent meg eddig. Sok antológiában jelent meg verse, de az általános iskolák alsó tagozatos tanulói részére készített olvasókönyvekben is találkozhatunk verseivel. Az irodalmi folyóiratok rendszeresen közlik verseit (pl.: Alföld, Hitel, Parnasszus, Partium stb.). Számos versét megzenésítették, amelyek pódiumon, rádióban és televízióban hangzottak el. Versei megjelentek cigányul, románul, spanyolul, olaszul, oroszul és litvánul.

Az Új Holnap Stúdió vezetőjeként fiatal, pályakezdő irodalmárokkal foglalkozik, rendszeresen tart rendhagyó irodalomórákat általános- és középiskolás diákoknak szerte az országban, foglalkozik

óvodásokkal is, megpróbálja a jövő olvasóit kinevelni.

Több irodalmi pályázat díjazottja – Napjaink, Pánsíp, Quasimodo költői verseny, stb. – és a Szabó Lőrinc-díj, Nívó-díj, Alkotói-díj birtokosa. A Magyar Írószövetség, a MAOE, valamint a Széchenyi István Irodalmi és Művészeti Akadémia Miskolci Csoportjának a tagja.

Munkái

Önálló kötetek

1. Arcok holdudvara Versek. Magvető Könyvkiadó. Bp. 1978.
2. Se füle, se farka. Gyerekversek. Móra Könyvkiadó. Bp. 1980.
3. Vakfolt. Versek. B.-A.-Z. Megyei Tanács Művelődésügyi Osztálya és a Magyar Írók Szövetségének Észak-Magyarországi Csoportja. Miskolc. 1987.
4. Holdfényben. Versek. Városi Könyvtár. Edelény. 1992. 70 p. Edelényi Füzetek 6.
5. Tücsökmesék. Mesék. Bíbor Könyvkiadó – Felsőmagyarország Kiadó. Miskolc. 1993.
6. Valami üzenet. Versek. Rím Könyvkiadó. Nyíregyháza. 1994.
7. Hol voltam. Gyerekversek. Felsőmagyarország Kiadó – Új Bekezdés Egyesület. Miskolc. 1996.
8. Majd máshol. Versek. Felsőmagyarország Kiadó. Miskolc. 1998.
9. Kószál „lélekcsóválva” (Fecske Csaba 50 éves) Városi Rendezvények Háza és Könyvtár. Edelény. 1998.
10. A kiskondás. Mesék. Felsőmagyarország Kiadó. Miskolc. 1999.
11. Halpénzen vett világ. Gyerekversek. Felsőmagyarország Kiadó. Miskolc. 2000.
12. Ami lehetne még. Versek. Szépműves Kiadó. Miskolc-Mályi. 2001.
13. Jelölni tüntömet. Versek. Felsőmagyarország Kiadó – Szépiprás Könyvkiadó. Miskolc-Szolnok. 2002.
14. Ami marad: Írások Fecske Csabától és Fecske Csabáról. Művelődési Központ, Könyvtár és Múzeum – Kalász László Társaság. Edelény. 2003. 92 p. Edelényi Füzetek 30.
15. Szárnyak, gyökök. Interjú, napló-versek. Gonda Könyvkiadó. Eger. 2003.

16. Aligai galiba. Gyerekversek. Szépmíves Kiadó. Miskolc-Mályi. 2003.
17. Csalapinta villanytörpék. Mesék. Accordia Könyvkiadó. Bp. 2004.
18. Első életem. Versek. Bíbor Kiadó. Miskolc. 2006.
19. A Sajó-parti város: kamasz város dicséreti. Felsőzsolca [Önkormányzat]. 2007.

Szerkesztett kötetek

1. Megszállni valahol. Válogatott versek / Ormos Gyula, szerk.: F. Cs. Művelődési Központ, Könyvtár és Múzeum – Érc- és Ásványbányászati Múzeum. Edelény – Rudabánya. 2000. Edelényi Füzetek 22.
2. Sós, mint a tenger. Prózák / B. Tóth Lajos, szerk.: F. Cs. Felsőmagyarország Kiadó. Miskolc. 2004.
3. Nehéz hűség. Versek / Akác István, szerk.: F. Cs. Felsőmagyarország Kiadó. Miskolc. 2004.
4. Kulcsra zárt fészek. Versek / Berencsy Sándor, szerk.: F. Cs. Felsőmagyarország Kiadó. Miskolc. 2004.
5. Vénusz, mint anyóka. Könyvkritikák / Horpácsi Sándor, szerk.: F. Cs. Felsőmagyarország Kiadó. Miskolc. 2005.
6. Mindennél tovább. Versek / Mándoki György, szerk.: F. Cs. Felsőmagyarország Kiadó. Miskolc. 2005.
7. Otthon lenni: Borsodi Gyula, Hargittay Attila, Kemény Gyula és Páhi Péter versei / Szerk.: F. Cs. Felsőmagyarország Kiadó. Miskolc. 2006.
8. Úton felahová: az Új Holnap Stúdió antológiája. Szerk.: F. Cs. Bíbor Kiadó. Miskolc. 2007.

Irodalom

Kortárs magyar írók kislexikona 1959–1988. Magvető Könyvkiadó. Bp. 1989. 112. p.
 Új Magyar Irodalmi Lexikon A-Gy. Akadémiai Kiadó. Bp. 2000. 2. jav., bőv. kiadás. 611. p.
 MTI Ki kicsoda? CD-ROM. 2006.
 www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Csirmazné Cservényák Ilona

Könyvtáros, helytörténeti kutató.

1948. április 11-én született **Rakacán**. A debreceni Svetits Mátyás Katolikus Leánygimnáziumban érettségizett, majd a debreceni Tanítóképző Főiskolán szerzett diplomát.

A rakacai körzeti könyvtárban dolgozott 1968 és 1974 között. 1974-től a mezőkövesdi Városi Könyvtár munkatársa, igazgatója. Helytörténet kutatásainak fő témája Mezőkövesd, valamint Rakaca és környéke.

Az alábbi szervezetekben hasznosítja tudását, tapasztalatait: Matyóföldi Alkotók és Művészpártoló Egyesülete (vezetőségi tag), Mezőkövesdi Városszépítő és Városvédő Egyesület (vezetőségi tag), Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Honismereti Egyesület (vezetőségi tag), Informatikai és Könyvtári Szövetség Városi tagozat (elnök), Magyar Könyvtárosok Egyesülete Helyismereti szekció (alapító tag), Magyar Comenius Társa-

ság Borsod-Abaúj-Zemplén megyei művelődés- és neveléstörténeti kutatócsoportja (titkár).

Rendszeresen jelennek meg írásai a helyi újságokban és periodikákban. A Művelődés és Pedagógia című periodika szerkesztőbizottságának tagja.

Munkáját a Szocialista Kultúráért kitüntetéssel ismerték el 1976-ban.

Munkái

1. Mezőkövesd és vidéke: válogatott honismereti bibliográfia. / Ongainé Juhász Mónikával. Mezőkövesd Város Önkormányzata – Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Múzeumi Igazgatóság. Mezőkövesd – Miskolc. 2005.
2. Mezőkövesd / Társszerzőkkel. Mezőkövesd Város Önkormányzata. Mezőkövesd. 2005.

Irodalom

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Önéletrajz.

Szablyár Péter

Geológus, kohómérnök, barlangkutató, helytörténeti kutató. Budapesten született 1948. július 13-án. Középiskolai tanulmányait a budapesti Szabó József Geológiai Technikumban végezte, majd a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen (ma Miskolci Egyetem) szerzett kohómérnöki diplomát.

Már középiskolás korában bekapcsolódott a barlangkutatásba. Technikumi nyári gyakorlatait az ÉKME Jósvafői Karsztkutató Állomásán töltötte, ahol egyidejűleg a Baradla-barlangban is dolgozott barlangi túravezetőként.

1989-ig az alumíniumiparban dolgozott különböző beosztásokban: tervező mérnökként több nagy beruházás létesít-

ményi főmérnöke volt. Munkahelyét jogutód nélkül felszámolták, ettől kezdve önálló vállalkozóként dolgozik.

1994-ben **Jósvafőn** tájházat alapított, melyet azóta is fokozatosan fejleszt. 2007-ben a tájház megkapta a múzeumi működési engedélyt.

1999–2001 között több megyei tájházi találkozót szervezett, s ezeken merült fel egy országos szervezet, egyesület életre hívása. 2002 novemberében alakult meg a Magyarországi Tájházak Szövetsége, melynek azóta is ügyvezető elnöke.

Az írás mindig fontos szerepet töltött be az életében. Több száz publikációja jelent meg főként a Bányászati és Kohászati Lapokban, a Karszt és Barlangban, az Élet és Tudományban, a Föld és Égben, a Búvárban, a Borsodi Gazdasági Életben.

1994-től szerkesztője és részben szerzője a Jósvafői Helytörténeti Füzeteknek, 2003-tól pedig szerkesztője a Tájházi Hírlevélnek, amely a Magyarországi Tájházak Szövetségének negyedévenként megjelenő kiadványa.

Két leánya van, az egyik festőművész, a másik újságíró.

Munkái

1. Emlékkönyv a volt Szabó József Geológiai Technikum 1990. Március 15-i iskolatalálkozójára / Összeáll.: Sz. P. Bp. 1990.
2. Kossuth-emléknapok Kossuth Lajos születésének 190. évfordulója alkalmából: Aggtelek-Jósvafő, 1992. Szeptember 18–20. Az 1992. Szeptember 19-i emlékülés előadásai. / Szerk.: Sz. P. Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat. Bp. 1992.
3. Ajánlás a budai Rózsadomb és környéke termálkarsztja világörökség-listára történő felterjesztéséhez / Szerk. többekkel. Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat. Budapest. 1993.
4. Budapest, cave-capital / Társszerzőkkel. Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat. Budapest. 1998.
5. A 40 éves Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat történetének dokumentumai / Szerk. többekkel. Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat. Bp. 1998.
6. Jósvafő: település a világörökséggé nyilvánított barlangok kapujában / Társszerzőkkel. Aggteleki Nemzeti Park. Jósvafő. 1999.
7. Jósvafő: település a források és barlangok völgyében. Jósvafő. 2000.
8. Föld alatti Buda. Városháza Kiadó. Bp. 2001.
9. Föld alatti Pest. Városháza Kiadó. Bp. 2001.
10. Bölcsőtől a koporsóig...: írásaim jósvafői kicsiknek és nagyoknak, élőknek és holtaknak... Színlő Kft. Jósvafő. 2003.
11. 10 éves a Fémszövetség: a 2004. december 2-i apci jubileumi szakmai nap előadásai / Szerk.: Sz. P. Fémszövetség. Bp. 2005.
12. Föld alatti Magyarország. Panoráma Könyvkiadó. Bp. 2004. 2. kiad. 2005.
13. Toronymagasan (a mi Budapestünk) Városháza Kiadó. Bp. 2007.

Irodalom

Szülőföldünk 33. 2007. március. Honismereti ki kicsoda. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Honismereti Egyesület. Miskolc. 63. p.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.
Önéletrajz.

Zsirosné dr. Jobbágy Mária

Tanár, egyetemi adjunktus. 1948. szeptember 5-én született *Múcsonyban*. Az *Edelényi* Gimnázium elvégzését követően az Eötvös Loránd Tudományegyetem orosz-történelem szakán szerzett diplomát. 1972. augusztus 1-jétől dolgozik a Miskolci Egyetemen, 1987-ig az egyetem Vegyipari Automatizálási Főiskolai Karán, Kazincbarcikán; majd a főiskola megszűnése után az anyaintézményhez került Miskolcra, ahol jelenleg is orosz nyelvet oktat.

1985-ben egyetemi doktorátust szerzett az orosz nyelvoktatás szakmódszertanából. 1987-ben házasságot kötött Zsiros Miron jugoszláv újságíróval, aki tanító-jogász-közgazdász végzettséggel rendelkezik. 1988-ban megszületett gyermekük, Annamária. Kazincbarcikán laknak. Férje, aki már nyugdíjas, és nemcsak újságíró, kutatja népe, a ruszinok történelmét és publikál. Többkötetes szerző, legnagyobb munkája „A Bács-Szerémi ruszinok odahaza és a nagyvilágban 1750–1991”. Leányuk gyermekverseket ír, első kötete 1999-ben jelent meg Virágok címmel.

Munkái

1. Nyelvtani kiegészítő. Jegyzet. Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem, Vegyipari Automatizálási Kar. Kazincbarcika. 1973.
2. Orosz jegyzet / Komjáthy Bélával. Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem, Vegyipari Automatizálási Kar. Kazincbarcika. 1973.
3. Orosz nyelvi gyakorlatok. Tankönyvkiadó. Bp. 1977.
4. Szakszöveg-gyűjtemény. Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem, Vegyipari Automatizálási Kar. Kazincbarcika. 1981.
5. Fordítástechnika: Az igeneves szerkezetek és a szenvedő szerkezet fordítása oroszról magyarra. Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem, Vegyipari Automatizálási Kar. Kazincbarcika. 1981.
6. Orosz nyelvi társalgás / Rudó Edittel. Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Intézet. Miskolc. 1995.
7. Élő Felföld: Demográfiai-etnográfiai útleírás / Zsiros Miron, ford.: Zsirosné Jobbágy Mária. Magyarországi Ruszinok Szervezete. Bp. 1996.
8. Vitajce u nasz! / Ismerjenek meg minket! 15 bács-szerémi ruszin nyelvlecke. Bessenyei György Tanárképző Főiskola Ukrán és Ruszin Filológiai Tanszék. Nyíregyháza. 1998.

Irodalom

Izsó Miklós Gimnázium–30. Emlékkönyv. Edelény. 1993. 23–33. p.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.
Önéletrajz.

Szóke Lajos

Költő. 1948. szeptember 19-én született Nagybarcán. 1953-tól már *Alberttelepen* (ma *Múcsony* része) nevelkedett, ahol az édesapja bányásként dolgozott. Itt járt általános iskolába, majd Kazincbarcikán szerzett bizonyítványt a kor divatos vegyész szakmájából, és itt is érettségizett. Egész életét a Borsodi Vegyi Kombinát (ma Borsodchem) határozta meg, ahol munkaüggyiként dolgozott 2006 decemberi nyugdíjazásáig.

1970-ben *Kurtyánba* költözött, mert oda nősült, majd Berentén kapott lakást a gyártól és máig ott él.

Huszonhárom éves volt, amikor első verse megjelent a miskolci Napjaink című folyóiratban, majd sok más napilap és irodalmi folyóirat jelentette meg verseit. Több országos irodalmi pályázatot is nyert verseivel. Főként üzemi újságok külsős munkatársaként is dolgozott. Legújabb verseskötete megszerkesztve kiadásra vár.

Munkái

1. Hétköznapi csöndje. Versek. Borsodi Vegyi Kombinát. Kazincbarcika. 1978. 58 p.
2. Múltam palatáblájáról. Versek. Barcikai Közélet Kft. Kazincbarcika. 1998.
3. A szerelem utcasarkain. Versek. Magánkiadás. Berente. 2002. 110 p.
4. Vázlatok és helytörténeti leírások Berentéről. Berente Község Önkormányzata. Berente. 2004. 253 p. ill.

Irodalom

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.
Önéletrajz.

Dr. Matesz Klára, PhD.

Orvos, egyetemi tanár, az MTA doktora. 1949. július 7-én született *Borsodszirák*on. A Debreceni Orvostudományi Egyetemen végzett 1973-ban, ugyanott habilitált 1995-ben. Külföldi tanulmányúton vett részt Amszterdamban.

1973-tól a Debreceni Orvostudományi Egyetem (ma Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum: De OEC) Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézetében dolgozik, 1996-tól egyetemi tanár, 2004-től tanszékvezető egyetemi tanár a Fogorvosi Anatómiai Intézetben.

Tudományos érdeklődési területe a központi idegrendszer motoros és érző működése. Az orvostudományok kandidátusa (az értekezés címe: Az agyidegek motoros és érző magjainak szerkezete békában és patkányban, 1984). Kandidatúráját átminősítették PhD fokozattá. 2004-től a Magyar Tudományos Akadémia doktora (az értekezés címe: Az agytörzs motoros magjainak és vestibulocochlearis központjainak szerkezete békán, gyíkon és patkányon).

Több tudományos társaság tagja: Magyar Anatómus Társaság (vezetőségi tag), Magyar Idegtudományi Társaság, Magyar Elektronmikroszkópos Társaság, Magyar Biológiai Társaság, Federation of European Neuroscience, International Brain Research Organization.

Munkáját kitüntetésekkel és ösztöndíjakkal ismerték el: Felsőoktatási Tanulmányi Érdemérem (1973), „Sub auspiciis rei publicae popularis” (1974), Lenhossék-díj (1979), Kiváló Munkáért (1986), DOTE Kiváló Oktatója (1995), Széchenyi Professzori Ösztöndíj (1997–2001), az Év oktatója (hallgatói szavazatok alapján: 1998, 1999, 2001, 2004), Mestertanár kitüntetés és Fáy András-díj tudományos diákköri hallgatók témavezetéséért (2001), Öveges József Ösztöndíj (2006).

Publikációi hazai és külföldi szaklapokban és könyvekben jelennek meg. Rendszeresen részt vesz szakmai kongresszusokon

Munkái

1. Funkcionális neuroanatómia. Egyetemi jegyzet. Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum. Debrecen. 2004.
2. Anatómia.. Egyetemi jegyzet / Társszerzőkkel. Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum. Debrecen. 2005.

Irodalom

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.
Önéletrajz.

Dr. Darai Lajos Mihály, PhD.

Filozófus, főiskolai tanár. 1951. szeptember 29-én született *Hangácson*. Az általános iskolát szülőfalujában végezte, majd az Esztergomi Temesvári Pelbárt Ferences Gimnáziumban érettségizett. Utána két évig sorkatona volt, kimondottan azért nem egy évig, mert hittudományi főiskolára jelentkezett Egerbe. Leszerelése után az Egri Hittudományi Főiskolán nem egészen két félévig folytatott teológiai tanulmányokat. Abba hagyta tanulmányait, mivel „a ferences virtust is tükröző elképzelései mellé a hit modernizálására a második vatikáni zsinat szellemében, nem tudta megnyerni spirituális előljárója támogatását”. Még egy ideig Egerben élt, majd Budapestre költözött. Miközben fizikai munkákból tartotta el magát és rakodómunkásként bejárta az egyes kerületek szinte minden zeg-zugát, ismerkedett a világváros szellemi életével. Könyvtárakat látogatott, hétvégeken fél tucat művészfilmet is megnézett, pótlándó a lemaradását. Fiatal írókkal, költőkkel barátkozott, közben nyelvtanfolyamra, táncházba járt, valamint készült az egyetemi felvételire. Vakmerően az ötvenszeres túljelentkezést mutató filozófia szakra jelentkezett, ahová felvették.

1979-ben végzett az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán, magyar nyelv és irodalom – filozófia tanári szakon.

1979–1995 között a Budapesti Műszaki Egyetem Társadalom- és Természettudományi Kara Filozófia Tanszékén előbb tudományos továbbképzési osztályvezető, majd tanársegéd és egyetemi adjunktus volt. 1996-tól 1997-ig a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kara Filozófia Tanszéke egyetemi docense, művelődéstörténeti csoportvezető volt. A tanszéken működő MTA által támogatott kutatócsoport alapító tagja. Részt vett a GATE Vezetéstudományi Tanszéke által szervezett humán erőforrás menedzser főiskolai szak távoktatási munkájában. 1996-tól a székesfehérvári Kodolányi János Főiskolán előbb óraadó, majd 1997. augusztus 15-től főiskolai tanár.

1985-ben doktorált, 1995-ben a filozófiai tudományok kandidátusa lett.

Tagja a Magyar Filozófiai Társaságnak, a Magyar Pedagógiai Társaságnak, a Magyar Politikatudományi Társaságnak, a Magyar Tudományos Akadémia Filozófia Bizottságának, a Magyar Akkreditációs Bizottság Filozófia Bizottságának, és titkára a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Tudományos Tanácsának.

Írásai szakmai folyóiratokban és könyvekben jelennek meg, rendszeres előadója különböző konferenciáknak.

Munkái

1. Karl Popper. Kossuth. Bp. 1981.
2. Ökoesszimizmus – technooptimizmus és korunk globális problémái / Görög Tiborral. Művelődési Minisztérium Marxizmus-Leninizmus Oktatási Főosztálya. Bp. 1984.
3. A magyar felvilágosodás és osztrák, német kapcsolatai / Szerk.: D. L. M. Gödöllői Agrártudományi Egyetem. Gödöllő. 1995.
4. Filozófia és kultúrtörténet. Gödöllői Agrártudományi Egyetem. Gödöllő. 1996.
5. Megismerés, történelem, politika: válogatott írások és előadások / Karl R. Popper, ford. és az utószót írta: D. L. M. AduPrint. Bp. 1997.
6. Filozófiatörténet. Egyetemi jegyzet. Kodolányi János Főiskola. Székesfehérvár. 2001.
7. Búvárlat a kor ütőerében: magyar és egyetemes tanulmányok. Kodolányi János Főiskola. Székesfehérvár. 2002.
8. Magyar folytonosság a Kárpát-medencében, avagy Kőkori eredetünk és a sejtí tulajdonság-örökítő kutatás / Cser Ferencce. Frig. Pilisszentiván. 2005.
9. A filozófia kultúrtörténete. Kodolányi János Főiskola. Székesfehérvár. 2006.

Irodalom

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja
Életrajza a „Szebb Jövőért” Társaság honlapján.

Lojkó Lakatos József

Költő, író, színházi és filmrendező.

1951-ben született **Boldván**. Cigánytelepen nőtt fel. **Edelényben** érettségizett. Eredeti foglalkozása pedagógus, Sárospatakon, a Comenius Tanítóképző Főiskolán végzett. 1974-től az első budapesti cigány iskolában tanított. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem magyar-pszichológia szakán is diplomát szerzett. Ezt követően Várkonyi Zoltán javaslatára a Színház- és Filmművészeti Főiskolára felvételizett sikerrel, a filmrendezői szakra. Fábri Zoltán növendéke volt. 1979-ben vehette át rendezői diplomáját. A Mafilm alkalmazottja lett, Fábri asszisztenseként dolgozott. Ő rendezte egyebek mellett Papp Károly: A nyolcadik stáció című művét, valamint Garcia Lorca: Bernarda háza tévéadaptációját, a Rágalmak iskoláját és a Tizenkilenc késszúrást. Jelentősebb filmjei: A táltos fiú, A nyolcadik stáció, Elfelejtett holtak.

Versekkel, novellákkal az 1970-es években különböző antológiákban és folyóiratokban (Élet és Irodalom, Napjaink, Tiszatáj, stb.) jelentkezett. 1984-ben megalapítója és azóta vezetője a Harlekin Gyermekszínháznak. Műveiből a következő antológiák közöltek válogatást: Tiszta szívvel (1979); Fekete korall (1981); Egyszer karolj át egy fát! (1986).

Irodalom

HEGEDŰS Sándor – VARGA Ilona: Irodalmi szöveggyűjtemény: Válogatás a kortárs cigány irodalom alkotóinak írásaiból a középiskolák számára. Konsept-H Kiadó. Piliscsaba. 1998.

HEGEDŰS Sándor: Cigány irodalmi kislexikon. Konsept-H Kiadó. Piliscsaba. 2000. 56–57. p.
MTI Ki kicsoda? CD-ROM. Bp. 2006.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Sallai Ferenc

Környezetvédelmi szakmérnök, szakíró. 1951. október 12-én született *Dobó-délen*. A családja mindig *Szendrőben* élt, s az általános iskolát is itt végezte el. Az *edelényi* gimnáziumban érettségizett, és itt „fertőződött” meg az irodalommal. Negyedikes diákként jelentek meg első versei a Borsodi Bányászban. Az irodalmi indíttatás ellenére a szarvasi főiskolára jelentkezett. A Debreceni Agrártudományi Egyetem Öntözéses-Meliorációs Főiskolai Karán öntözéses-meliorációs üzemmérnökként végzett 1973-ban. Később a Budapesti Műszaki Egyetemen környezetvédelmi szakmérnöki diplomát szerzett.

A főiskolát követően az Észak-Magyarországi Vízügyi Igazgatóságon helyezkedett el. Itt rövid ideig vízgazdálkodással foglalkozott, majd Vezse Sándor igazgató, a vízügy egyik köztisztviselőnek örvendő vezetője mellett műszaki titkári teendőket látott el. Néhány év után visszatért a szakmához, a vízügyben akkor fiatal szakterületnek számító vízminőség-védelemmel kezdett foglalkozni. Nagy helyismeretet, tapasztalatot és szakmai jártasságot szerzett, melyet később a környezetvédelmi munka során is jól kamatoztatott.

A nyolcvanas évek elején jelentős feladat volt az ipari üzemek üzemi vízgazdálkodási rendszerének korszerűsítése, a kárelhárítás megszervezése. A feladatot sikeresen oldotta meg, s több mint száz ipari üzem készítette el és nyújtotta be elfogadásra a kárelhárítási tervét. Az 1986-os svájci SANDOZ vegyi üzemben történt tüzesetet követő Rajna-szennyezésből okulva a hazai nagy ve-

gyi üzemek kárelhárítási terveit is át kellett dolgozni. A megyében ennek elkészítésében ugyancsak fontos szerepet vállalt. A hatósági felügyeleti ellenőrzés mellett tevékenységének egyik fő területe a vízminőségi kárelhárítás volt. Csaknem valamennyi nagyobb rendkívüli szennyezés elleni védekezésben részt vett. Az észak-magyarországi vízfolyások rendkívüli szennyezéseiről negyven évre visszamenőleg rendelkezik adatokkal.

Ma is első munkahelyén dolgozik, bár amikor 1991-ben a környezetvédelem és a vízügy szétvált, a szakmát követve a frissen alakult Észak-Magyarországi Környezetvédelmi Felügyelőséghez került. Az új szervezet szakmai tekintélyének megteremtéséért, arculatának kialakításáért igyekezett minél többet tenni. 1999-ben pályázati úton elnyerte a vízvédelmi osztály vezetését, majd 2000–2004 között műszaki igazgatóhelyettesként a két megyére kiterjedő hatóság szakmai irányításáért volt felelős.

Fontos szakmai feladatnak tekintette a felszíni vízfolyások vízminőségi állapotértékelését, az elmúlt negyven év változásainak elemzését, feldolgozását. Különösen a Sajó vizsgálatát és bemutatását tartotta fontosnak, amely ma is állatorvosi lónak számít, hiszen a szocialista iparosítás áldozatául esett folyó a rövidlátó gondolkodás következményeinek minden tünetét magán viseli, s tetszhalott állapotából ébredve (akárcsak egész Kelet-Európa) ma újra élővíz, egyre gyarapodó halállománnyal.

A Tisza hét évvel ezelőtti cianid- és nehézfém szennyezése újabb megmérettetés volt számára. Hasonló, a teljes hazai Tisza-szakaszra kiterjedő, tömeges halpusztulással járó szennyezésre, ökológiai katasztrófára eddig még soha nem volt példa. A Vízvédelmi osztály vezetőjeként munkatársaival kifogástalanul oldották meg a feladatot, mely több hónapon keresztül jelentős többletmunkával járt, miközben a napi hatósági feladatot is ellátták. A Tisza cianid-szennyezése címmel 2000 májusában előadást tartott a Magyar Tudományos Akadémián és más szakmai fórumokon, és számos szakcikket írt. A cianid-szennyezés elhárításában és a Tisza revitalizációjában kifejtett munkáért miniszteri elismerést, Környezetünkért plakettet vehetett át a Környezetvédelmi Világnap alkalmából.

Meggyőződéssel vallja, hogy a környezetvédelem alapvetően erkölcsi, etikai kérdés, ezen a területen csak hittel, teljes odaadással végzett munka hozhat eredményt. Ezért is szerkeszti immár tizenhetedik éve az Új Kör-Kép című lapot, éveken át volt a Felügyelőség sajtófőnöke, segíti az óvodák, általános és középiskolák környezeti nevelési, oktatási és szemléletformálási munkáját, tanít meghívott előadóként csaknem egy évtizede a Miskolci Egyetem Hidrogeológiai-Mérnökgeológiai Tanszékén.

A közeljövőben Vízgazdálkodás-Vízvédelem címmel egyetemi jegyzet jelenik meg, amely megírásában társszerzőként más kiváló szakember mellett oroszlánrészt vállalt. Megtiszteltetés volt számára, hogy dr. Frisnyák Sándor professzor felkérte a Bodroghözről írt monográfiájában, A Bodroghöz környe-

zeti állapota és környezetvédelmének sajátosságai című fejezet megírására. A könyv a közeljövőben jelenik meg.

Hobbija az irodalom, mintegy negyven verse jelent meg a nyolcvanas évek közepéig napilapokban, folyóiratokban, periodikákban.

Feleségével Miskolcon él. Leányuk a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetemen szerzett jogi diplomát, és öt éve a környezetvédelmi szakminisztériumban dolgozik, ahol a nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozik.

Szakmai írásai az Új Kör-Kép című, az Észak-Magyarországi Környezetvédelmi Felügyelőség által kiadott folyóiratban jelennek meg.

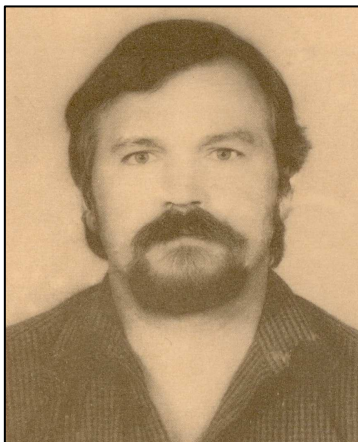
Versei

11 verse az Izsó Miklós Gimnázium – 30. Edelény. 1993. c. Emlékönyvben. 48–54. p.

Irodalom

Önéletrajz.

György Horváth László

Református lelkész, író. 1951. október 23-án született Marosvásárhelyen. Iskoláit szülővárosában, a Bolyai Farkas Liceumban végezte, majd Kolozsvárra került teológiai hallgatónak. Itt jelentek meg első írásai az akkori Utunk, az Igaz Szó és az Ifjűmunkás című lapokban. 1988-ban családjával áttelepült Magyarországra és *Komjátiban* telepedett le. 1994-ig lakóhelye és a környező települések, *Bódvászilas*, *Tornanádaska*, *Hidvégardó*, *Bódvalenke*, *Tornaszentjakab*, *Becskeháza*, *Debréte* református lelkésze volt. Tiszadorogmára költöztek, de szolgált a Kárpátalján és Amerikában is.

Munkái

1. Eljegyzés: történeti dráma. Városi Könyvtár. Edelény. 1993.
2. Úgy szép a szó / Balogh Andreával. Felsőmagyarország Kiadó. Miskolc. 1993.
3. Torna tanúja Becskeháza. Inter-Business. Becskeháza. 1995.
4. Királyfalvi Nagyhegy alatt. Foton (Fót) 1995.
5. Drámák. Kárpátaljai Református Egyház. Beregszász. 1998.
6. A Hömlöc lábánál: Salánk, Feketepatak és Verbóc történetéből / Lajos Mihállyal. Intermix. Ungvár-Bp. 1998.
7. Via dolorosa. Versek. Lux Kiadó. Bp. 1999.
8. Avas, te gyönyörű szemét-domb. Dráma 3 felvonásban. Szépmíves Kiadó. Mályi. 2002.
9. Tüztánc. Drámái várjáték. St. Apostol Könyv és Lapkiadó. Putnok. 2005.

Irodalom

LAKI-LUKÁCS László: Paptermő Bódva-völgy. In: Tanulmányok a Bódva völgye múltjából. Gömri Múzeum és Baráti Köre. Putnok. 1999. 591. p.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Hadobás Sándor

Muzeológus, művelődésszervező, könyv- és folyóirat-szerkesztő. 1951.

október 30-án született *Disznóshorvát-Ormospusztán* (ma *Izsófalva, Ormosbánya*). Általános iskolai és gimnáziumi tanulmányait szülőhelyén végezte, Budapesten szerzett felsőfokú képesítést. 1976-

tól a rudabányai Érc- és Ásványbányászati Múzeum munkatársa, 1992-től az izsófalvi Izsó Miklós Művelődési Ház, Könyvtár és Emlékház igazgatója, mellékállásban pedig a 2006 óta Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bányászattörténeti Múzeumnak nevezett *rudabányai* intézményt is vezeti. 1984 óta jelennek meg cikkei, tanulmányai (Észak-Magyarország, Föld és Ég, Természet Világa, Karszt és Barlang, Meteor stb.) és könyvei különböző témakörökben (honismeret, bányászat-, tudomány- és művelődéstörténet stb.) Két folyóirat (Bányászattörténeti Közlemények, Új Hegyvidék) szerkesztője. 1998 óta irányítja az Érc- és Ásványbányászati Múzeum Alapítvány kiadói tevékenységét, melynek keretében eddig több mint 30 könyvet szerkesztett, közülük többhöz utószót és jegyzeteket is írt. Több társadalmi és tudományos szervezet tagja, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Rudabányai Helyi Szervezetének elnöke. Kitüntetései: Közművelődésért Díj (1998), Rudabánya Díszpolgára (2005), Szent Borbála Érem (2006).

Munkái

1. Aggtelek és környéke honismereti irodalma. Érc- és Ásványbányászati Múzeum. Rudabánya. 1984.
2. Izsó Miklós. Bibliográfia. Művelődési Ház és Könyvtár. Izsófalva. 1994.
3. Hell Miksa és Sajnovics János. Bibliográfia. Érc- és Ásványbányászati Múzeum. Rudabánya. 1996.
4. A rudabányai hominoida-leletek bibliográfiája. Budapest–Rudabánya. 1996.
5. Gazdaságfejlesztési kezdeményezés a Ruda és a Szuha völgye kistérségében / Szerk. többekkel. Szuhavölgyi Bányászlatka Települések Önkormányzatainak Szövetsége. Szuhakálló. 1999.
6. Hagyományos nyíltlángú bányaműcsesek Magyarországon / Szemán Attila, szerk.: H. S. Érc- és Ásványbányászati Múzeum. Rudabánya. 1999. Érc- és Ásványbányászati Múzeumi Füzetek 19.

7. Építészeti emlékek. Az Aggteleki Nemzeti Park és környéke kultúrtörténeti emlékei I. / Fotó: Borzsák Péter. Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság. Jósvafő. 2000.
8. Gvadányi József. Bibliográfia / Viktor Gyulával. Érc- és Ásványbányászati Múzeum. Rudabánya. 2000. Érc- és Ásványbányászati Múzeumi Füzetek 21.
9. Magyarországi bányászmondák / Hála József, Langraf Ildikó, szerk.: H. S. Érc- és Ásványbányászati Múzeum. Rudabánya. 2001. Érc- és Ásványbányászati Múzeumi Füzetek 24–25.
10. Rudabánya ásványai / Szakáll Sándor, az I. fejezetet írta: H. S. Kőország. Bp. 2001.
11. A természet a néphitben, tekintettel a dobsinai babonákra és népmondákra / Szojka Gyula, szerk. és a függelékét írta: H. S. Érc- és Ásványbányászati Múzeum. Rudabánya. 2002. Érc- és Ásványbányászati Múzeumi Füzetek 26.
12. Szintes szállítás a magyarországi ércbányászatban a kezdetektől a 19. század derekáig / Szemán Attila, szerk.: H. S. Érc- és Ásványbányászati Múzeum. Rudabánya. 2003. Érc- és Ásványbányászati Múzeumi Füzetek 27.
13. Gömör megye bányaipara, 1867 / Volny József, szerk. és a függelékét írta: H. S. Érc- és Ásványbányászati Múzeum. Rudabánya. 2003. Érc- és Ásványbányászati Múzeumi Füzetek 29.
14. A bánya- és vasipar története Dobsinán (1880) / Mikulík József, szerk. és a függelékét összeáll.: H. S. Érc- és Ásványbányászati Múzeum. Rudabánya. 2003.
15. A szepesi bányavidék természeti viszonyai és bányászata / Hajnóci R. József, szerk. és az utószót írta: H. S. Érc- és Ásványbányászati Múzeum. Rudabánya. 2003.
16. A szülőföld vonzásában: válogatott írások. MKKM – ÉÁM. Edelény-Rudabánya, 2003. 121 p. Edelényi Füzetek 31.
17. Benkő Ferenc egyetemjárása. Tanulmány és Benkő Ferenc peregrinációs albuma / Hubbes Éva, szerk.: H. S. Érc- és Ásványbányászati Múzeum. Rudabánya. 2004.
18. Adalékok az aranyosás történetéhez és technikájához / Uzsocki András, szerk.: H. S. Érc- és Ásványbányászati Múzeum. Rudabánya. 2004. Érc- és Ásványbányászati Múzeumi Füzetek 31.
19. Nyelvi adatok a délszepesi és dobsinai német nép településtörténetéhez / Lux Gyula, szerk. és a függelékét írta: H. S. Érc- és Ásványbányászati Múzeum. Rudabánya. 2004. Érc- és Ásványbányászati Múzeumi Füzetek 32.
20. Gvadányi József / Pintér Jenő, sajtó alá rend., szerk., utószóval és bibliográfiával kieg.: H. S. Érc- és Ásványbányászati Múzeum. Rudabánya. 2005.
21. Az alsó-magyarországi ércművelésről / Kacs Kovács Lajos, szerk.: H. S., a bev. tanulmányt írta: Tóth Álmos. Érc- és Ásványbányászati Múzeum. Rudabánya. 2005.
22. Mozaikok Izsófalva múltjából / Összeáll., szerk.: Izsófalva Nagyközség Önkormányzata. Izsófalva. 2005.
23. Szemelvények a középkori montanisztika magyarországi történetének írott forrásaiból, 1000–1526 / Izsó István, szerk.: H. S. Érc- és Ásványbányászati Múzeum. Rudabánya. 2006.
24. Szénbányászat Izsófalván: Tények, képek, hagyományok / Összeáll., szerk.: H. S. Izsó Miklós Általános Iskola és Izsó Miklós Művelődési Ház, Könyvtár és Emlékház. Izsófalva. 2006.
25. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bányásztörténeti Múzeum / Társzerzőkkel, szerk.: H. S. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Múzeumi Igazgatóság. Miskolc. 2006.
26. Tanulmányok a kohászat magyarországi történetéből / Vastagh Gábor, szerk. és a bibliográfiát összeáll.: H. S. Érc- és Ásványbányászati Múzeum Alapítvány. Rudabánya. 2007.

Irodalom

HADOBÁS Pál: Az Edelényi Füzetek 1987–2006. Művelődési Központ, Könyvtár és Múzeum. Edelény. 2006. Edelényi Füzetek 36. 66. p.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.
 Önéletrajz.

Töltéssy Zoltán

Középiskolai angol nyelvtanár, könyvtáros, helytörténeti kutató. Budapesten született 1952. május 21-én. Tizennyolc éves koráig élt a fővárosban. 1970-ben érettségizett a csepeli Jedlik Ányos Gimnáziumban. Érettségi után előfelvételi sorakatonai szolgálaton volt egy évig. 1975-ben szerzett tanári diplomát angol-magyar szakon az egri Ho Si Minh Tanárképző Főiskolán. 1984-ben könyvtárosi diplomát szerzett a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskolán. 1998-ban angol szakon nyelvész diplomát szerzett a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen.

1975–1976-ban az egri Bródy Sándor Megyei Könyvtárban dolgozott. Az egri Főegyházmegyei Könyvtárban (Iványi Sándor segítségével) és az egri megyei könyvtárban tanulta meg a kutatás módszertanát. Ebből a kincsből gazdálkodik mind a mai napig.

1976-ban feleségével, Szabari Ceciliával együtt munkát, lakást kaptak **Boldván**. Azóta itt élnek és rabjai a Cserehátnak.

1992-ig a helyi általános iskolában tanított, előbb magyar nyelvet és irodalmat, majd angolt. 1992-től 2004-ig a Miskolci Bölcsész Egyesületnél oktatott angol irodalmat. 2004-től a Miskolci Egyetem Angol Tanszékén oktat angol nyelvészetet.

Írásai különböző folyóiratokban és periodikákban jelennek meg.

Munkái

1. Boldva történeti kronológiája. Polgármesteri Hivatal. Boldva. 2000.
2. Boldva történeti kronológiája: kezdetektől a millenniumi év zárásáig. Polgármesteri Hivatal. Boldva. 2001.
3. Style sheet for presenting a thesis. Oktatási segédanyag. Miskolci Bölcsész Egyesület. Miskolc. 2002.
4. Articulation. Oktatási segédanyag. Miskolci Bölcsész Egyesület. Miskolc. 2004.
5. A Halotti Beszéd és Könyörgés korai közlései: szövegek betűhív átrírásban és értelmezések, 1770–1849. Miskolci Egyetem. Miskolc-Boldva. 2007.

Irodalom

Önéletrajz.

Dr. Fazekas Gábor Béla, PhD

Matematikus, egyetemi docens, tudományos kutató. 1952. június 9-én született *Szakácsiban*. Szakmai érdeklődése a matematika iránt gimnazista éveiből való. 1966 és 1970 között az *Edelényi* Gimnázium diákjaként lelkes megoldója volt a Középiskolai Matematikai Lapoknak. 1971-től 1976-ig a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Természettudományi Karának matematika szakos hallgatója volt. 1974-ben vendéghallgatóként egy szemesztert az NDK-ban, a Rostocki Egyetemen töltött. 1976-ban kitüntetéses matematikus diplomát szerzett. 1976-tól 1991-ig a debreceni Kossuth La-

jós Tudományegyetem Számítástudományi Tanszékén dolgozott, 1981-ig tudományos segédmunkatársként, később munkatársként. 1981-ben az Elnöki Tanács képviselőjének jelenlétében „*Promotione Sub Auspiciis Rei Publicae Popularis*” (aranygyűrűs kitüntetéses) természettudományi doktorrá avatták. 1983 és 1988 között Buzási Károly algebrai-kódelméleti kutatócsoportjának is aktív tagja volt. 1988-ban levelező tudományos továbbképzési ösztöndíjat kapott a moszkvai Információtovábbítási Problémák Intézetébe (IPPI), ahol 1989–1990-ben sikeres (kandidátusi) szakmai vizsgát tett az „informatika elméleti alapjai” témából, valamint orosz nyelvből és filozófiából. 1991-ben a KLTE Alkalmazott Informatika Tanszékére, majd 1994-től újabb szervezeti átalakulások után az Információ-technológia Tanszékre került tudományos munkatársnak.

1993-ban egy TEMPUS projekt keretében tízhetes tanulmányúton vett részt a Paderborni Egyetemen Németországban. 1995 tavaszán a KLTE Doktori Tanácsa odaítélte neki a PhD tudományos fokozatot. 1995 őszén kéthónapos vendégprofesszori meghívást kapott a Paderborni Egyetem Matematikai és Informatikai Intézetébe. Az 1995/96-os oktatási évre egyéni TEMPUS utazási pályázatot is nyert. 1995 szeptemberétől 1998 októberéig Paderbornban volt vendégkutató. 1996-ban docensi kinevezést kapott a KLTE Információ-technológia Tanszékére. 1997-től a Magyar Tudományos Akadémia Köztestület tagja. 1999. július 1-től 2003 júniusáig a KLTE (2000. január 1-től Debreceni Egyetem) Matematikai és Informatikai Intézetének igazgatóhelyettese, az intézeti Informatikai Bizottság vezetője. 1999 októberétől az MTA Számítástudományi Bizottságának tagja, 2006-tól titkára. 2002-ben egyhónapos vendégprofesszori meghívást kapott a finnországi Jyväskylä Polytechnic School of Information Technology intézménybe. 2003. július 1-től 2004 augusztusáig a

Debreceni Egyetem önálló Informatikai Intézetének oktatási igazgatóhelyettese volt. 2004 augusztusától az év végéig az akkor megalakult Informatikai Kar első oktatási dékánhelyettese volt. 2005 januárjától az egyetem rektora a Debreceni Infopark Kooperációs Kutatóközpont megszervezésével és igazgatói feladatainak ellátásával bízta meg.

Magyar Tudományos Akadémiai tagsága mellett tagja a Neumann János Számítógéptudományi Társaságnak (1992–1994 között tagja az országos választmánynak és a Hajdú-Bihar megyei szervezet vezetőségének), a Debreceni Akadémiai Bizottság Informatikai Munkabizottságának, melynek titkári tisztét is betölti.

Széleskörű nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik. Angol, német és orosz nyelven ad elő. Több idegen nyelvű szakmai lap lektoraként, valamint az Addison-Wesley könyvkiadó lektoraként is dolgozott. Tagja volt több nemzetközi konferencia szervezőbizottságának.

Számos dolgozat, szakmai cikk szerzője, melyek különböző szakmai folyóiratokban és a konferenciák kiadványaiban jelentek meg.

Az Országos Találmányi Hivatal nyilvántartja az Eljárás és eszköz mintázat optikai illesztésváltozás közvetítésével történő érzékelésére című 1988-ban beadott szabadalmát.

Munkáját az alábbi díjakkal és kitüntetésekkel ismerték el: Pro Universitate Emlékplakett (KLTE TTK, 1976), Felsőoktatási Tanulmányi Érdemérem (Oktatási Miniszter, 1977), Rektori Dícséret (KLTE, 1981), Miniszteri Dícséret (Művelődésügyi Miniszter, 1989), Doctor Honoris Causa (Nagyvárad Egyetem Egyetemi Tanácsa, 2005).

Munkái

1. Bevezetés a rendszerelméletbe. Egyetemi jegyzet / Gesztelyi Ernővel. Tankönyvkiadó. Bp. 1979.
2. Eine Verallgemeinerung des Simplexalgorithmus zur Lösung des Tschebyscheff-Markoff Problems. Publicationes Mathematicae. Debrecen. 1981.
3. Permutational Source Coding. The Sixth International Conference on Information Theory. Abstr. of Papers. Moscow-Tashkent. 1984. (Pethő A.-val)
4. Permutational Source Coding in Picture Processing. TCGT-84. Abstr. of Papers. Debrecen. 1984.
5. Tschebyscheff-Markoff problems and linear programing. Report of the International Conference on Generalized Functions. Debrecen. 1984.
6. Rendszerprogramozás számítástechnika szakos levelező hallgatók számára. KLTE TTK. Debrecen 1985.
7. Az informatika matematikai alapjai. Feladatgyűjtemény. Egyetemi jegyzet / Társszerzőkkel. KLTE. Debrecen. 1993.

Irodalom

Vendégünk dr. Fazekas Gábor: = Könyvtári Tájékoztató. Városi Könyvtár. Edelény. 1987. január.
Izsó Miklós Gimnázium – 30. Emlékkönyv. Edelény. 1993. 14–19. p.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Csorba Piroska

Író, költő, tankönyvíró, tanár. 1952. augusztus 10-én született *Szuhakállóban*. Az általános iskolát szülőfalujában, a középiskolát Miskolcon végezte (Közgazdasági Ipari Szakközépiskola, gyors-gépíró-francia tagozat).

Érettségi után, 1970-től 1974-ig a miskolci Lenin Kohászati Művekben dolgozott. 1974-ben házasságot kötött Parázs Istvánnal, és *Rakacaszendre* költöztek. A *rakacai* Körzeti Általános Iskolában tanított 1976-ig.

Főiskolai diplomáját a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola magyar-történelem szakán, levelező tagozaton szerezte 1979-ben. 1976-tól 1994-ig

Szuhakállóban élt, és az *alberttelepi* (*Múcsony* része) Körzeti Általános Iskolában tanított. 1994-ben Miskolcra költözött, és a Herman Ottó Gimnáziumban tanít. Tanítványai évről évre sikeresen szerepelnek az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyeken. E versenyekre való felkészítő munkájáért 2005-ben az oktatási miniszter elismerésben részesítette.

2001-ben summa cum laude diplomát szerzett a Miskolci Egyetem magyar szakán. Diplomamunkáját költőtársa művészetéről írta Versforma és szövegépítés Fecske Csaba verseiben címmel.

Két gyermeke van. Johanna (1979) házastársával Svédországban él, Dávid (1983) Tokióban végzi az egyetemet a japán kormány teljes egyetemi képzésre szóló ösztöndíjával.

1974-től publikál verset, novellát, esszét, kritikát a magyar és külföldi folyóiratokban (Napjaink, Alföld, Forrás, Vigília, Mozgó Világ, Confessio, Kincskereső, Dörmögő Dömtör, Új Tükör, Édes Anyanyelvünk, Osservatorio Letterario, a Spanyolnátha és a Hamismás című internetes irodalmi lapokban stb.), pedagógiai és publicisztikai írásai jelennek meg a Családi Lap, Gyermekünk, Észak-Magyarország, Pedagógusok Lapja és más lapok hasábjain.

Néhány évig egyik szerkesztője volt a miskolci Napjaink című irodalmi havilapnak, és az ugyancsak Miskolcon megjelent Fókusz című pedagógiai folyóiratnak.

Az 1980-as évek közepétől gyakran szerepel verseivel, írásaival a Magyar Rádióban, illetve a Magyar Televízió Olvasólámpa és Cimborá című műsorában.

Több szépirodalmi pályázaton szerepelt díjazottként (országos bábjáték pályázat 3. díj (1976); az Alföld c. folyóirat szociográfiai pályázata 2. díj (1985);

Fekete István irodalmi pályázat vers és novella kategória 1. díj (1985); az egri Gárdonyi Géza Színház drámapályázata 2. díj (1986); a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma 2002. évi anyanyelvi pályázata 2. díj).

Pedagógiai szakmai pályázatokon is sikerrel szerepelt (Alkotó Ifjúság szakmai-pedagógiai pályázat 1. díj (1980); Művelődési és Oktatási Minisztérium tankönyvíró pályázat 2. díj (1985)).

Az 1992–93-as tanévtől a Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány támogatja tankönyvei megírását, a Közoktatási Modernizációs Közalapítvány pedig azok iskolai kipróbálását.

Az 1981–82-es színházi évadban a Pécsi Nemzeti Színház Bóbita Bábszínháza műsorára tűzte A virágfejű ember című bábjátékát, majd a 2004–2005-ös évadban a miskolci Csodamalom Bábszínház is. Az utóbbi bábszínház mutatta be a Holle anyó meséiből készített bábdarabját a 2006–2007-es évadban. A darab dalainak zeneszerzője házastársa, Parázs István.

1986-ban Kardos Ferenc rendező a Magyar Televízió számára megfilmesítette a Délután négykor légy az emlékműnél című novelláját Az emlékmű címmel. 1996-ban A kesztyű című stílusgyakorlataiból készített televíziós összeállítást Podhorányi Zsolt rendező.

1987-től a Magyar Írók Szövetségének a tagja. 1992-ben irodalmi munkásságát az MSZOSZ (Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége) Művészeti-kulturális díjával ismerték el, 1994-ben pedagógiai és tankönyvírói munkájáért Apáczai Csere János-díjat kapott. 2002-ben Miskolc Város Önkormányzata Szabó Lőrinc-díjjal tüntette ki.

Több mint tizenöt antológiában szerepelnek írásai.

Munkái

1. Három hangon / Cs. P., Cseh Károly és Furmann Imre versei. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Tanács Művelődési Osztálya – Magyar Írók Szövetsége Észak-Magyarországi Csoportja. Miskolc. 1986.
2. Kemény a föld. Versek. Eötvös Kiadó. Bp. 1989.
3. Az én tankönyvem: A vers. Szeptember Kiadó, Szuhakálló. 1992. 2. bőv. kiad., Miskolc. 2000.
4. Az én tankönyvem: A próza. Szeptember Kiadó, Szuhakálló. 1993. 2. átdolg., bőv. kiad. Miskolc. 2000.
5. Műnemek és műfajok. Tanulást-tanítást segítő könyv. Szeptember Kiadó, Szuhakálló. 1994.
6. Irodalomtörténet. 1. A kezdetektől a 19. század második feléig. Szeptember Kiadó, Miskolc. 1995.
7. Irodalomtörténet. 2. A 19. század második felétől napjainkig. Szeptember Kiadó, Miskolc. 1996.
8. A kesztyű: Stílusgyakorlatok. Szeptember Kiadó, Miskolc. 2000.
9. Úlj le és írj! A fogalmazástól az esszéírásig. Szeptember Kiadó, Miskolc. 2000.
10. Csókolom, jól megnöttem! Szeptember Kiadó, Miskolc. 2000.
11. Segítség, felnőttem! Szeptember Kiadó, Miskolc. 2002.
12. Az aranykor vége. Elbeszélések. Felsőmagyarország Kiadó, Miskolc. 2004.

Irodalom

Új magyar irodalmi lexikon A-Gy. 2. jav., bőv. kiad. Akadémiai Kiadó. Bp. 2000. 417. p.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.
www.spanyolnatha.hu
Önéletrajz.

Dr. Pálinkás József, az MTA doktora

Fizikus, egyetemi tanár, akadémikus. 1952. szeptember 18-án született **Galvácson**. A helyi osztatlan általános iskola elvégzése után 1971-ben a kecskeméti Piarista Gimnáziumban érettségizett, majd a szegedi József Attila Tudományegyetem Természettudományi Karán szerzett fizikus diplomát 1977-ben.

1977-ben a debreceni Atommagkutató Intézetben kezdett dolgozni. 1983 és 1985 között az Amerikai Egyesült Államokban, 1988 és 1989 között Svédországban dolgozott.

1981-ben egyetemi doktori, 1989-ben akadémiai doktori fokozatot szerzett. 1995-ben a Magyar Tudományos Akadémia

levelező, 2004-ben rendes tagjává választották.

1991-től 1996-ig a Magyar Tudományos Akadémia debreceni Atommagkutató Intézetének igazgatója volt, 1995-től a Debreceni Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára.

1998-tól államtitkárként, 2001-től oktatási miniszterként dolgozott Orbán Viktor kormányában. 2002-ben visszatért egyetemi oktatói munkájához.

A közéletbe 1989-ben a Magyar Demokrata Fórum tagjaként kapcsolódott be. 1996-ban a Magyar Demokrata Néppárt tagja lett, és 1999-ben lépett be a Fideszbe. 2003-ban megszervezte a Fidesz kulturális tagozatát, amelynek jelenleg is elnöke.

1995-ben egyik szervezője volt a Professzorok Batthyány Körének. 1998-ig a Kör intézőbizottságának tagja, 2002 és 2003 között a Kör elnöke volt. Tagja a Nemzeti Körnek. 2002 óta aktív közéleti, oktatás- tudomány- és kulturális politikai publicisztikai tevékenységet folytat, e témakörökben számos cikket és tanulmányt írt. Egyik szerkesztője a Szent István-tervnek.

A 2006. évi országgyűlési választásokon Hajdú-Bihar megyei területi listán szerzett mandátumot. 2006. május 30-tól az oktatási és tudományos bizottság tagja. 1986-ban Akadémiai Díjat kapott.

Munkája

Szent István-terv: gondolatok a nemzet felemelkedéséről / Szerk. többekkel, írta: Ács Margit et al.
Professzorok Batthyány Köre: Magyar Szemle Alapítvány. Bp. 2005.

Irodalom

Dr. Pálkás József tudományos közleményeinek jegyzéke 1987. január. 22. MTA Atommagkutató Intézet. Debrecen. 1987.

MTI Ki kicsoda? CD-ROM. 2006.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Laki-Lukács László

Könyvtáros, helytörténeti kutató, népi vázonszövő. 1994-ig Lukács László. 1953. július 10-én született Miskolcon.

Nyomáron és Lakon nevelkedett. Az *edelényi* gimnáziumban érettségizett 1971-ben. A Debreceni Tanítóképző Intézet népművelés-könyvtáros szakán szerzett diplomát 1974-ben, majd az ELTE BTK könyvtáros szakán 1983-ban. 1972–74 között az Edelényi Járási Könyvtárban könyvtáros, 1974–84 között a kurtyáni művelődési ház könyvtárvezetője, 1984–86 között a Szakszervezetek Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Tanácsa Központi Könyvtárának igazgatója, 1986–92 között az edelényi Izsó Miklós Gimnázium könyvtáros tanára, a Borsodi Tájház anyagának gyűjtője, az első kiállítások rendezője, 1992–94 között az edelényi Városi Könyvtár igazgatója, 1994–99 között az összevont városi művelődési intézmények igazgatója, 2000–2002 között az edelényi összevont művelődési intézményben a Borsodi Tájház munkáját szervezte, 2002-től szellemi szabadfoglalkozású, rokkantnyugdíjas.

Tagja a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Megyei Szervezetének (1972, elnöke 1993–1998), a Magyar Néprajzi Társaságnak, a Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesületnek, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Honismereti Egyesületnek (elnökségi tag), a Kazinczy Ferenc Társaságnak, a Csereháti Településszövetségnek, a Galyasági Településszövetségnek.

1983-ban Kiváló Dolgozó kitüntetést kapott, 1986-ban a Népművészet Ifjú Mestere címet nyerte el, 1999-ben Honismereti Munkáért Emlékérmet, 2000-ben Edelényért Díszoklevelet, 2007-ben Sebestyén Gyula Emlékérmet kapott.

Szerkesztői tevékenysége: Borsod: Edelény város lapja (szerkesztőbizottsági tag, 1988–1990), Szülőföldünk (szerkesztőbizottsági tag 1991-től), Edelényi Műsor (1994–1999), A Borsodi Tájház Közleményei (1997–2001), Edelényi Füzetek (helytörténeti kiadványsorozat, 1992–2000).

Munkái

1. Nőkről nőknek. Bibliográfia. Bányász Szakszervezeti Művelődési Ház könyvtára. 1984. 78 p.
2. Szöveggyűjtemény Kurityán és a szuhavölgyi szénbányászat történetéhez. Kurityán. 1984. 63 p.
3. Dr. Varga Gábor. Bibliográfia. / Összeáll., szerk., az előszót írta: L.-L. L. Városi Rendezvények Háza és Könyvtár. Edelény. 1995. Edelényi Füzetek 12.
4. Helyismereti könyvtárosok IV. országos tanácskozása: Miskolc, 1997. július 23–25. Szentendre. 1998. 121 p. ill.
5. Készál „lélekcsóválva”: Fecske Csaba 50 éves. Városi Rendezvények Háza és Könyvtár. Edelény. 1998. 26 p.
6. Dobog Béle: Meztelen fájdalom. Versek / Szerk., utószó: L.-L. L. Magánkiadás. 1998. 92 p.
7. 1848–1849 emlékei Edelényben és környékén / Hadobás Pállal. Városi Rendezvények Háza és Könyvtár. Edelény. 1998. 97 p. ill. Edelényi Füzetek 18.
8. Szóttek, kereszteszes vászonhímzések Lakon 1890–1925. Debreceni Bibliofil Műhely. 12. 1998. 50 p. ill.
9. Milleniumi Bódva-völgyi képeskönyv / Hadobás Pállal és Koleszár Krisztiánnal. Bódva-völgyi Gazdaságfejlesztő Alapítvány. Edelény. 2000. 133 p. ill.
10. A Hodosság: Egy edelényi kovácsdinasztia történetéből. Művelődési Központ, Könyvtár és Múzeum. Edelény. 2001. 108 p. ill. Edelényi Füzetek 24.
11. Izenetem. Béres János írásai / Összeáll., szerk.: L.-L. L. Magánkiadás. Edelény. 2002.
12. Bánfalvai lakodalmok a XX. Század elején / Béres János. Szerk., utószó: L.-L. L. Bánhorvátai Község Önkormányzata. Bánhorvát-Edelény. 2002.
13. A Sárospataki Református Kollégium Szathmáry Király György Egyháztörténeti Múzeuma. (Ismerető) Hangácsi Református Egyházközség. Hangács. é. n. 12 p. ill.
14. Népi díszítőművészet Dél-Gömörben és Dél-Tornában: Mintagyűjtemény. / É. Kovács Judittal és Koleszár Krisztiánnal. Perpuka. 2004. 310 p. ill.
15. Maradék örök emlékezetben: Tanulmányok Lak népeletéből és művelődéstörténetéből. / Varga Gáborral. Lak Község Önkormányzata. Lak. 2004. 286 p. ill.
16. Edelény templomai és egyházközségei. Borsodi Földvár Alapítvány. Edelény. 2005. 160 p. ill.
17. Szőlőhegyek Edelényben. Edelény Hegyközség. Edelény. 2005. 68 p. ill.
18. Nyomár. Település ismertető. Nyomár Község Önkormányzata. Nyomár. 2005. 32 p. ill.
19. Borsodszirák: Fejezetek a település művelődés- és helytörténetéből. Borsodszirák Község Önkormányzata. Borsodszirák. 2006. 99 p. ill. Jav., bőv. kiad. 2007.
20. In memoriam Diczházi Bertalan: 1957–2002. Egy szalonnai fiú életútja a kormányfőtanácsadói székig. / Összeáll.: L.-L. L. Szalonna. 2007. 200 p.: ill.

Irodalom

Biográf Ki kicsoda? Biográf Kiadó. Bp. 2004.

Laki-Lukács László = Szülőföldünk 33. 2007 március. Miskolc. 43–44. p.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Hadobás Pál

Népművelő, helytörténész, szerkesztő, kiadó. 1953. szeptember 9-én született **Ormosbányán**. Az általános iskola elvégzése után a miskolci gépipari technikumban tanult, ahol 1972-ben általános gépészmérnöki oklevelet szerzett. Az érettségi után az Ormosi Bányai Üzemnél helyezkedett el földalatti lakatosként. 1973–74-ben sorkatonai szolgálatát töltötte. Leszerelése után visszament a régi munkahelyére, majd 1976 decemberétől 1979 augusztusáig az ormosbányai Bányász Szakszervezeti Művelődési Ház képesítés nélküli népművelője volt. 1979 és 1983 között az egri tanárképző főiskola Budapestre kihelyezett levelező tagozatára járt, ahol 1983-ban népművelés-pedagógia szakon szerzett diplomát. 1981-től az **edelényi** Járási, Nagyközségi Művelődési Központ és Ifjúsági Ház munkatársa. 1982-ben igazgatóhelyettes, 1986-ban igazgató az intézményben. Az edelényi művelődési intézmények 1994-es összevonása után a Városi Könyvtárba került, ahol – mint múzeumi népművelő – helytörténettel foglalkozott. Az Istvánffy Gyula megyei honismereti pályázaton 1996-ban és 1999-ben első helyezést ért el pályamunkáival, 1997-ben Istvánffy Gyula-díjat kapott, 2000-ben és 2005-ben pedig különdíjjal jutalmazták. Több könyve jelent meg az edelényi Művelődési Központ, Könyvtár és Múzeum kiadásában megjelenő Edelényi Füzetek sorozatban. 1999. december 1-jétől az összevont edelényi művelődési intézmények igazgatója. Tagja a Magyar Numizmatikai Társulatnak (1992), a Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesületnek (1995), a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Honismereti Egyesületnek (1995, 2007-től elnöke), a Kazinczy Ferenc Társaságnak (1999), alapítója és titkára a Kalász László Társaságnak (2002), a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Népművelők Egyesületének (2004), az „56-os Bódva-völgyi Munkástanácsok” Közhasznú Alapítvány elnöke (2006).

A Magyar Kultúra apródja (2003), 2007-től lovagja. 2007. október 23-án Pro urbe Edelény Emlékéremmel tüntette ki Edelény város képviselő-testülete.

Helytörténettel, numizmatikával (pénzzel és éremmel foglalkozó tudomány) és falerisztikával (kitüntetésekkel foglalkozó tudomány) kapcsolatos írásai különböző szakmai lapokban jelennek meg.

Munkái

1. Emlékképek: edelényiek a második világháborúról. Városi Rendezvények Háza és Könyvtár. Edelény. 1995. 119 p. Edelényi Füzetek 11.
2. Fejezetek az edelényi iskolák történetéből. Városi Rendezvények Háza és Könyvtár. Edelény. 1996. 119 p. Edelényi Füzetek 14.
3. Csenkeszfai Poóts András élete és költészete. Városi Rendezvények Háza és Könyvtár. Edelény. 1997. 135 p. Edelényi Füzetek 16.
4. Magyarország városai 1–2. ÉGISZ Kft. Bp. 1997. (Az Edelényről szóló részt írta H. P.)
5. A Cserehát turistakalauza. Bíbor Kiadó. Miskolc 1998. (A történelmi és a neves emberek című részt összeáll. H. P.)
6. 1848–1849 emlékei Edelényben és környékén (Laki-Lukács Lászlóval) Városi Rendezvények Háza és Könyvtár. Edelény. 1998. 97 p. ill. Edelényi Füzetek 18.
7. Gazdaságfejlesztési kezdeményezés Edelény város térségében / Budai Sándorral. B.-A.-Z. Megyei Munkaügyi Központ Edelényi Kirendeltsége. Edelény. 1998. 150 p. ill.
8. Dr. Menner Adolf (1824–1901) és a Menner család. Városi Rendezvények Háza és Könyvtár. Edelény. 1999. 27 p. ill.
9. Edelény és a Bódva völgye: Segédkönyv a helytörténet és a természetrajz tanításához általános és középiskolák részére. Városi Rendezvények Háza és Könyvtár. Edelény. 1999. 189 p. ill.
10. Borsod-Abaúj-Zemplén megye kis múzeumai. Művelődési Központ, Könyvtár és Múzeum. Edelény. 2000. 56 p. ill. Edelényi Füzetek 20.
11. Millenniumi Bódva-völgyi képeskönyv / Laki-Lukács Lászlóval és Koleszár Krisztiánnal. Bódva-völgyi Gazdaságfejlesztő Alapítvány. Edelény. 2000. 133 p. ill.
12. Ormosbánya: Epizódok egy bányatelep múltjából. Művelődési Központ, Könyvtár és Múzeum. Edelény. 2000. 79 p. ill. Edelényi Füzetek 21.
13. Edelény városkörnyék válogatott honismereti bibliográfiája. Művelődési Központ, Könyvtár és Múzeum. Edelény. 2000. 80 p. Edelényi Füzetek 23.
14. Kalász László: Bibliográfia, szemelvények. Művelődési Központ, Könyvtár és Múzeum. Edelény. 2003. 182 p. ill. Edelényi Füzetek 29.
15. Ami marad: Írások Fecske Csabától és Fecske Csabáról. Művelődési Központ, Könyvtár és Múzeum. Edelény. 2003. 92 p. Edelényi Füzetek 30.
16. Emlékhelyek Edelényben. Művelődési Központ, Könyvtár és Múzeum. Edelény. 2004. 88 p. ill. Edelényi Füzetek 32.
17. Edelény és környéke az irodalomban. Művelődési Központ, Könyvtár és Múzeum. Edelény. 2005. 181 p. ill. Edelényi Füzetek 34.
18. Az Edelényi Füzetek 1987 – 2006. Művelődési Központ, Könyvtár és Múzeum. Edelény. 2006. 75 p. ill. Edelényi Füzetek 36.
19. Bódva – völgyi kortárs irodalom. Művelődési Központ, Könyvtár és Múzeum. Edelény. 2007. Edelényi Füzetek 37.

Irodalom

Hadobás Pál már a következő pályázatra készül: Edelényi helytörténetek sikerei = Déli Hírlap. 31. évf. 256. sz. (1999. nov. 10.) 6. p.

Hadobás Pál = Szülőföldünk 33. 2007 március. Miskolc. 23–24. p.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Finta Éva

Költő. 1954. január 1-jén született Beregszászon, Kárpátalján. Harminchét évesen, 1990-ben települt át férjével és két gyermekével Magyarországra. Iparos családból származik, édesapja és apai nagyapja kályhásmeister volt, anyai ágon gazdálkodó parasztok az ősei. Iskoláit szülővárosában végezte, érettségit is ott tett 1971-ben, majd 1972 és 1978 között magyar szakos tanári diplomát szerzett az Ungvári Állami Egyetem levelező tagozatán. Közben évekig dolgozott iskolákban, később a díszítő festés és a kirakatrendezés lett a kenyérkereső foglalkozása.

Tizenkilenc évesen kezdett publikálni a helyi napilapokban, mivel akkoriban még nem volt a térségnek folyóirata. 1971-ben tagja lett a beregszászi Vörös Zászló c. napilap mellett működő Irodalmi Stúdiónak, melynek abban az időben Drávai Gizella volt a vezetője. 1972-től 1988-as megszűnéséig tagja és vezetője volt az Ungváron 1971-ben szerveződött József Attila Irodalmi Stúdiónak, amely a megszűnése után átalakult és kibővült József Attila Alkotóközösséggé, azonban rövidesen felbomlott.

Sorsa alakulását, műveltségét, érdeklődését a művészetek iránt két kardinális személyiség befolyásolta gyerekkora óta: Drávai Gizella, aki egyben magyar-tanára is volt, és Horváth Anna, a közelmúltban elhunyt szobrász-kerámikus. Alakjukat Párkák c. verses drámája őrzi.

Az áttelepülés után **Rakacán** telepedtek le, ahol a férje körzeti orvosi állást kapott. 1992. május 18-án Kenézlőre költöztek, mert a férje átszerződött Kenézlő-Zalkod-Viss körzetébe. Jelenleg Sárospatakon élnek. Rakaca a Párkák című darabjának a születési helye.

Az áttelepülést követően bekapcsolódott a Serfőző Simon által vezetett miskolci Holnap irodalmi és társadalmi folyóirat munkájába, melynek egy ideig munkatársa is volt.

Jelenleg a Miskolci Egyetem Comenius Tanítóképző Főiskolai Karának Nyelvi-Irodalmi Tanszékén (Sárospatak) tanársegéd, egyben PhD tanulmányait végzi egyéni tagozaton a Miskolci Egyetemen.

Versei irodalmi folyóiratokban, antológiákban jelennek meg. A Magyar Írószövetség tagja.

Munkái

1. Vállalkozás az örökre. Versek. Kárpáti Igaz Szó. Ungvár. 1979
2. Idő – korongon. Versek. Kárpáti Kiadó. Ungvár. 1987.
3. A lét dicsérete. Versek. Hatodik Síp Könyvek. Budapest-Ungvár. 1991.
4. Párkák. Verses dráma három önálló részben. Galéria Kiadó. Ungvár-Budapest. 1993.
5. Földközélen. Versek. Felsőmagyarország Kiadó. Miskolc. 1993.
6. Vissza a vízöntőbe. Versek. Széphalom Könyvműhely. Bp. 2007.
7. Szapphó a szirten. (Megjelenés alatt)

Irodalom

Kortárs magyar írók kislexikona 1959–1988. Magvető Könyvkiadó Bp. 1989. 123. p.
M. TAKÁCS Lajos: Vergődő szél: A kárpátaljai magyar irodalom antológiája 1953–1988. Magvető Könyvkiadó – Kárpáti Könyvkiadó. Budapest – Ungvár. 1990. 207–224. p.
Kortárs magyar írók 1945–1997. A–J. Enciklopédia Kiadó. Bp. 1998. 228. p.
Új magyar irodalmi lexikon. A–Gy. Akadémiai Kiadó. Bp. 2000. 643. p.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.
Önéletrajz

Kaló Béla

Tanár, irodalomkritikus. 1954. február 4-én született Dormándon (Heves megye). Gyermek- és ifjúkorát Egerben töltötte. Az egri tanárképző főiskolán szerzett magyar-történelem szakos diplomát, majd a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetemen végzett 2004-ben társadalom- és állampolgári ismeretek szakon.

Dolgozott újságíróként, népművelőként, tanárként. 1980-tól él *Szuhogyon*.

Írásai antológiákban, újságokban, folyóiratokban jelentek és jelennek meg. Pl.: Várhely, Napút, Polisz, Magyar Napló, Hajdú-Bihari Napló, Észak-Magyarország stb.

Munkái

1. Irodalmi kávézó: kritikák, kisesszék, tárcák. Művelődési Központ, Könyvtár és Múzeum – Érc- és Ásványbányászati Múzeum. Edelény – Rudabánya. 2002. 128 p. Edelényi Füzetek 25.
2. Szárnyak, gyökerek / Fecske Csaba, a mélyinterjúkat K. B. készítette. Gonda Kiadó. Eger. 2003.
3. Itt és most: Varga Rudolf alkotói világa. Felsőmagyarország Kiadó. Miskolc. 2007.

Irodalom

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.
Önéletrajz.

Dr. Jánosi Zoltán, PhD

Irodalomtörténész, költő, író, főiskolai tanár. 1954. augusztus 23-án született Miskolcon. Az általános iskolát Nyíregyházán és Sátoraljaújhelyen végezte. Sátoraljaújhelyen, a Kossuth Lajos Gimnáziumban érettségizett 1972-ben. Szülei 1968-ban *Edelénybe* költöztek, Edelény azóta második otthona lett. 1979-ben a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola magyar-országi szakán szerzett tanári oklevelet, majd a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen kiegészítő magyar szakos diplomát.

1979-től 1985-ig általános iskolákban tanított. 1985-től 1988-ig a Bessenyei György Tanárképző Főiskola Tanítóképző Intézetében, 1988-tól 1996-ig Magyar Nyelvészeti Tanszékén dolgozott. 1996-tól az Irodalom Tanszék tanára.

Irodalomtudományból egyetemi doktori oklevelet 1986-ban, kandidátusi minősítést 1995-ben, habilitált doktori minősítést 2006-ban szerzett. Oroszból felsőfokú, németből alapfokú nyelvtudással rendelkezik. 1984-ben novellás-, 1995-ben verseskötete jelent meg. Nagy László mitologikus költői világa című, 1996-ban kiadott könyve a Magyar Írószövetségtől „Év Könyve”-díjat kapott. Eddig tíz szaktudományos könyve látott napvilágot. Több mint hetven tanulmányát és negyven recenzióját gyűjteményes és konferenciakötetek, illetve az Alföld, Bárka, Hitel, Kortárs, Magyar Napló, Nagyvilág, Napjaink, Tiszatáj, Új Forrás, Új Hegyvidék, Új Holnap, Új Horizont, Partium, Szabolcs-Szatmár-Beregi Szemle című folyóiratok közölték.

2000-től a Nyíregyházi Főiskola Bölcsészettudományi és Művészeti Főiskolai Karának főigazgatója.

Tagja az MTA Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei testületének, 2005-től a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia Miskolci Területi Csoportjának, 2006-tól a Magyar Írószövetségnek, 2007-től a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Közalapítvány Kuratóriumának, 1995-től a Kölcsey Társaság elnökségének: 2003-tól a társaság egyik alelnöke. 1996–1997 között a Ratkó József Irodalmi Társaság ügyvezető elnöke volt. 2002-ben a Németh László Társaság elnökségébe, 2003-ban a Magyar Írók Szakszervezete képviselőjeként a Tokaji Írótabor Kuratóriumába választották. 1997-től 1999-ig szerkesztőbizottsági tagként dolgozott a nyíregyházi Partium, 1999-től 2001-ig a miskolci Új

Holnap folyóiratoknál. 2006-tól a szendrői Új Hegyvidék munkatársa. 1996-ban és 1997-ben elnyerte a Nagy Lajos Művészeti Alapítvány irodalmi díját. Szakmai írásaira százötven esetben történik hivatkozás.

1999-től 2002-ig az oktatási miniszter Széchenyi Professzori Ösztöndíjban részesítette. 2002-ben megkapta a Nyíregyháza Megyei Jogú Város Tudományos Életéért kitüntetést; 2003-ban, Krúdy Gyula születésének 125. évfordulóján Nyíregyháza Millenniumi Emlékérmét. 2004 és 2006 között a Bölcsészdekáni Kollégium nyíregyházi főiskolai delegáltja volt. 2004 márciusától tagja a Magyar Akkreditációs Bizottság Irodalomtudományi Bizottságának, 2006-tól részt vesz a Magyar Rektori Konferencia Bölcsész- és Társadalomtudományi Szakbizottságának munkájában.

Munkái

1. Életveszély. Novellák. Tiszta Szívvel Füzetek. Nyíregyháza. 1984.
2. A zuhanás káprázata. Versek. Mecénás Kiadó. Nyíregyháza. 1995.
3. Nagy László mitologikus költői világa – az egyetemes és a magyar irodalomtörténet koordinátaiban. Felsőmagyarország Kiadó. Miskolc. 1996. 2. kiadás uo. 1997.
4. Idő és ítélet. Felsőmagyarország Kiadó. Miskolc. 2001.
5. A Csodafiú-szarvas: Poézis, ember és univerzum Nagy László költeményében. Nagy László Szellemi Öröksége Alapítvány. Iszkáz. 2003.
6. Szindbád tükörképei: Találkozások Krúdy Gyulával. Kazinczy Ferenc Társaság. Sátoraljaújhely. 2004.
7. Nyírfatűz: Szabolcs-Szatmár-Bereg újabb irodalma. Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Megyei Pedagógiai, Közművelődési és Képzési Intézete. Nyíregyháza. 2004.
8. Sindbads Spiegelbilder: Begegnungen mit Gyula Krúdy. Ins deutsche übersetzt von Emese Szabó. Lektoriert von Ingrid Schubert Kövendy. Aus Anlass der Iserlohner Krúdy-Tage. Herausgegeben von der Kultur- und Fremdenverkehrskommission der Komitatshauptstadt Nyíregyháza mit Stadtstaatsrechten, der Heimatstadt des Schriftstellers Gyula Krúdy. Nyíregyháza. 2005.
9. Fűszál és mindenség: Folklor és archaikum az újabb magyar irodalomban (Németh László, Illyés Gyula, Nagy László, Csoóri Sándor, Ratkó József, Fejes Endre, Tornai József). Holnap Kiadó. Budapest 2005.
10. „Kő alatti fény”: Ratkó József és „két” nemzedéke. Felsőmagyarország Kiadó. Miskolc. 2005.
11. „Szólítalak hattyú”: Válogatott írások Nagy László életművéről. Magyar Napló Kiadó; Írott szó Alapítvány. Budapest. 2006.
12. „Árnyékodon állva, Babylon”: Archaikus és folklór-hatások az 1945 utáni magyar irodalom főbb műcsoportjaiban. Bessenyei György Könyvkiadó. Nyíregyháza. 2007.
13. La acogida de Federico García Lorca en Hungría. La vita y poesia de Federico García Lorca reflejada en los espejos de la literatura húngara. Lector del texto húngaro: András Görömbei. Lector del texto español: Francisco García Marcos. Traductores: Irma Mercedes Agüero y Gabriella Ládonyi. Editorial: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Almería. (Megjelenés alatt.)

Irodalom

Kortárs magyar írók 1945–1997. A – J. Enciklopédia Kiadó. Bp. 1998. 339. p.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.
Önéletrajz

Dr. Faigel Gyula, az MTA doktora

Fizikus, akadémikus. 1954. szeptember 17-én született *Ormosbányán*. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karán végzett 1979-ben. 1979-től a Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutatóintézete Szilárdtestfizikai és Optikai Kutatóintézetében dolgozik, tudományos tanácsadó, a röntgendiffrakciós csoport vezetője. 1985–1987 között az Amerikai Egyesült Államokban, a Brookhaveni Nemzeti Laboratórium vendégkutatója volt.

Kutatási területe a nukleáris rezonanciaszórás a szilárdtestfizikában, az atomi felbontású röntgenholográfia.

A fizikai tudományok kandidátusa (1989), a Magyar Tudományos Akadémia doktora (1998). 2001-től a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja.

1996-ban Akadémiai-díjjal, 1999-ben Széchenyi-díjjal tüntették ki.

Munkái

1. Quasi-crystalline modelling of amorphous alloys / Társszerzőkkel. KFKI. Bp. 1980.
2. Crystallization and loval order of Bull / Társszerzőkkel. KFKI. Bp. 1982.

Irodalom

MTI Ki kicsoda? CD-ROM. 2006.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Budai Sándor

Gépészmérnök, gazdasági mérnök, szakközgazda. 1955. február 8-án született *Ormosbányán*. A szomszédos *Rudabányán* nőtt fel és ott végezte el az általános iskolát, azóta is ott él. Középiskolai tanulmányait a miskolci Földes Ferenc Gimnáziumban végezte, majd a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem gépészmérnöki karára járt, ahol 1978-ban szerzett diplomát.

A diploma megszerzése után az Országos Érc- és Ásványbányák Vasérc Műveinél kezdett dolgozni Rudabányán. Számos beosztásban dolgozott, a bánya bezárását műszaki-fejlesztési osztályvezetőként élte meg.

A tanulást, képzést mindig fontosnak tartotta, így elvégezte a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen a gazdaságmérnöki szakot, majd a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen a személyügyi szakközgazda szakirányt.

1990–1993 között az Alumíniumgyár 2. számú Gyáregységében dolgozott **Szendrőn**. 1993-ban a közigazgatásban helyezkedett el. 1997-től a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Munkaügyi Központ **Edelényi** Kirendeltségének a vezetője.

Szakmai munkája mellett mindig érdeklődött lakóhelye és a térség története, fejlődési lehetőségei, kulturális hagyományai iránt.

Lakóhelyén civil szervezetet alapított és sikeresen megvalósított – az edelényi térségben az elsők között – egy térségfejlesztési projektet.

Munkája

Gazdaságfejlesztési kezdeményezés Edelény város térségében / Hadobás Pállal. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Munkaügyi Központ Edelényi Kirendeltsége. Edelény. 1998. 150 p. ill.

Irodalom

Önéletrajz.

Dr. Juhász József

Történész, egyetemi docens. 1955. február 12-én született Ózdon. Családi gyökerei Edelény környékéhez kötik, s 1957 és 1974 között a környék különböző falvaiban élt – **Szendrőládon, Ládbesenyőn, Perkupán** –, és az **Edelényi Gimnáziumban** érettségizett 1973-ban.

Történész diplomát 1979-ben szerzett az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, amely egy rövid kezdeti megszakítástól eltekintve azóta is munkahelye. Jelenleg a Kelet-Európa Történeti Tanszéken dolgozik, mint egyetemi docens.

1982 óta Diósdon él feleségével és két fiával.

Oktatási és kutatási területe Keletközép- és Délkelet-Európa 20. századi története, különös tekintettel a délszláv régióra. Ezekhez a témákhoz kapcsolódnak publikációi.

Munkái

1. A délszláv háborúk. Napvilág Kiadó. Bp. 1997.
2. Volt egyszer egy Jugoszlávia. Aula Kiadó. Bp. 1999.
3. Koszovó: egy válság anatómiája / Társ szerző: J. J. Osiris Kiadó. 2000.
4. Kinek a békéje? / Társ szerző: J. J. Zrínyi Kiadó. 2003.
5. Két korszak határán – tanulmányok Kelet-Európa jelenkortörténetéből. L'Harmattan Kiadó. Bp. 2007.

Irodalom

Izsó Miklós Gimnázium – 30. Emlékkönyv. Edelény. 1993.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.
Önéletrajz.

Farkas Olivér

Költő, szerkesztő, könyvkiadó. 1955.

május 14-én született Miskolcon. Szülei: Farkas Olivér görög katolikus lelkész és Béres Mária hidrometeorológus. Nős (1978), felesége Barabás Judit mérnök, gyermekei Dávid (1979) és Ágota (1982). Az általános iskolát 1961-től 1965-ig *Rakacszenden*, 1965-től 1969-ig *Szuha-kállón* végezte. Az esztergomi ferenceseknél érettségizett 1973-ban, majd Kazincbarcikán irányítástechnikai műszerész oklevelet szerzett. 1974–1980 között civil hallgatóként elvégezte Budapesten a Római Katolikus Hittudományi Akadémiát, 1990–1992-ben pedig a budapesti Gutenberg Lap- és Könyvszerkesztői Szakiskolát. 1981-től a Szent István Társulatnál dolgozik: 1981–1983 között raktárvezető, 1984–1986 között üzletvezető, 1987–1988 között irodalmi lektor, 1989–1990-ben irodalmi szerkesztő, 1991–1999 között irodalmi vezető, 1999-től pedig mint a Kiadó igazgatója. A Szent István Társulatnál végzett munkája mellett aktív társadalmi tevékenységet folytat. 1989-ben alapító elnökségi tagja a Keresztény Értelmiségi Szövetségének. 1989-től a Jel című folyóirat versrovatát szerkeszti, s ugyanezen évben alapító főszerkesztője az Aranyág című katolikus gyermekújságnak. 1988–1990 között a Magyar Rádió Könyvújdonságok című műsorának recenzese volt. Versei, írásai, műfordításai 1975-től jelennek meg a sajtóban és irodalmi antológiákban. Első önálló verseskötete 1991-ben jelent meg.

1980-tól a Szent István Társulat, az Apostoli Szentszék magyarországi könyvkiadója munkatársaként – főként az irodalom és a teológia témakörében – számos kéziratot, önálló kiadványt, antológiát, gyűjteményes kötetet és sorozatot szerkesztett és rendezett sajtó alá. Így pl. Balassi Bálint, Ady Endre, Babits Mihály, József Attila, Juhász Gyula és Tóth Árpád istenes verseit, a Haza a magasban (egyház- és kultúrtörténeti előadások) sorozat harminc kötetét, a Pásztorok (magyar püspökökkel készült életinterjúk) és a Jeruzsálemi füzetek című sorozatot.

Nevéhez fűzhető a rendszerváltozás utáni katolikus könyvkiadás és könyvterjesztés újjászervezése, melynek eredményeként 1992-ben megalakult a keresztény szellemiségű kiadványokat terjesztő Szent István Könyvklub, s 1993-ban először került megrendezésre a Szent István Könyvhét, amely napjainkra a keresztény kiadók és terjesztők legrangosabb rendezvénye lett. Az ő javaslatára és előterjesztése nyomán alapította meg a Szent István Társulat vezetésége 1993-ban, teológiai és irodalmi kategóriában a Stephanus-díjat, elismeréseként olyan szerzőknek, akik műveikben magas szinten képviselik az egyetemes keresztény-európai kultúra értékrendjét.

A Szent István Társulat és a katolikus könyvkiadás megismertetése érdekében a keresztény értelmiség körében előadásokat tartott Vácott (2002), Szegeden (2002), Cegléden (2003) és Egerben (2005), valamint nagyszabású kiállítást szervezett a Társulat kiadványaiból Párizsban (1993) és Rómában (1998).

Tagja a Magyar Újságírók Országos Szövetségének, a Magyar Írószövetségnek és a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének. 1999-től a Jeruzsálemi Szent Sír Lovagrend tagja, 2005-től a Rend magyar tartományának kancellárja. 2001-ben a Rend római Magisztrátusa Jeruzsálem Pálmája (ezüst fokozat) díjjal tüntette ki.

Munkái

1. Üvegprés. Versek. Jel Kiadó. Bp. 1991. Jel Könyvek 1.
2. Krausz Tivadar: Isten hozott kárhozott 1978–1992. Válogatott versek / Vál., szerk.: F. O. Jel Kiadó. Bp. 1993. Jel Könyvek 6.
3. Szomráky Sándor: Már senki sem őriz (Hátrahagyott versek és műfordítások, 1957–1975) Jel Kiadó. Bp. 1993. Jel Könyvek 9.
4. Az Aranyág meséi. Ötven szerző hetven meséje. / Vál., szerk.: F. O. Szent István Társulat. Bp. 1997.
5. Miles Christi: Rendi ima- és énekeskönyv. A Jeruzsálemi Szent Sír Lovagrend ima- és énekeskönyve. / Összeáll., szerk.: F. O. Szent István Társulat. Bp. 2001.

Irodalom

Ki kicsoda a hírközlésben? Babits Kiadó. Szekszárd. 1994. 99. p.

Új Magyar Irodalmi Lexikon A–Gy. Akadémiai Kiadó. Bp. 2000. 605. p.

Kortárs Magyar Írók 1945–1997. Bibliográfia és fotótár A–J. Enciklopédia Kiadó. Bp. 1998. 211 p.

Ki kicsoda?, 2000-től

www.oszk.hu Az országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Önéletrajz.

Tóth Béla

Szerszámkészítő. 1956-ban született *Felsőtelekesen*. Édesapja, Tóth Árpád Ormosbányán, majd a rudabányai vasércbányában dolgozott. Korai nyugdíjazása után 42 éves korában elhunyt, Béla ekkor 18 éves volt. Édesanyja, Juhász Jolán, aki a felsőtelekesi termelőszövetkezetben, majd a rudabányai vasércműhöz tartozó alsótelekesi dolomitbányában dolgozott, nevelte két testvérével együtt.

1973-tól a kazincbarcikai BVK (ma: BorsodChem Rt.) szerszámkészítője.

1981-ben megnősült, felesége Fedor Ágnes. Van egy fiuk, Róbert, aki a Miskolci Egyetem menedzser szakán végzett.

Verseiben a természethez való ragaszkodás tükröződik. Költészetére nagy hatást gyakorolt Kalász László József Attila-díjas költő, akit haláláig barátjának mondhatott. Családjával *Edelényben* él.

Munkája

1. Szomjazó tűz. Versek. Szerzői kiadás. Edelény. 2007.

Irodalom

Önéletrajz.

Ágfay Antal (†)

Római katolikus lelkipásztor, egyházi író. 1956. május 5-én született *Hidvégdárdón*. Az általános iskolát szülőfalujában és *Szendrőn* végezte. A család az 1960-as évek közepén Szendrőbe költözött.

Középiskolai tanulmányait Kecskeméten, a Piarista Gimnáziumban végezte. Az érettségit követően az Egri Érseki Papnevelő Intézetben kezdte meg teológiai tanulmányait. Dr. Kádár László Gábor egri érsek szentelte pappá 1981. június 20-án Egerben. Első szentmiséjét 1981. június 24-én tartotta Hidvégdárdón a templom előtti Szent Imre téren. Pappá szentelése után Törökszentmiklóson, majd 1982–1983 között Nyírbátorban lett káplán. 1983–1985 között Mándokon, 1985–1992 között Tiszaörsön, 1992–1999 között Tiszafüreden volt plébános.

1999 júliusától dr. Seregély István egri érsek engedélyével a Kapucinus Rendben kezdte meg novíciusi idejét. 2000. április 1-jétől az Egri Főegyházmegegyéből a Váci Egyházmegyébe inkardinálódott. Dorogházán folytatta papi szol-

gálatát a Szent Kereszt plébánián. 2000. október 20-i hatállyal felmentést kapott a mátramindszenti filia ellátása alól. Hoszszas betegség után 2005. november 2-án elhunyt. Testét november 9-én helyezték örök nyugalomra a dorogházi temetőben az általa felújított templom mellé, ahol a szentmisét és a temetési szertartást dr. Beer Miklós váci püspök mutatta be az elhunyt lelki üdvéért.

Lelekipásztori szolgálata alatt mindenhol elnyerte paptestvérei és hívei szeretetét, megbecsülését. Kispapként diavetítés-sel kísért élménybeszámolót tartott római útjáról, a Szent Péter Bazilikáról és annak Magyar Kápolnájáról szülőfaluja templomában.

Faággy Richárd és P. Antonius írói álnéven számos verse, írása, könyve jelent meg. Néprajzi gyűjtése és fotói is az utókorra maradtak.

Áldozatos lelekipásztori tevékenységének egyik eredménye, hogy 1991-ben tiszsaörsi plébánosként Nagyivánban nyolcvan főt befogadó idősek otthonát alapított. Tiszafüredi plébánosként plébánia és közösségi ház építésébe kezdett. A szabad közéleti gondolkodást támogatva a dorogházi plébánián 2001. március 2–3. között helyet adott a Jobboldali Ifjúsági Közösség országos konferenciájának. Templomaink címmel lelekipászi értesítő lapocskát indított a dorogházi egyházközösségben.

2005 áprilisában az Angyali üdvözetet ábrázoló művészi domborművet adományozott a hidvégardói egyházközösségnek. A műalkotást a szentély előtti falba építtette be: május 8-án a templombúcsú ünnepén ő maga áldotta meg. Néhány alkalommal dorogházi híveivel ellátogatott a szülőfalujába. Utoljára 2005. június 24-én Mester Károly plébános újratemetésén látogatott haza, bár derűsen, de már súlyos betegen. Augusztus 16-án a Mátraverebély-Szentkútról hazatérő ardói zárándokok meglátogatták dorogházi plébániáján, ahol szeretettel fogadta földijeit. Ez volt utolsó találkozása szülőfaluja lakóival.

Munkái

1. Tiszaörs: Tiszaörs egyházának története. Tiszaörs. 1990.
2. Az öregkor reménysége: Levelek öreg barátaimnak / Faággy Richárd néven. Márton Áron Kiadó. Bp. 1993. 2. bőv. kiad.: Szent Gellért Kiadó. Bp. 1996.
3. Uram, Istenem! Versek / F. R. néven. Márton Áron Kiadó. Bp. 1996.
4. Adventi hajnalokon / F. R. néven. Tiszafüred. 1998.
5. Kilenced Jézus Szent Szívéhez / F. R. néven. Tiszafüred. 1998.

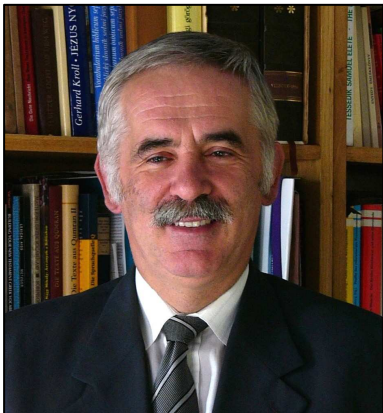
6. Részünk Krisztus szenvedéseiből / F. R. néven. Tiszafüred. 1998.
7. A szenvedés titkáról / F. R. néven. Szent Gellért Kiadó. Bp. 1999.
8. A vágy útján / F. R. néven. Tiszafüred. 1999.
9. Feléd Uram! Versek / F. R. néven. Tiszafüred. 1999.
10. Bocsánat, Békesség / F. R. néven. Szent Gellért Kiadó. Bp. 2000.
11. Zsoltáros Advent / F. R. néven. Dorogháza. 2001.
12. Éltre születünk: Imák, elmélkedések, gondolatok lelki adoptálók számára / F. R. néven Szent Gellért Kiadó. Bp. 2001.
13. Zsoltáros nagyböjt / F. R. néven. Dorogháza. 2002.
14. Bagoly a kereszten / F. R. néven. Dorogháza. 2003.
15. Üzenetek a keresztről I. / p. Antonius SSc néven. Dorogháza. 2003
16. Üzenetek a keresztről II. / p. A. SSC néven. Dorogháza. 2004
17. Az öröm rózsafüzére / p. A. SSC néven. Dorogháza. 2004.
18. Engesztelő keresztút / p. A. SSC néven. Dorogháza. 2004.
19. Venite, adoremus Dominum! / p. A. SSC néven. Dorogháza 2004.
20. Adventi könyörgések / F. R. néven. Dorogháza. 2004.
21. Keresztjeink keresztútja / p. A. SSC néven. Dorogháza. 2005.
22. A Hétfájdalmú Szűzanya tisztelete / p. A. SSC néven. Szent Kereszt Társaság. Dorogháza. 2005.
23. Szentségimádás a Katolikus Egyház Katekizmusa alapján / p. A. SSC néven. Szent Kereszt Társaság. Dorogháza. 2005.
24. Lelkem fehér ruhába öltöztetem / F. R. néven. Dorogháza. 2005.
25. Adventi hajnalokon: Gondolatok advent minden napjára / F. R. néven. Szent Gellért Kiadó. Bp. én.
26. Amálka néni adventi finomságai / Szerk.: F. R. Szent Gellért kiadó. Bp. én.
27. Amálka néni karácsonyi finomságai / Szerk.: F. R. Szent Gellért kiadó. Bp. én.
28. Amálka néni tojásos könyve 1. / Szerk.: F. R. Szent Gellért kiadó. Bp. én.
29. Amálka néni tojásos könyve 2. / Szerk.: F. R. Szent Gellért kiadó. Bp. én.
30. Praktikus csokor: Amálka néni háztartási ötleteinek gyűjteménye / Szerk.: F. R. Szent Gellért kiadó. Bp. én.

Irodalom

Füredi Katolikus Figyelő. A Tiszafüredi Központi Plébánia Értesítője. Emlékszáma. Tiszafüred. 2005.
www.tfuredplebania.extra.hu A tiszafüredi római katolikus plébánia honlapja.
 Elhunyt Ágfay Antal plébános = Magyar Kurír: Katolikus Napilap. 2005. nov. 4. (Online kiadás)
www.magyarkurir.hu

Dr. Győri István, PhD

Református lelkész, egyetemi tanár. Sajószentpéteren született 1956. május 18-án. Édesapja Győri József lelkész-költő, a *laki* gyülekezet lelkésze volt. Gyermekkorát Lakon töltötte. A Debreceni Református Kollégium Gimnáziumában érettségizett, majd 1974-től 1979-ig a Debreceni Református Teológiai Akadémián tanult. Exmittált teológiai hallgatóként az 1977/78-as tanévben a Tiszáninneni Református Egyházkerület Tudományos Gyűjteményében könyvtári munkatárs, az 1978/79-es tanévben a tolcsvai gyülekezetben végzett segédlelkészi szolgálatot.

1979-től 1992-ig az erdőbényei gyülekezet lelkipásztora és az erdőbényei Református szeretetotthon intézeti lelkésze.

1979-ben kötött házasságot, felesége Balázs Ibolya református lelkész, öt gyermekük van (Eszter, Zsófia, Dániel, Csilla és Júlia).

Az 1982/83-as tanévben ösztöndíjas-ként doktorandusi tanulmányokat folytatott a Münsteri Egyetemen, Németországban.

A Debreceni Református Teológiai Akadémián 1997-ben szerzett PhD tudományos fokozatot. Doktori dolgozatának címe: A szövegkutatás szerepe az Újszövetség megértésében.

1991-től a Sárospataki Református Teológiai Akadémia oktatója, 1992-től az Újszövetségi Tanszék vezetője, 1999-től egyetemi tanár. 2002-től a börtönpasztorációs továbbképzés szakirány felelőse. 2005-ben a kolozsvári Babes-Bolyai Egyetem vendégtanára volt.

A Magyarországi Református Egyház Zsinatától 2000-ben a református iskolaügyért végzett munkájáért Imre Sándor-díjat kapott.

A Debreceni Egyetemen 2001-ben pedagógia szakos tanári oklevelet, a Debreceni Református Hittudományi Egyetemen pedig vallásstanári oklevelet szerzett.

2002-től a Tiszáninneni Református Egyházkerület Tanulmányi Bizottságának elnöke. 1992–2002 között a Sárospataki Református Lapok szerkesztőbizottsági tagja volt. 2003-tól a Felnőttképzési Akkreditációs Testület szakértője.

Az újszövetségi tudományokon belül szakterülete az újszövetségi szövegtörténet és szövegkutatás, a korai keresztyén irodalom. Kutatási területe a református pedagógiatörténet, különösen a pataki kollégium 20. századi története, továbbá a keresztyén nevelés speciális területei, a börtönpasztoráció.

Az alábbi köztestületek tagja: Magyar Bibliatanács Bibliafordító Szakbizottsága, Doktorok Kollégiuma Újszövetségi Szekciója, Debreceni Református Hittudományi Egyetem Doktori Tanácsa, Magyar Comenius Társaság Elnöksége, PROPER Protestáns Társadalomtudományi Periodika szerkesztőbizottsága, Gesellschaft für Evangelische Theologie / Neukirchen-Vluyn, Németország (Protestáns Teológiai Társaság), International Prison Chaplains Association, Országos Református Tanáregyesület.

Írásai az egyházi folyóiratokban jelennek meg.

Munkái

1. Ungarische Berth-Bibliographie / Társszerzőkkel. Bp. 1985.
2. Bibliai görög olvasó- és gyakorlókönyv / Sajtó alá rend.: Gy. I. Sárospataki Református Teológiai Akadémia. Sárospatak. 2002. 3. bőv. jav. kiadás.
3. Hit és tudomány: tanulmányok dr. Lenkeyné dr. Semsey Klára professzor asszony ötvenévi teológiai tanári és kutatói munkája jubileumára / szerk.: Gy. I. Debreceni Református Hittudományi Egyetem Doktorok Kollégiuma Újszövetségi Szekció–Sárospataki Református Teológiai Akadémia. Debrecen–Sárospatak 2005.

Irodalom

www.srta.hu A Sárospataki Református Teológiai Akadémia honlapja.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Hornyák Gyula

Könyvtáros, helytörténész. 1956. szeptember 24-én született **Galvácson**. Miskolcon él, de ma is sok szállal kötődik szülőfalujához és szűkebb „hazájához”, a Rakaca-tóhoz, annak környezetéhez. A Miskolci Egyetem könyvtárosa.

A Galvács Öröksége Kulturális Egyesület alapítója, első elnöke. Az egyesületi, illetve községi újság, a Zsongó alapító szerkesztője. Jelenleg az egyesület tiszteletbeli elnöke. Írásaiban kiemelt szerepet kapott a szülőföld régmúltjának feldolgozása, mai állapotának mind szélesebb körben történő bemutatása.

A Falvak Kultúrájáért Alapítvány a magyar kulturális örökség ápolása és fejlődésének elősegítése érdekében kifejtett önzetlen tevékenységéért, kiemelten a „Település kulturális életének fejlesztéséért” 2001-ben a Magyar Kultúra Lovagja címmel tüntette ki.

Munkái

1. Galvács: Fejezetek a község történetéből. Bíbor Kiadó. Miskolc. 1998. 154 p. ill.
2. A királyné faluja, Meszes: Fejezetek a község történetéből. Meszes Község Önkormányzata. Meszes. 2000. 171 p. ill.
3. Galvács és a Rakaca-tó környéke: Abod, Rakacaszend, Meszes, Martonyi, Szalonna, (Csehipusztá), Szendrő. Galvács Község Önkormányzata – Galvács Öröksége Kulturális Egyesület. Galvács. 2003. 187 p.

Irodalom

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Önéletrajz.

Dr. Győri L. János

Református lelkész, művelődéstörténeti kutató. 1958-ban született *La-kon*. A Debreceni Református Kollégium Gimnáziumának tanára, a Tiszántúli Református Egyházkerület Művelődés- és Iskolatörténeti Kutatóintézetének munkatársa.

Munkái

1. Teljhatalmú evangelizáció: mai csodák és jelek / John Wimber, Kevin Springer, ford.: Gy. L. J. Kiskunfélegyháza. 1985.
2. Szőlőben / Édesapja, Győri József laki református lelkész összegyűjtött versei, szerk., az előszót és a jegyzeteket írta: Gy. L. J. Parakletos Alapítvány. Kiskunfélegyháza. 1991.
3. Kis magyar irodalomelmélet. Országos Református Tanáregyesület. Debrecen. 1992.
4. Kösziklän épült vár: A Debreceni Református Kollégium története. Debrecen. 1992. 2. kiad. uo. 1993.
5. „Az Ő nevéért...”: életem / Hajós Médi, ford.: Gy. L. J. Parakletos Alapítvány. Kiskunfélegyháza. 1994.
6. „Kicsoda ellenünk”: törésvonalak a második világháború utáni magyar református egyház- és teológiatörténetben / Jos Colijn, ford.: Gy. L. J. Kiskunfélegyházi Egyesület Protestáns Egyház. Kiskunfélegyháza. 1997.
7. Viharban: egy magyarországi zsidó asszony élettörténete / Fischer Marianna, ford.: Gy. L. J. Kiskunfélegyházi Egyesület Protestáns Egyház. Kiskunfélegyháza. 1998.
8. A magyar reformáció irodalmi hagyományai: kézikönyv református középiskolák számára. Református Pedagógiai Intézet. Budapest. 1998.
9. Nagyari József tábori prédikációi, 1681–1683 / Sajtó alá rend., a szöveget gond., a jegyzeteket, az előszót és a bev. tanulmányt írta: Gy. L. J. Kossuth Egyetemi Könyvkiadó. Debrecen. 2002.
10. Praxis pietatis: azaz kegyesség gyakorlása / Medgyesi Pál (1604–1663), vál. és szerk.: Bálint Ágnes, az utószót írta: Gy. L. J. Koinónia. Kolozsvár. 2003.
11. „Egész Magyarországnak és Erdélynek... világosító lámpása”: a Debreceni Református Kollégium története. Tiszántúli Református Egyházkerület. Debrecen. 2006.
12. Walter Lüthi lelképásztor prédikációja 1956. november 6-án a berni székesegyházban a magyarországi forradalom emlékére tartott istentiszteleten / Ford.: Szabó Csaba, Bölcseki Gusztáv... előszavával, a szöveget gond. és a jegyzeteket írta: Gy. L. J. Tiszántúli Református Egyházkerület. Debrecen. 2006.
13. A Debreceni Református Kollégium Gimnáziuma és az 1956-os forradalmi események: dokumentumgyűjtemény és visszaemlékezések az 1956/57-es tanév történetéhez / A dok. összegyűjt. ..., bev. tan.: Gy. L. J. Tiszántúli Református Egyházkerület. Debrecen. 2006.

Irodalom

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Dr. Obbágy László, PhD

Görög katolikus főiskolai pap-tanár. 1958. augusztus 26-án született Szikszón. Édesapja *Edelényben* volt görög katolikus paróchus, gyermekkorát itt töltötte. 1983-ban szerzett teológiai doktórátust a budapesti Hittudományi Akadémián, 2000-ben pedig a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karán PhD minősítést.

1992 óta folyamatosan oktat kateketikát, pasztorálteológiát, perikópát és lelkiségteológiát mind a nyíregyházi Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskolán (annak nappali és levelező tagozatos képzésében), mind pedig a Nyíregyházi Főiskola Görög Katolikus Hittudományi Tanszékén.

Számos tankönyv és oktatási segédanyag szerzője. 1996 óta szervezi a hallgatók tanítási gyakorlatait, valamint a zárótanításukat.

2000-ben kapott megbízást a Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskola fenntartójától az Egyházmegyei Hitoktatási Bizottság és a Hitoktatási Iroda vezetésére, mely tisztséget a mai napig betölti. Ezen beosztása lehetőséget ad számára, hogy a már végzett és aktívan hitoktatást végző volt hallgatókkal kapcsolatot tartson, tapasztalataikról információt szerezzen, melyet be tud építeni szakmai tantárgyai oktatásába.

Tagja a Magyar Tudományos Akadémia Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testületének (1993-tól), a Debreceni Akadémiai Bizottság Vallástudományi Munkabizottságának (1999-től), a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Országos Hitoktatási Bizottságának (2000-től), elnöke az Oktatási Minisztérium által közoktatási szakmai szervezetként akkreditált KAPTÁR Kateketikai és Pedagógiai Társulásnak (2000-től).

Rendszeres szervezője, előadója és résztvevője kateketikai-pedagógiai, valamint pasztorálteológiai továbbképzéseknek, konferenciáknak mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban. Rendszeresen részt vesz az évente megrendezésre kerülő Magyar Tudomány Napja rendezvényein, valamint a budapesti szervezésű Teológiai Tanárok Konferenciáján. Szervezője a kétfévente megrendezésre kerülő Nemzeti Kateketikai Kongresszusnak.

Írásai egyházi folyóiratokban jelennek meg.

Munkái

1. „Aki az írást ismeri, Isten szívét ismeri” Tanári segédanyag „...az Írások szerint” című öszövet-ségi hittankönyvhöz / Összeáll.: O. L. Szent Atanáz Hittudományi Főiskola. Nyíregyháza. 1996.
2. Velünk az Isten! Görög Katolikus Hittudományi Főiskola. Nyíregyháza. 1997.
3. „...az Írások szerint” Görög Katolikus Hittudományi Főiskola. Nyíregyháza. 1998.
4. Az emberszerető Isten. Szent Atanáz Hittudományi Főiskola. Nyíregyháza. 1998.
5. „...hogyan vigyek a szegényeknek” Az Evangélium mint a szegények örömhíre az egy-ház katekézisében. Nyíregyháza 2001.
6. „Szeretni tehozzád szegődtem én” Beszélgetések jegyesekkel. / Szerk.: O. L. Nyíregyháza. 2002.
7. „Töltsétek meg a korsókat vízzel!” Tanulmányok a családi katekézis témakörében. / Szerk.: O. L. Nyíregyháza. 2002.
8. Velünk az Isten! Görög Katolikus Hittudományi Főiskola Nyíregyháza. 2002.
9. „Kedvesem az enyém s én az övé vagyok” Bibliai ihletésű gondolatok szerelemről, házasságról, családról. Nyíregyháza. 2003.

Irodalom

www.atanaz.hu A Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskola honlapja.
www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Arany Lajos

Újságíró, szerkesztő, anyanyelvi lektor, főiskolai oktató. A debreceni Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola Kommunikáció- és Médiatudományi Intézetének munkatársa; a Debreceni Főnix, a református ifjúság művelődési lapja felelős szerkesztője, a Líceum Médiaportál főszerkesztője; a Mediárium című folyóirat olvasószerkesztője. Oktatóként a kommunikáció és médiatudomány szakon tart előadást, szemináriumot és speciálkollégiumot vezet. A Debrecen című hetilap lektora, a Debreceni Disputa című folyóirat anyanyelvi lektora.

1958. december 12-én született Putnokon. Anyai nagyapja néhai vitéz Bakos István, akitől a vitézi címet egyenes ágon örökölte. Édesapja néhai Arany Lajos, édesanyja Bakos Piroska nyugdíjas tanító: ők ketten pedagógus házaspárként 1999-ben az első között vehettek át Eötvös József-díjat Pokorni Zoltán oktatási minisztertől.

Az általános iskolát szülővárosában, **Varbócon** és **Rudolftelepén** végezte. Középiskolába Sárospatakon és Kazincbarcikán járt.

1978-ban kezdte meg tanulmányait a Kossuth Lajos Tudományegyetemen,

azóta Debrecenben él. 1983-ban kapott diplomát a KLTE Bölcsészettudományi Kara magyar nyelv és irodalom szakán. Speciális szakképzésben részesült a 19. századi magyar irodalomból. Ebből a korszakból írta szakdolgozatát egy Ady-előd: Telekes Béla életéről és pályájáról.

Újságírói pályáját 1981-ben kezdte, a debreceni Egyetemi Élet című lapnak írt, majd 1982-től 1986-ig dolgozott külső munkatársként a Hajdú-Bihari Napló című napilap kulturális rovatának. Publikált a Debrecen című hetilapban, illetve az Alföld és a Napjaink című folyóiratban is. 1983–86-ig a KLTE Gyakorló-gimnáziumának tanára volt. 1986–2001 között a Hajdú-Bihari Napló kulturális rovatának munkatársa, majd rovatvezető-helyettese. Közben egy tanéven át (1987–88) a kazincbarcikai gimnáziumban tanított, majd a Debreceni Krónika című napilap olvasószervezőjeként (1990) dolgozott. A Napló munkatársaként mellékfoglalkozásban rövid ideig a Világító Ceruza című közoktatási lap szerkesztője (1992) volt. 2001 óta vezet médiakurzust a Debreceni Hittudományi Egyetemen. 2001–2005 között a Debreceni Református Kollégium Dóczy Gimnáziumának tanára, majd igazgatóhelyettese. 1993-tól 2005-ig a Kölcsey-főiskola óraadó tanára, 2005 óta főállásban van.

Tanulmányai folyóiratokban, könyvekben jelennek meg.

Kitüntetései: Honvédelemért (1994 – a honvédelmi minisztertől), Boromissa Tibor-díj (1996), az Év Újságírója (2000 – a Hajdú-Bihari Napló, illetve a lapot kiadó kft. összmunkatársi kollektívájának szavazatai alapján), Horthy Miklós Ezüst Emlékérem (2000 – a Vitézi Rend főkapitányától, „a magyarsáért végzett kiemelkedő munkája elismeréséül”).

Tagja a Vitézi Rendnek (1995 óta) és a Protestáns Újságírók Szövetségének (PRÚSZ), 2005-től.

Munkái

1. Ihlet a rónán (A Hortobágyi Alkotótábor, ma Hortobágyi Nemzetközi Művésztelep) Civis Hotel és Gasztronómia Rt. Debrecen. 1997.
2. Hajdú-Bihar megye kézikönyve / Társszerző. Főszerk.: Süli-Zakar István. Csiszár Bt.–CEBA Kiadó. Hatvan. 1998.
3. 300 év históriája: egy polgárváros az Aranybikában / Társszerzőkkel. Civis Hotel és Gasztronómia Rt. Debrecen. 1999.
4. A hírtől a tárcáig: sajtóműfaj-elmélet. Főiskolai jegyzet. Kölcsey Ferenc Református Tanárképző Főiskola. Debrecen. 2001.
5. A Debreceni Református Kollégium Dóczy Gimnáziumának évkönyve / Fel. szerk.: A. L. Debreceni Református Kollégium Dóczy Gimnáziuma. Debrecen. 2002.
6. Szent hír és szabad vélemény. Főiskolai jegyzet. Kölcsey Ferenc Református Tanárképző Főiskola. Debrecen. 2004.
7. Sajtónyelvőr. Főiskolai jegyzet. Kölcsey Ferenc Református Tanárképző Főiskola. Debrecen. 2005.
8. Toronyörök I-II. Publicisztikai antológia. / Szerk.: A. L. Kölcsey Ferenc Református Tanárképző Főiskola. Debrecen. 2006.

Irodalom

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.
Önéletrajz.

Dr. G. Fekete Éva

Szociálgeográfus, tudományos kutató, egyetemi docens. 1960. március 24-én született Békéscsabán. A gyomai Kiss Lajos Gimnáziumban (ma Gyomaendrőd, Kner Imre Gimnázium) érettségizett 1978-ban. Matematika-földrajz szakos középiskolai tanári diplomát szerzett a szegedi József Attila Tudományegyetemen 1983-ban. 1986-ban egyetemi doktori (JATE, Szeged), 1996-ban a földrajz-tudományok kandidátusa (MTA Doktori Tanács) címet szerzett.

Az **edelényi** Izsó Miklós Gimnáziumban tanított 1983–1987 között, 1986-tól igazgatóhelyettes volt az intézményben. 1987-től a Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja Észak-Magyarországi Osztályán dolgozik: segédmunkatárs (1987–1990); munkatárs (1990–1992); munkatárs, osztályvezető (1992–1996); főmunkatárs, osztályvezető (1996-tól).

A Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Karának adjunktusa (1996–1997), docense (1997-től).

Kutatási területe a szociálgeográfián belül: tartós munkanélküliség, elszegényedés; elmaradott térségek, aprófalvak társadalmi és gazdasági sajátosságai; térségi identitás. Kutatási területe a regionális tudományon belül: kistérségek vizsgálata; helyi fejlesztés; vidékfejlesztés; önszervező szerveződések a területfejlesztésben, stratégiai tervezés, programozás.

A következő tudományos szervezetek tagja: Magyar Földrajzi Társaság (1982–1998); Magyar Földrajzi Társaság Borsodi Szakosztálya (1998-tól); Magyar Szociológiai Társaság (1991-től); Európai Faluszociológiai Társaság (1992-től); Kistérségek Fejlesztéséért Tudományos Egyesület (1997-től); Magyar Tudományos Akadémia Regionális Bizottság (1997-től); Magyar Tudományos Akadémia Miskolci Akadémiai Bizottság Regionális Tudományos Szakbizottság (1993-tól elnöke); Regionális Tudományos Társaság (2003-tól).

A Csereháti Településszövetség megszervezője (1990), a szervezet munkájában azóta is tevékenyen részt vesz.

Számos kutatásban vett részt, vagy volt azok témavezetője, több szerződéses megbízása is volt és szakértőként, tudományos tanácsadóként is működött. Könyvek, folyóiratok szerkesztésében rendszeresen részt vesz. Több mint száz tanulmánya jelent meg könyvekben, folyóiratokban, konferencia kiadványokban.

Munkáját 1996-ban Pro Régió Díjjal, 2001-ben Comitatus Díjjal ismerték el. **Edelényben** él.

Munkái

1. Regionális funkciók működtetése Borsod-Abaúj-Zemplén megyében / Társszerzőkkel. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja Észak-Magyarországi Osztály – Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat. Miskolc. 1992.
2. Területi kutatások Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. / Szerk.: G. F. É. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja Észak-Magyarországi Osztály – Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat. Miskolc. 1992.
3. A térség, mely élni akar. A Cserehát-Hernád-Bódva vidék komplex fejlesztési stratégiája I. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja. Miskolc. 1995.
4. Együtt! De hogyan? Kistérségek megjelenése a területfejlesztésben. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja. Miskolc. 1995.
5. Általános gazdaságföldrajz. Miskolci Egyetem. Miskolc. 1998.
6. A térség, mely élni akar. A Cserehát-Hernád-Bódva vidék komplex fejlesztési stratégiája II/1–4. Füzet. Csereháti Településszövetség. Gyagyvendégi. 1998.
7. Kistérségi kalendárium / Szerk.: G. F. É. Kistérségi Fejlesztő Szervezetek Országos Szövetsége. Miskolc. 1999.
8. Bevezetés az alulról vezérelt (botom-up) vidékfejlesztés elméletébe és módszertanába. Kereskedelmi és Gazdasági Főiskola. Szolnok. 1999.
9. Bódva-völgyi és csereháti barangoló: két országra szóló útikalauz autós és kerékpáros turistáknak (magyar, szlovák nyelven) / Szerk. Ivan Ladislavval. Szepsi (Moldava nad Bodvou) – Gyagyvendégi. 2000.
10. Helyi fejlesztés I. Konferenciafüzet. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja Észak-Magyarországi Osztály. Miskolc. 2000.
11. Innovációk a kistérségi fejlesztésben. Tér és Társadalom. 2001.
12. Az aprófalvak túlélési esélyei, avagy a helyi fejlesztés kulturális erőforrásai a Cserehát-Hernád-Bódva vidék aprófalvaiban. Regionalitás és Kultúrakutatás. Miskolci Egyetem. Miskolc. 2001.
13. A kistérségi programozás helyzete a kelet-magyarországi kistérségekben. Falu-Város-Régió. 2001.
14. Képzési anyag térségfejlesztő projektmenedzserek számára. II. modul. MTA RKK – Miskolci Egyetem. 2001.
15. Aprófalvak az ezredfordulón... : A Cserehát-Hernád-Bódva vidék. I. Magyar Földrajzos Konferencia. 2001.
16. Programmegvalósítás és project ciklus menedzsment. Képzési kézikönyv a Strukturális Alapok Képzés 3. moduljához / Társszerzők: Bloom Peter, Hulsker Walter. NEI – Nemzetközi Bankárképző Központ Rt. 2001.
17. Együtt! De hogyan? Innovációk a kistérségi fejlesztésekben. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja. Pécs – Miskolc. 2001.
18. A tartós munkanélküliség kezelése vidéki térségekben. Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központja. Pécs-Miskolc. 2002.
19. A nők és a férfiak közötti esélyegyenlőség érvényesítése az Európai Unió strukturális politikájában. VÁTI. Bp. 2003.
20. Long-term unemployment and his alleviation in ural areas case of Hungary. Centre for Regional Studies of the HAS. Pécs. 2005.
21. Idealistic vision or reality? Life-long learning among the Romany ethnic groups / Társszerzőkkel. Centre for Regional Studies of the HAS. Pécs. 2006.
22. Pályázatmenedzsment kézikönyv vállalkozóknak / Fábián Klárával. Komárom-Esztergom Megyei Iparszövetség. Tatabánya. 2006.
23. Vidékpolitika: Oktatási segédanyag a vidék- és helyi fejlesztés tárgyhöz. / Szerk.: G. F. É. Miskolci Egyetem Világ- és Regionális Gazdaságtan Intézet. Miskolc. 2006.
24. Az esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítése a Strukturális Alapok felhasználásában. Tankönyv a köztisztviselők továbbképzéséhez. Magyar Közigazgatási Intézet. Bp. 2006.

25. Vállalkozói környezet az Európai Unióban. Pályázati Kézikönyv Kisvállalkozóknak. II. rész. / Fábián Klárával. Komárom – Esztergom Megyei Iparszövetség. 2006.

Irodalom

www.rkk.hu A Regionális Kutatások Központja honlapja.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Szabó Attila

Repüléstörténész. Miskolcon született 1962. január 14-én. Gyermekkorát *Edelényben* töltötte szüleivel és két testvérével. A miskolci Földes Ferenc Gimnáziumban érettségizett biológia tagozaton. Az érettségi után tizennyolc hónapig előfelvételi sorkatona volt Szolnokon. 1985-ben szerzett diplomát a Nyíregyházi Mezőgazdasági Főiskola Repülőgépv vezető Ágazatán, közforgalmi repülőgépv vezető szakon.

Svédországi tanulmányút és rövid idejű, a MALÉV-nál típusmérnöként eltöltött munkavégzést követően 1986-ban a budapesti Közlekedési Múzeum alkalmazottja lett. A kezdetektől a Repüléstörténeti és Űrhajózási Gyűjtemény vezetője, tudományos főmunkatársi, majd főmuzeológusi minőségben.

1993–2006 között meghívott előadóként a győri Széchenyi István Műszaki Főiskola, később Egyetem közlekedéstörténeti karán közlekedéstörténetet, technikatörténetet és légi közlekedést oktatott.

1999-ben tanácsosi kinevezést nyert. Több alkalommal részesült főigazgatói dicséretben, 2002-ben miniszteri kitüntetéssel is elismerték a munkáját.

2006 augusztusától a Közlekedési Múzeum Muzeológiai Osztályának osztályvezetői tisztségét is betölti.

Munkája során megismerte Európa jelentősebb közlekedési és repülési múzeumait, több alkalommal eljutott az Egyesült Államok szakgyűjteményeibe is.

Két fiúgyermek édesapja, Tamás 1988-ban, Attila 1991-ben született.

Másodállásban számítástechnikát oktat, főleg operációs rendszerek, szövegszerkesztők témakörben.

Tagja a Magyar Madártani Egyesületnek, a Magyar Repüléstörténeti Társaságnak. A Ferihegyi Repülőgép Emlékpark szakmai kuratóriumában és a Magyar Asztronautikai Társaság vezetőségében is tevékenykedik. Rendszeresen szerepel a rádiók és televíziók ismeretterjesztő – főleg évfordulós – riportjaiban, adásaiban, valamint szakértőként repüléstörténeti kiadványok, műsorok lektorálását végzi.

Írásai a konferenciák köteteiben, a múzeum évkönyveiben és különböző folyóiratokban jelennek meg. Pl.: Aero Magazin, Modell és Makett, National Geographic stb.

Munkái

1. A repülés és az űrhajózás története. Közlekedési Múzeum. Bp. 1990.
2. Űrhajózás-űrkutatás / Horváth Andrással. Közlekedési Múzeum. Bp. 1991.
3. Űrtan / Az illusztrációkat és a számítógépes grafikákat kész.: Sz. A. Springer-Hungarica. Bp. 1996.
4. Újra a Marson / Almár – Horváth / Az illusztrációkat és a számítógépes grafikákat kész.: Sz. A. Bp. 1997.
5. Bőripari géptan / Kátai István, az illusztrációkat és a számítógépes grafikákat kész.: Sz. A., B + V Lap- és Könyvkiadó Kft. Bp. 1999.
6. A világegyetem / Angol nyelvből ford.: Sz. A. Park Kiadó. Bp. 1999.
7. A Harley-Davidson története / Angol nyelvből ford.: Sz. A. Panemex Kft. – Grafo Kft. Bp. 2002.
8. „Közlekedésre nevelés” / Társszerzőkkel. Navitas Kft. Bp. 2002.
9. 100 éves a motoros repülés. Kiállítási segédlet. Közlekedési Múzeum. Bp. 2003.
10. Így utaztunk anno / Társszerzőkkel. Kossuth Kiadó Zrt. Bp. 2007.
11. Űrkorszak / Horváth Andrással. Ekren Kiadó. Bp. 2007.

Irodalom

Önéletrajz.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Dr. Rémiás Tibor, PhD.

Történész-muzeológus, a miskolci Herman Ottó Múzeum történeti osztályának vezetője. 1962. április 29-én született Miskolcon. Ősei lengyelek. Mindkét szülője az Aggtelek környéki *Derenkről*, egy 18. századi lengyel telepes faluból, amely a II. világháború óta romfalú, származik. Az általános iskolát Emődön és Emőd-Istvánmájorban, a középiskolát a diósgyőri Kilián György Gimnáziumban, az egyetemet a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem történelem-orsz-filozófia szakán végezte. Doktori értekezését 1994-ben védte meg, amelyért egyetemi doktori címet, majd 1996-ban PhD. tudományos fokozatot kapott.

Fő kutatási területe: az északkelet-magyarországi régió 18. századi gazdaság- és társadalomtörténete, Torna vármegye és a derenki lengyelség története.

Húszéves múzeumi tevékenysége alatt közel 120 cikket, tanulmányt írt. 1998-tól a Magyarországi Lengyelség Múzeumának és Levéltárának is munkatársa. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Honismereti Egyesület elnökségi tagja, az Országos Honismereti Szövetség alelnöke, a Miskolci Gombász Egyesület ügyvezető titkára, az Első Miskolci Lions Klub tagja és a Gömörország Közhasznú Egyesület alapító tagja.

A honismeret terén kifejtett tevékenységéért Kiemelkedő Honismereti Munkáért országos elismerésben részesült.

Második házasságában él. Gyermekei: Szabolcs (21 éves), Judit (18 éves), Nikolett (16 éves), Dániel (4 éves). Hobbija: utazás, túrázás, gombázás.

Uradalom-, agrár- és társadalomtörténeti tanulmányai, valamint a derenki lengyelség legújabb kutatási eredményei és más honismereti írásai rendszeresen napvilágot láttak/látnak a miskolci Herman Ottó Múzeum Közleményeiben (1987-től 1991-ig), a Herman Ottó Múzeum évkönyveiben (1986-tól), a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár évkönyveiben (időszakosan) és a Szülőföldünk című megyei honismereti periodikában (1991-től).

Szerkeszti a miskolci Herman Ottó Múzeum kiadásában megjelenő Miskolc Város Történetének Dokumentumai című sorozatot, valamint 1991-től a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Honismereti Egyesület által megjelentetett Szülőföldünk című periodikát.

Munkái

Önálló és társszerzős kötetei

1. Pénzintézetek (Bankélet és hitelviszonyok Északkelet-Magyarországon, 1844–1949.) A B.-A.-Z. Megyei Múzeumi Igazgatóság kiállításvezetője. / Dobrossy Istvánnal. Miskolc. 1992.
2. Torna vármegye és társadalma a 18–19. századi források tükrében. Herman Ottó Múzeum. Bódvaszilas-Miskolc. 2002.
3. Miskolc 18. századi társadalma feudális kori összeírásai alapján. Herman Ottó Múzeum, B.-A.-Z. Megyei Levéltár, Bíbor Kiadó. Miskolc. 2004.
4. In memoriam Derenk I. (A derenki lengyelség nyomában. A temetőkutatás eredményei az egyházi halotti anyakönyvek alapján.) Dominium Könyvkiadó Bt., a magyarországi Lengyelség Múzeuma és Levéltára. Miskolc-Budapest. 2004. (Magyar és lengyel nyelven)
5. Szerencse fel, szerencse le! Ilyen a bányász élete... A borsodi szénbányászat 220 éves történetéből. A Herman Ottó Múzeum katalógusa. Miskolc. 2005. Spóner Péterrel.
6. In memoriam Derenk II. (A derenki lengyelség kapcsolatrendszere a házasultak egyházi anyakönyvei tükrében.) Dominium Könyvkiadó Bt., a magyarországi Lengyelség Múzeuma és Levéltára. Miskolc-Budapest. 2005. (Magyar és lengyel nyelven)
7. Jablonca. Összefoglaló kiadvány Jablonca községről. Jablonca Polgári Társulás. Rozsnyó. 2006. Kovács Ágnessel.
8. In memoriam Derenk III. (A derenki lengyelség nyomában az egyházi születési ill. keresztelési anyakönyvek alapján, 1724–1943.) Dominium Könyvkiadó Bt., a magyarországi Lengyelség Múzeuma és Levéltára. Miskolc-Budapest. 2007. (Magyar és lengyel nyelven)

Szerkesztett kötetei

1. Arló, Borsodszentgyörgy, Járdánháza, Hódoscsépány története egyházi levéltári források tükrében / Rácz Imre. A szerző kiadása. Miskolc. 1991.
2. Régészeti tanulmányok Miskolc korai történetéből. Miskolc Város Történetének Dokumentumai II. Herman Ottó Múzeum. Miskolc. 1992.

3. Lakóhelyismereti munkáltató tankönyv: Kázsmárk, Abaúj megye. Kázsmárki Füzetek II. B.-A.-Z. Megyei Honismereti Bizottság. Miskolc. 1993.
4. Történelmi Közlemények Abaúj-Torna Vármegye és Kassa Múltjából. Új Folyam 0. szám. Válogatás az 1910–1918. évf. anyagából. Abaúj Múzeum Baráti Köre. Forró. 1994.
5. Szántó nekem a világ közepe. Fejezetek Abaújszántó múltjából. / Homonnay István. Abaújszántó Polgármesteri Hivatala. Abaújszántó. 1995.
6. Szülőföldünk Felsőzsolca. Munkáltató tankönyv / Putz József, Zsíros Sándor. Felsőzsolca Nagyközség Önkormányzata képviselő-testülete. Felsőzsolca. 1996.
7. Történelmi Közlemények Abaúj-Torna Vármegye és Kassa Múltjából. Új Folyam 1. szám. Válogatás az 1910–1918. évf. anyagából. Abaúj Múzeum Baráti Köre. Forró. 1997.
8. Tanulmányok a Bódva völgye múltjából. Múzeumi Könyvtár 5. Gömöri Múzeum Baráti Köre. Putnok. 1999.
9. 18. századi agrártörténelem. Válogatás Wellmann Imre agrár- és társadalomtörténeti tanulmányaiból. Officina Musei 9. Herman Ottó Múzeum. Miskolc. 1999.
10. Fejezetek Szirmabesenő múltjából. Szirmabesenő Nagyközség Önkormányzata. Szirmabesenő. 2000.
11. Tornagörgő kismonográfiája. Tornagörgő Község Önkormányzata. Tornagörgő (Hrhov). 2004. (Magyar és szlovák nyelven).

Irodalom

Who is who Magyarországon, 2. kiadás. 2004.
Önéletrajz.

Nagy Lenke

Református lelkész, újságíró. 1964. június 15-én született Sajószentpéteren. Gyermekkorát *Szuhogyon* töltötte. A sárospataki református kollégium gimnáziumában érettségizett 1982-ben. Teológiai tanulmányait Debrecenben és Budapesten végezte, 1990-ben tett második lelkész-képesítő vizsgát. 1992-ben újságírói diplomát szerzett Budapesten.

A Reformátusok Lapjánál 1989-ben kezdte pályafutását, 1997-től a hetilap felelős szerkesztője és kiadója.

1989-ben kötött házasságot dr. Kis Boázzal, aki a csákvári gyülekezet református lelkipásztora, azóta Csákváron él.

Munkája

Írd meg a hét csillag titkát: Nagy Lenke válogatott írásai 1990–2003. A szerző kiadása. Bp. 2003.

Irodalom

Válogatott írásainak fülszövege.

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.

Kelemen Erzsébet

Költő, író, tanár. 1964. június 30-án született **Edelényben**. Középiskolai tanulmányait Budapesten, a Patrona Hungariae Gimnáziumban végezte. 1986-ban a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola magyar-ének-zene szakán tanári oklevelet, zongora tanszakon pedig zeneoktatói képesítést szerzett. 1995-ben hittanári diplomát kapott a budapesti Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karán. 2001-ben a Budapesti Műszaki Egyetem közoktatási szakán, 2006-ban pedig a Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kara magyar szakán, levelező tagozaton végzett. Jelenleg PhD hallgató: kutatási területe a kortárs vizuális költészet.

A Magyar Katolikus Rádió debreceni tudósítója, és a debreceni Brassai Sámuel Gimnázium és Műszaki Szakközépiskola tanára.

Verseire Csanád Béla költő és műfordító figyelt fel. Az ő támogatásával jelent meg első verseskötete.

1996-ban megkapta a Segítő Mária Alapítvány irodalmi díját. A millicentenáriumi év alkalmával meghirdetett ifjúsági regényírói pályázaton a Tiván című ifjúsági történelmi regénye III. díjat nyert. A pápai székhelyű Boldog Jövöknéért Alapítvány országos irodalmi pályázatán 1999-ben a Hexameron című írása alapítványi dicséretben részesült.

Szakirodalmi publikációi a Ráció Kiadó könyveiben, a Magyar Műhelyben, a Szépirodalmi Figyelőben, a Bécsei Naplóban és a Kazinczy Ferenc Társaság Széphalom című évkönyvében jelentek meg.

Szívesen tanulmányozza a magyar irodalom legújabb kori vizuális költészeti termését, az új műfajokat, műfajvariánsokat létrehozó alkotói életműveket, az innovatív, experimentális törekvéseket.

Számos helyen tartott író-olvasó találkozót, képverseiből kiállítást a vizuális költészetről szóló előadással egybekötve.

Köteteiről különböző folyóiratokban, naplapokban jelentek meg recenziók, pl.: Észak-Magyarország, Görög Katolikus Szemle, Hajdú-Bihari Napló, Hitel, Új Hevesi Napló stb.

Munkái

1. Engedj Uram házad közelébe! Versek. JEL Kiadó. Bp. 1995.
2. A szent zene és a hitoktatás. Tanulmány. JEL Kiadó. Bp. 1996.
3. Tiván. Ifjúsági történelmi regény. JEL Kiadó. Bp. 1997. 2. kiad. 1998. 3. kiad. 2001.
4. Sarutlanul. Versek. JEL Kiadó. Bp. 1998.
5. Hexameron. Novellák. JEL Kiadó. Bp. 2000.
6. Getszemáni magány. Dráma Teleki Pálról. Magyar Napló Kiadó. Bp. 2003.
7. Violoncello. Vizuális költemények. Ráció Kiadó. Bp. 2005.

Irodalom

www.oszk.hu Az Országos Széchényi Könyvtár honlapja.
Önéletrajz.

Dr. Apáti Zoltán

Jogász, költő, író. 1966-ban született *Szendrőn*. Az *edelényi* gimnáziumban 1984-ben érettségizett, majd a Miskolci Egyetemen szerzett jogi diplomát 1989-ben. Jelenleg a nyíregyházi bíróságon dolgozik.

Munkái

1. Táltostalanul. Versek. Új Bekezdés Irodalmi Alkotócsoport és Művészeti Egyesület. Miskolc. 1993. Új Bekezdés könyvek 8.
2. A szerelem árnyéka. Regény. Líceum-art Debrecen. 1993.

Irodalom

HADOBÁS Pál: Edelény és környéke az irodalomban (Kézirat) Edelény, 2005. 159. p.

Gyenes Klára

Író, költő, tanár. 1970. július 31-én született Sajószentpéteren, *szendrői* származású. Az *edelényi* Izsó Miklós Gimnáziumban érettségizett. 1998-ban diplomázott a budapesti Pázmány Péter Katolikus Egyetem főiskolai hittanári szakán, majd 2007-ben a Nyíregyházi Főiskola Bölcsészettudományi és Művészeti Karának drámapedagógia szakán.

1989-től négy éven át az Új Misszió című katolikus folyóirat munkatársa volt, ahol a szerkesztőségi munkán túl újságírással is foglalkozott. 1994-től tanára a kazincbarcikai Kodály Zoltán Alapfokú Művészetoktatási Intézménynek. 1998–2000 között másfél évet töltött az Amerikai Egyesült Államokban. Főszerkesztője volt a Kodály Zoltán Alapfokú Művészetoktatási Intézmény 2002-ben és 2005-ben megjelent kiadványainak.

Másodállásban tanított *Szuhogyon*, jelenleg pedig Edelényben tanít a Szabó Lőrinc Általános Iskola és Művészetoktatási Intézményben

2002-től két éven át volt tagja a budapesti Lyrikusok Irodalmi Műhelynek, 2004-től tagja a Cserhát Művészkörnek.

Írásai irodalmi és kulturális kiadványokban, köztük a Délibáb folyóiratban, valamint antológiákban jelennek meg.

Eddigi irodalmi munkásságának elismerései: az Esztergomi Főegyházmegye Mindszenty József bíboros, hercegprímás, esztergomi érsek születésének 100. Évfordulójára meghirdetett pályázata, Mindszenty bíboros a katolikus iskolák céljáról témakörben különdíj (1992); a Cserhát Művészkör Irodalmi díja (2004); Cserhát Művészkör Fesztivál Fődíj (2005); a Jeruzsálemi Szent Lázár Lovagrend és a Cserhát Művészkör pályázatán aranyoklevél (2006); a Szabad Magyar Újságírók Szövetsége, Baltimore, USA, az 1956-os szabadságharc 50. évfordulója alkalmából kiírt irodalmi pályázatán vers kategóriában Dicsérő elismerés.

2005-től tagja a Tisztelet Rózsatársaságnak.

Irodalom

Szólni a tűz mellett. Versek és prózai írások. Accordia Kiadó. Bp. 2004. 21–31. p. Önéletrajz.

Leskó László Tamás

Katonatiszt, költő. Miskolcon született 1971. október 29-én. Általános iskolai tanulmányait *Borsodszirákon* és *Edelényben* végezte. 1986-tól az egri Lenkey János Középiskolai Katonai Kollégium növendéke, érettségit a Dobó István Gimnáziumban tett. A Zalka Máté Katonai Főiskolán tanult, diplomát a Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolán szerzett 1993-ban. 1997 és 1999 között elvégezte a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem biztonság- és védelempolitika szakát, majd örnagyi rendfokozattal a Magyar Honvédség koordinációs intézetéhez került. Több alkalommal vezényelték külszolgálatra.

Első versét 1982-ben, 11 évesen írta lakóhelyén, Borsodszirákon. Főként iskolai, főiskolai, egyetemi lapokban jelentek meg versei. A verseken kívül novellákat, karcolatokat és esszéket is ír.

Munkája

A világ apró csodái. Versek. (Megjelenés alatt)

Irodalom

Borsodsziráki / Összeáll., szerk.: Laki-Lukács László. Borsodsziráki Község Önkormányzata. Borsodsziráki. 2006. 48–49. p.

Tolnay Zsuzsa

Biológus, tanár. 1972. június 13-án született Kazincbarcikán. A debreceni Kosuth Lajos Tudományegyetemen szerzett biológia, angol nyelvtanár és biológia-angol-magyar szakfordítói diplomát 1997-ben.

1998-tól az **Aggteleki** Nemzeti Parknál dolgozik. 1998–1999 között idegenforgalmi ügyintéző, 1999–2003 között idegenforgalmi osztályvezető volt. Jelenleg az Ökoturisztikai és Környezeti Nevelési Osztály vezetője.

Írásai szakkönyvekben, a nemzeti parkot ismertető kiadványokban jelennek meg.

Munkáját miniszteri elismerő oklevéllel (2006) és a Köztársasági Érdemkereszt Ezüst Fokozatával (2006) ismerték el.

Munkája

Varázslatos karsztvidék / Társszerzőkkel. Aggteleki Nemzeti Park. Jósavfő. 2005.

Irodalom

Önéletrajz.

Béres Gyula

Tanár, helytörténész. Sajószentpéteren született 1972. november 13-án. 1992-ben érettségizett az **edelényi** Izsó Miklós Gimnáziumban. 1997-ben az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola történelem-hittanári szakán szerzett diplomát, majd 2001-ben a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karán történelem szakos középiskolai tanári diplomát.

1998-ban Halászteleken tanított. 1999-től a **hidvéghárdói** Arany János Általános Iskola tanára. 1999 és 2000 között a helyi teleházat is vezette. Katekétaként hittant tanít. Önkormányzati képviselő és római katolikus egyházközségi képviselőtestületi tag Hidvéghárdón.

2000-ben a Műszaki Könyvkiadó tankönyvtanítási pályázatán első díjat, 2006-ban az Edelényi Kistérségi Többcélú Társulás által meghirdetett „Pedagógiai innovációs pályázat”-on különdíjat nyert.

Tagja a Magyar Történelmi Társulatnak (2003) és a Történelemtanárok Egyesületének (2003).

Írásai helytörténeti kiadványokban, folyóiratokban és periodikákban jelennek meg.

Munkája

Hidvégdárdó: Fejezetek a község történetéből / Társszerzőkkel. Hidvégdárdó Község Önkormányzata és a Hidvégdárdóért és annak Ifjúságáért Alapítvány. Hidvégdárdó. 2001. (Hidvégdárdó múltja és jelene 19–47. p.; A római katolikus egyház története 51–57. p.; A sportegyesület története 70–74. p.)

Irodalom

Önéletrajz.

Koleszár Krisztián

Környezetmérnök, helytörténeti kutató. Miskolcon született 1976. augusztus 11-én. Az *edelényi* Izsó Miklós Gimnáziumban érettségizett 1994-ben. A Miskolci Egyetemen környezetmérnök (1994–1999), a Debreceni Egyetemen környezetvédelmi-ökológus (2001–2003) diplomát szerzett.

1999-től az Edelényi Városi Rendezvények Háza és Könyvtár munkatársa, 2000-től Hidvégdárdó Községi Önkormányzatánál térségmenedzser volt, 2002-től Miskolcon az Észak-magyarországi Környezetvédelmi Felügyelőségen dolgozik, mint hulladékfelügyeleti vezető tanácsos.

Helytörténeti kutatási területe az egykori Torna megye települései, különös tekintettel az építészeti örökségre. 2000-től a Galyaság című negyedévi honismereti periodika főszerkesztője.

Tagja a Magyar Földrajzi Társaságnak (1998-tól); a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulatnak (1999-től); a Bódvaszilásért Baráti Körnek (1999-től, alapító tag); a Galyasági Településszövetségnek (1999-től, 2001-től titkára); a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Honismereti Egyesületnek (2005-től elnökségi tag).

Pályamunkáival a következő díjakat nyerte el: az I. Szathmáry Király Ádám Néprajzi és Honismereti Gyűjtőpályázat [Edelény] II. díja (1993); a XXXII. Istvánffy Gyula Honismereti Gyűjtőpályázat [Miskolc] II. díja (1995); a XXXVI. Istvánffy Gyula Honismereti Gyűjtőpályázat [Miskolc] Életút kategória I. díja (1997); a Miskolci Egyetem hallgatóinak Tudományos Diákköri Konferenciája I. díja (1998); a XXIV. Országos Tudományos Diákköri Konferencia, Természettudományi szekció – Földtudományok a természetvédelemben tagozat II. díja (1998); a Magyar Nemzeti Múzeum és a Honismereti Szövetség 1999–2000. évre kiírt helytörténeti pályázatának III. díja (2000).

Írásai különböző folyóiratokban és periodikákban jelennek meg.

Munkái

1. Bevezetés Bódvaszilas és környéke helyismeretébe: Tankönyv és olvasókönyv a Bódvaszilas Általános Iskola tanulói részére / Szerk.: K. K. Bódvaszilas. 1999.
2. Millenniumi Bódva-völgyi képeskönyv / Társszerzőkkel. Bódvavölgyi Gazdaságfejlesztő Alapítvány. Edelény. 2000.
3. Túrávezető az Alsó-hegyi Zsombolyos Tanösvényhez. Bódvaszilásért Baráti Kör. Bódvaszilas. 2000.
4. Hidvégardó: Fejezetek a község történetéből / Szerk.: K. K. Hidvégardó Község Önkormányzata. Hidvégardó. 2001.
5. Falvak a Galyaságban és mellékén / Bogsán Gyulával. Galyasági Településszövetség. Perkupa. 2002.
6. Derenk. A csöndbe sülyyedt falu: Turisztikai kiadvány. Galyasági Településszövetség. Perkupa. 2002.
7. Torna-vidék. Ismertető: Turisztikai kiadvány. Torna-vidék Önkormányzatai. Hidvégardó. 2002.
8. Torna vármegye és társadalma a 18–19. századi források tükrében / Szerk.: Rémiás Tibor, társ-szerzőkkel. Herman Ottó Múzeum. Miskolc. 2002.
9. Barangolások a Gömör–Tornai-karszton: Pelsőc, Aggtelek és a Galyaság vidékének felfedezése. (Magyar, angol, szlovák nyelvű turisztikai kiadvány.) Galyasági Településszövetség. Perkupa. 2003.
10. Népi díszítőművészet Dél-Gömörben és Dél-Tornában / Társszerzőkkel. Mintagyűjtemény. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Környezetvédelmi és Területfejlesztési Közhasznú Társaság. Gömörszőlős-Perkupa-Hidvégardó. 2004.
11. Tornagörgő kismonográfiája / Rémiás Tibor (Tornagörgő természeti képe részt írta K. K.) Tornagörgő Község Önkormányzata. Tornagörgő. 2004.
12. Edelény és térsége. Ceba Kiadó. Bp. 2005.
13. Alsó-hegyi Zsombolyos Tanösvény. Kirándulásvezető füzet. HOLOCÉN Természetvédelmi Egyesület. Miskolc. 2005.
14. Tanácsok hagyományos porták értékörző megújításához / Nagy Dezsővel. Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány, Miskolc, 2007.

Irodalom

Szülőföldünk 33. Honismereti ki kicsoda? 2007 március. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Honismereti Egyesület. Miskolc. 35–36. p.

Puskás Balázs

Költő. Miskolcon született 1981. november 20-án. *Edelényben* és Budapesten él.

A miskolci Földes Ferenc Gimnáziumban érettségizett 2000-ben. Magyar nyelv és irodalom szakon diplomázott az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán, emellett elvégezte az alkalmazott irodalomtudomány programot. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Társadalomtudományi Karának kulturális antropológia szakos hallgatója. 2001 óta publikál rendszeresen. Verseit eddig a Parnasszus, a Spanyolnátha, a Szikholion, a Szörös Kő, az Új Forrás, az

Új Holnap és a Zempléni Múza közölte. Első kötete 2006-ban jelent meg.

Munkája

Élo szövet. Versek. Hanga Kiadó. Bp. 2006.

Irodalom

Edelényi Műsor. Művelődési Központ, Könyvtár és Múzeum. 2006 november.

Janics Zsuzsa

Szociálpedagógus. Kazincbarcán született 1984. október 24-én. 2007 őszéig *Ormosbányán* lakott, jelenleg Kazincbarcán él. 2007-ben diplomázott a Debreceni Egyetem Tudományegyetemi Karok Hajdúböszörményi Pedagógiai Főiskolai Karán szociálpedagógia szakon.

Évek óta érdekli a költészet és régóta foglalkozik versírással. Versei többnyire a Kláris című irodalmi folyóiratban jelentek meg, de már antológiákban is napvilágot láttak versei.

Munkája

Csalódások éve. Versek. Magánkiadás. 2003.

Irodalom

1993-2003: a hagyományápolás-lokálpatriotizmus-közösségteremtés 10 éves története. Helytörténeti kiadvány Ormosbánya önálló közösséggé alakulásának és az Ormosiak Baráti Köre 10 éves jubileuma alkalmából. Ormosbánya. 2004. 38. p.
Önéletrajz.

Munkánk végén megemlíjtük azokat a személyeket, akikről tudjuk, hogy könyvük jelent meg nyomtatásban, vagy több írást is publikáltak különböző lapokban, folyóiratokban, de nem rendelkezünk róluk bővebb információval.

- **Dr. Baross Gábor** az 1990-es évek elején az Aggteleki Nemzeti Park igazgatója volt. Több írása is napvilágot látott a nemzeti parkkal kapcsolatban.
- **Budinszki István** szendrői történész, politológus, akinek írásai az Új Hegyvidék című, Bódva-völgyi folyóiratban jelennek meg.
- **Kovács Kitty** izsófalvi diáklány volt, amikor 1994-ben Tüztövisek címmel verseskötete jelent meg az izsófalvi Művelődési Ház és Könyvtár segítségével.
- **Major Zsolt** református lelkész volt az 1990-es években Martonyiban, és megírta a helyi református egyházközség történetét.
- **Dr. Nagy Kázmér** gyermekkorát Edelényben töltötte, ahol édesapja, dr. Nagy Lajos körzeti orvos volt. 1992-ben Ki volt Ön előző életében? címmel jelent meg könyve a Háttér Kiadónál.
- **Salamon Gábor** az Aggteleki Nemzeti Park igazgatója. Írásai rendszeresen jelennek meg a nemzeti parkról szóló könyvekben és szakfolyóiratokban.
- **Szegőfi Péter** az 1980-as években az edelényi Művelődési Központ és Ifjúsági Ház munkatársa volt. 1989-ben a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Köz-művelődési Központ kiadásában jelent meg könyve; A népszerű, tömegeket mozgósító műkedvelő színjátzás megszűnése okainak vizsgálata a hajdani ózdi színjátzók körében címmel.
- **Szilvási Katalin** Edelényből került Prágába, ahol a csehországi magyarok által fenntartott magyar nyelvű Prágai Tükör című folyóiratban jelennek meg írásai.
- **Szomorád Ferenc** az Aggteleki Nemzeti Park munkatársa. Könyvekben és folyóiratokban jelennek meg írásai a nemzeti park növényvilágával kapcsolatban.

- **B. Tóth Illés (†)** az Edelenyi Gimnázium tanáráként ment nyugdíjba. Múcsonyban él. Eddig két könyve jelent meg. Jelenleg a Borsodi Földváról készített könyvet. *(2008. január 1-jén elhunyt. 81 éves volt.)*
- **Ujvárosy Antal** az Aggteleki Nemzeti Park munkatársa, írásai könyvekben és szakmai lapokban jelennek meg.
- **Dr. Viszoczky Ilona** a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Múzeumi Igazgatóság keretén belül működő mezőkövesdi Matyó Múzeum igazgatója. Néprajzi vonatkozású írásai szaklapokban és a Herman Ottó Múzeum kiadványaiban jelennek meg. Viszlói származású.

Betűrendes névmutató

Ágfay Antal (†)	101
Dr. Apáti Zoltán	117
Arany Lajos.....	108
Dr. Bagdy Emőke, PhD.	49
Baksy István.....	34
Dr. Bankovics Attila	57
Dr. Barnóczki Attila.....	68
Dr. Bartalos Mihály	31
Béres Gyula.....	119
Bódis Istvánné Janka Irma	13
Bogsán Gyula.....	40
Budai Sándor.....	97
Dr. Bujdosó János	10
Buzetzky Győző.....	56
Csirmazné Cservenyák Ilona	70
Csorba Piroska	86
Dr. Csorba Sándor.....	10
Dr. Darai Lajos Mihály, PhD.	76
Dr. Demjén István.....	27
Dr. Dénes György	5
Dr. Diczházi Dezső	19
Dr. Emódi Gyula.....	37
Dr. Faigel Gyula, az MTA doktora	97
Falucskai Lajos	11
Farkas Olivér.....	99
Dr. Fazekas Gábor Béla, PhD	84
Fecske Csaba.....	68
Dr. G. Fekete Éva.....	110
Finta Éva	93
Dr. Fodor János.....	58
Dr. Földy Ferenc	29
Dr. Géczi László, PhD.	36
Dr. Gyárfás Ágnes	25
Gyenes Klára.....	117
György Horváth László.....	80
Dr. Győri István, PhD	103
Dr. Győri L. János.....	106
Gyülvéshi Barnabásné.....	9

Hadobás Pál	91
Hadobás Sándor	81
Hajdu Imre	66
Dr. Hatvani Zoltán	41
Hornyák Gyula.....	105
Janics Zsuzsa.....	122
Dr. Jánosi Zoltán, PhD	95
Dr. Juhász József.....	98
Kaló Béla	94
Kelemen Erzsébet	116
Kisfalusi János (†).....	4
Dr. Kisida Elek.....	35
Kiss István.....	7
Dr. Kiss László.....	7
Koleszár Krisztián.....	120
Dr. Kollarik István	59
Laki-Lukács László.....	89
Leskó László Tamás.....	118
Lojkó Lakatos József	77
Dr. Matesz Klára, PhD.....	75
Maucha László	28
Mazurka Károly	15
Mile Lajosné Somogyi Ilona.....	17
Molnárné dr. Kisida Erzsébet, PhD.....	53
Dr. Nagy Endre	48
Nagy Lenke.....	115
Dr. Obbágy László, PhD	107
Obbágy Miklós.....	18
Dr. Pálinkás József, az MTA doktora	88
Papp András	38
Pribojszky Mátyás.....	16
Puskás Balázs.....	122
Dr. Rémiás Tibor, PhD.	113
Sallai Ferenc.....	78
Dr. Sándor Miklós, PhD.....	54
Dr. Sárkány Mihály, PhD.....	60
Sebők János.....	47
Dr. Stefán Mihály.....	24
Szablyár Péter	71
Szabó Attila.....	112
Dr. Szabó Imre, PhD.	63

Szőke Lajos.....	74
Dr. Sztratiev Borisz.....	12
Dr. M.Takács Lajos.....	43
Tolnai Gyuláné Spisák Ilona.....	20
Tolnay Zsuzsa.....	119
Tóth Béla.....	101
Töltéssy Zoltán.....	83
Dr. Tüdős Ferenc (†).....	14
Dr. Urvári Sándor.....	33
Dr. Varga Gábor.....	51
Dr. Cs.Varga István, PhD.....	64
Dr. Veres Árpád.....	8
Viktor Gyula (†).....	26
Zsirosné dr. Jobbágy Mária.....	73

Edelény és környéke helységneveinek kövér betűkkel szedett előfordulásai; betűrendben, az oldalak szerint

Abod	54	Jákfalva	57
Aggtelek	5, 13, 119	Jósvafő	28, 57, 71
Alberttelep		Komjáti	80
<i>(ma Múcsony része)</i>	39, 74, 86	Kurityán	37, 74
Alsótelekes	26	Ládbesenyő	49, 98
Becskeháza	80	Lak	36, 51, 89, 103, 106
Bódvalenke	80	Martonyi	27
Bódvaszilas	24, 80	Múcsony	39, 73, 74, 86
Boldva	21, 35, 60, 77, 83	Nyomár	89
Borsod		Ormosbánya	42, 47, 81, 91, 97, 122
<i>(ma Edelény része)</i>	42, 45, 49	Perkupa	11, 98
Borsodszirák	75, 118	Rakaca	4, 18, 70, 86, 93
Damak	9	Rakacaszend	86, 99
Debréte	80	Rudabánya	8, 16, 26, 58, 81, 97
Derenk		Rudolftelep	66, 108
<i>(ma romfalu)</i>	113	Szakácsi	84
Disznóshorvát		Szalonna	19
<i>(1950-től Izsófalva)</i>	7, 68, 81	Szendrő	27, 33, 41, 63, 78, 98, 101, 117
Dobódél	78	Szendrőlád	98
Edelény	4, 7, 12, 18, 25, 27, 31, 37, 41, 43, 48, 49, 64, 73, 77, 78, 84, 89, 91, 95, 98, 101, 107, 110, 112, 116, 117, 118, 119, 120, 122	Szin	66
Felsőkelecsény	29	Szögliget	68
Felsőtelekes	101	Szuhakálló	4, 14, 86, 99
Galvács	42, 54, 88, 105	Szuhogy	15, 94, 115, 117
Hangács	10, 59, 76	Tornanádaska	80
Hidvégárdó	80, 101, 119	Tornaszentjakab	80
Izsófalva	7, 68, 81	Varbóc	108
		Viszló	4, 35, 53
		Zubogy	10

Tartalomjegyzék

Előszó	3
Kisfalusi János (†)	4
Dr. Dénes György.....	5
Kiss István	7
Dr. Kiss László	7
Dr. Veres Árpád	8
Gyűlvéshi Barnabásné	9
Dr. Bujdosó János.....	10
Dr. Csorba Sándor	10
Falucskai Lajos.....	11
Dr. Sztratiev Borisz	12
Bódis Istvánné Janka Irma.....	13
Dr. Tüdös Ferenc (†).....	14
Mazurka Károly.....	15
Pribojszky Mátyás	16
Mile Lajosné Somogyi Ilona	17
Obbágy Miklós	18
Dr. Diczházi Dezső.....	19
Tolnai Gyuláné Spisák Ilona	20
Dr. Stefán Mihály	24
Dr. Gyárfás Ágnes	25
Viktor Gyula (†).....	26
Dr. Demjén István	27
Maucha László	28
Dr. Földy Ferenc.....	29
Dr. Bartalos Mihály	31
Dr. Urvári Sándor	33
Baksy István	34
Dr. Kisida Elek	35
Dr. Géczi László, PhD.....	36
Dr. Emődi Gyula	37
Papp András	38
Bogsán Gyula	40
Dr. Hatvani Zoltán.....	41
Dr. M. Takács Lajos	43
Sebők János	47
Dr. Nagy Endre.....	48
Dr. Bagdy Emőke, PhD.....	49

Dr. Varga Gábor	51
Molnárné dr. Kisida Erzsébet, PhD.	53
Dr. Sándor Miklós, PhD.	54
Buzetzký Győző	56
Dr. Bankovics Attila	57
Dr. Fodor János	58
Dr. Kollarik István	59
Dr. Sárkány Mihály, PhD.	60
Dr. Szabó Imre, PhD.	63
Dr. Cs. Varga István, PhD.	64
Hajdu Imre	66
Dr. Barnóczki Attila	68
Fecske Csaba	68
Csirmazné Cservényák Ilona	70
Szablyár Péter	71
Zsirosné dr. Jobbágy Mária	73
Szöke Lajos	74
Dr. Matesz Klára, PhD.	75
Dr. Darai Lajos Mihály, PhD.	76
Lojkó Lakatos József	77
Sallai Ferenc	78
György Horváth László	80
Hadobás Sándor	81
Töltéssy Zoltán	83
Dr. Fazekas Gábor Béla, PhD.	84
Csorba Piroska	86
Dr. Pállinkás József, az MTA doktora	88
Laki-Lukács László	89
Hadobás Pál	91
Finta Éva	93
Kaló Béla	94
Dr. Jánosi Zoltán, PhD.	95
Dr. Faigel Gyula, az MTA doktora	97
Budai Sándor	97
Dr. Juhász József	98
Farkas Olivér	99
Tóth Béla	101
Ágfay Antal (†)	101
Dr. Győri István, PhD.	103
Hornýák Gyula	105
Dr. Győri L. János	106

Dr. Obbágy László, PhD	107
Arany Lajos	108
Dr. G. Fekete Éva	110
Szabó Attila	112
Dr. Rémiás Tibor PhD.	113
Nagy Lenke	115
Kelemen Erzsébet.....	116
Dr. Apáti Zoltán	117
Gyenes Klára	117
Leskó László Tamás	118
Tolnay Zsuzsa.....	119
Béres Gyula	119
Koleszár Krisztián	120
Puskás Balázs	122
Janics Zsuzsa	122
Betűrendes névmutató	125
Edelény és környéke helységneveinek kövér betűkkel szedett előfordulásai; betűrendben, az oldalak szerint.....	128

Hadobás Pál
 BÓDVA-VÖLGYI KORTÁRS IRODALOM
 Edelényi Füzetek 37.
 Edelény, 2007

Az Edelényi Füzetek utóbbi kötetei

20. Borsod-Abaúj-Zemplén megye kis múzeumai / Szerk.: Hadobás Pál. 2000. 56 p. ill.
21. Ormosbánya: epizódok egy bányatelep múltjából / Írta és szerk.: Hadobás Pál. 2000. 79 p. ill.
22. Megszállni valahol (Versek) / Ormos Gyula, ill.: Mezey István, előszó, szerk.: Fecske Csaba. 2000. 65 p.
23. Edelény városkörnyék válogatott honismereti bibliográfiája / Összeáll., szerk.: Hadobás Pál, ill.: Fazekas Péter. 2000. 80 p.
24. A Hodossyak: egy edelényi kovácsdinasztia történetéből / Összeáll., szerk.: Laki-Lukács László. 2001. 108 p. ill.
25. Irodalmi kávézó: kritikák, kisesszék, tárcák / Kaló Béla. 2002. 128 p.
26. Az élet útjain / Slezsák Imre. 2002. 297 p. ill.
27. Madarak a szuterénban: Takács Lajos újságírógyakornok cikkei 1970-ből. 2002. 164 p. ill.
28. A Miklós Gyula Kertbarát Kör 25 évéből / Slezsák Imre. Gyűjtötte: Slezsák Imréné. 2002. 184 p. ill.
29. Kalász László: bibliográfia, szemelvények / Összeáll., szerk.: Hadobás Pál. 2003. 182 p. ill.
30. Ami marad: írások Fecske Csabától és Fecske Csabáról / Összeáll., szerk.: Hadobás Pál. 2003. 92 p.
31. A szülőföld vonzásában: válogatott írások / Hadobás Sándor. 2003. 121 p. ill.
32. Emlék helyek Edelényben / Írta és szerk.: Hadobás Pál. 2004. 88 p. ill.
33. Még (cikk, tanulmány, fordítás) / M. Takács Lajos. 2005. 103 p. ill.
34. Edelény és környéke az irodalomban / Összeáll., szerk.: Hadobás Pál. 2005. 181 p. ill.
35. Egy borsodi udvarház története / Szekrényessy Attila. 2006. 166 p. ill.
36. Az Edelényi Füzetek 1987–2006 / Összeáll., szerk.: Hadobás Pál. 2006. 75 p. ill.